

3 1761 07033021 2

5níoτάρτα ηα η-Aspol.

BS
2624
I7
074
1921

From the Library
of
PÁDRAIG Ó BROIN

GNÍOMHARȚA NA n-ASPOL.

AN T-ATĀIR PEADAR UA LAOĠAIRE
CANONAC, S.P.

D'AISTIRIĠ IAD Ó LAIDIN NA VULĠATA ;

AGUS DO BREITĠIĠ

AN T-ATĀIR ĠEARÓIO Ó NUALLÁIN, M.A.,

IAD I ĠCOMPARÁIO LEIS AN nĠRÉISIS AGUS

LEIS NA n-AISTRIĠTÍD AR A BPUIL DEIĠMEAS

NA n-CAĠAILSE.

TÁIO NÓTAÍ AGUS TAGARȚA LEÓ.

URÚN AGUS Ó NUALLÁIN, TEOR.

I mbaile áta eliaċ :: I mbéal feirste

I ĠCORCAIĠ :: I bportláinge

BS

2624

I7074

1921

Nihil Obstat:

GIRALDUS O'NOLAN,

Censor Theol. Deput.

Imprimi potest:

✠ EDUARDUS,

Archiep Dublinen.,

Hiberniae Primas.

Dublina, die 8 Dec. 1921,

Festo Immac. Concept.

Ṗṡḡartar ḡac ceart ar cosnam.

Ḡn'iomarta na n-aspol

"Ḡn'iomarta na n-aspol" an ainm atá ar an leabhar go ó
turas ainmne na h-eagailre, ac ní ceart a mear, ar ran, gur
reanachar é ar an obair a dein na h-aspol. Do rgarpead na
h-aspol ar fuair tiora an tomáin agus bí an obair a
deineadar go fada fánac rgarpíte ó déile. ní'l ra leabhar go
ac tuairis, gearr ar conur a turnuigead ar an eaglaír oo cur
ar bun. Tá cur ve feanmóiniú peadar naomta curta rior ra
vá caibiriol vés atá ar turad. Ir é lúcar soirgéalaithe oo
rgríob é, agus ir i ngréisir oo rgríob ré é. Turnuigeann an
reanach atá ann as deargabáil ériort ar vtigearna agus
rtadann ré timpall na bliana trí rícto a trí, .i. ir tuairis
gearr ar an eaglaír é ar fead veic mbliana rícto.

caibiriol I.

Deargabáil ériort. Maiciar vá togab i n-inead túdair.

Do deinear an céad cainnt, a teopituir, ar na 1
neitib go léir a turnuig fopa ar deanam agus ar
teagars, go vti an lá nar deargabálad é tar éir 2
a aiteanta tabairt oo rna h-aspolaid a tois ré, trío
an Spioraid Naom.

Agus tar éir é féin, a cairbeaint beo vóib i n-iaid 3
a páire, le móran dearbuite, i scaiteam vacad lá,
'sá tabairt féin le feirgint vóib agus as labairt
leo ar rígeact Dé.

Agus v'it ré bia 'n-a vteannta 1 agus v'óirpuit 4
ré vóib gan imteact a' leprálem ac fanmáint le
geallmáint an atar, an geallmáint, (ar reiréan) 2 a
cloiréadair ó m' beal-ra: Gur dein éoin bairte le 5
h-uirge ac go n-éanfar ríbre oo bairte leir an
Spioraid Naom laircis ve deagán laetanta. Agus 6

1 Lúc. xxiv. 49; Eóin xiv. 26.

2 Maic. iii. 11; Marc. i. 8; Lúc. iii. 16 eóin i. 20.

an méir a bí i bpochair a céile díob do cuireadar ceirt cuige agus dubhadar: A tigeanna, an ra n-aimpriú seo a tabairfai an nígheacht tar n-air d'Irmaél?

7 Ac dubhairt sé leo: Ní h-agaibhre atá fíor d'Ísraél? ar na h-aimpriúib 'ná ar na trátanaib a cimeádo an 8 t-Ádair sé n-a cómaect féin. ¹ Ac glacfaid sib neart an Spioraid Naomh ag túirliocan ionaib, ² agus beid sib i ndúr luict fiaðnaire dóimra i n-Ierúsaleim agus i n-Iudéa go léir agus i Samaría, agus go h-imeall an domain ar fad.

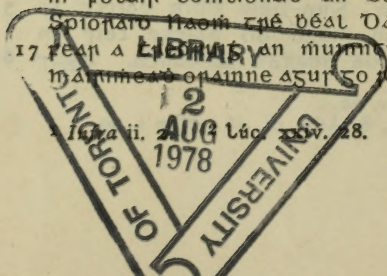
9 Agus nuair a bí an éainnt rin páirte aige do tógad ruar é or cómair a rúl agus do glac riamall ar 10 a padairc é. Agus an fáid a bíodar ag féadaint air agus é ag imteacht ruar ar neam, féac, bí beirt fear 'n-a fearam 'n-a n-aice agus éadac geal 11 oíca, agus dubhadar: A feara Sailliaíca, cad ab áil lib i ndúr fearam ag féadaint ruar cun neime? Íora ro atá tógta ruar ar neam uaid, tiocfaid sé ar an gcuma gcéadna, fé mar a donacabair ag dul ruar ar neam é.

12 Anraí do tánadar tar n-air go Ierúsaleim ó'n gcnuic ar a dtugtar Olibet, cnoc atá i nGionnaect 13 riubal lae rabboíre do Ierúsaleim. Agus nuair a tánadar irteac cuadar ruar go dtí an reómha uachtáiric mar a raib Peadar agus Eóin ag fanmáint, agus Séa núr agus Ainríar, Pilib agus Tomár, Bartolomaeus agus Maiciú, Séamur Alpéir agus Simón 14 Sélotér agus Iúdár mac Séamuir. Bíodar ran go léir ag leanmáint do toil a céile i n-úirnuighe mar don leir na mnáib agus le Muire Mácar Íora agus le n-a bpaictíib.

15 Inr na laetib rin o'eirig Peadar amearg na mbpaictíre agus dubhairt sé, (agus bí timpall le céad 16 agus fíde duine cruinnighe ann): A feara, a bpaictíre, ní foláir cómlionad an Scriptúira do tarfai an Spioraid Naomh tré béal Dáibí ³ i staob Iúdair, an 17 fear a **LIBRARY** an múinnir a faib Íora, an fear a mairmear oíamne agus go raib páirt aige ra t-reirbír

¹ Íora ii. 28. ² Luc. xiv. 28.

³ Salm. xl. 10; Eóin xiii. 18.

reo. ¹ Do fuaire an fear san talam le tuairparal 18
 a dhóic-ghnín, agus do crioctar é agus do rgoilt ari
 'n-a láir agus do tuit na h-inní go léir amad ar. Agus 19
 táinig fíor an níó rin d'á bfuil de dhóime i n-lepú-
 ralem, i dtreó gur tugad ar an bpáirc rin, 'n-a dtéan-
 gain rin, "Hacelwama," ré rin; páirc na fola Agus 20
 tá rghíobta i leabhar na Salm: ² "Deintear fárad
 d'á n-ait cómnuište, agus ná bíod duine a dhéanfar
 cómnuište ann," agus, ³ "Tugtar a cátaoir earbois
 do duine eile." Ní foláir d'á bpiš rin, ar na fear- 21
 aib reo atá i gcómluadar linne i scaiteam na h-aim-
 riue go léir 'na maib an Tigearna fíora irtead agus
 amad i n-ár mearf, As turnú ó'n mbairte a dhéin 22
 Uóin go dtí an lá do cógad ruar uainn é, duine acu
 ran do beir i n'fínné ar a airseirge i n-donfeadct linne.

Anran do fíocairuigdar ar beirt, ar lórep ar a 23
 dtugctí bairphar agus go mba fíoinne d'ó lúrtur.
 agus ar máitiar. agus dhéanadar úrnuigcté agus 24
 duibhídar: Déinre, a Tigearna, ó'r agat atá fíor
 crioide gac duine, a cairbeáint cia'cu de'n beirt reo
 ir roga leat, Cúin go nglacfar ré an t-inead reirbhíre 25
 agus arpholacta ro do cáill lúdar, ionur go mašad
 ré i n' áit féin. Anran do cuireadar ar éannai 26
 d'óib é, agus do tuit an éann ar máitiar agus do
 h-áirínead é i dtéannta an doinne-déas arpol.

CAIBIDIL II.

An Spioraid naon d'á glacad ag na veirgiobulaid. An
 tpeannmóin a tús pearsar uaid do'n pobul. Cráibtead na
 ndóime do glac an creideam ar dtúir.

Agus nuair a criochnuigead laetanta na Cingcúire 1
 bíodar go léir i n-donfeadct i n-don áit amáin, agus 2
 táinig go h-obann fuaim ó neam mar bead fuaim
 gaoite móire ag teadct agus do líon ré ar fad an tús
 'na maib 'n-a fuide. agus do cairbeáin d'óib 3
 mar bead teangtada teine agus iad veirgílte, agus

¹ mat. xxvii. 7.

² Salm. lxxviii. 26.

⁴ Salm. cviii. 8.

- 4 do fuitō ré ar ḡac uine acu, ¹ ḡsur do lionarō
 iad go léir de'n Spiorairō Naom ḡsur ḡiomarar ar
 labhairt i uceangtacaib iolarōa, fé mar a tug an
 Spiorairō Naom uóib labhairt.
- 5 ḡsur bí 'n-a ḡcómnuide i n-lepúralem lúdaig,
 6 daoine diaōa ar ḡac náiriún fé'n rpeir. ḡsur nuair
 a leat an rḡéal ran do ḡpuinnig na daoine ḡsur bí
 meapatal aigne orēa, mar u'airig ḡac uine acu a
 7 teanga féin acu-ran uá labhairt. ḡsur bí uatbár
 orēa go léir ḡsur iad aḡ uéanam ionḡna, ḡsur
 uoiruoir: féac, nác ḡaililiaig iad ran go léir
 8 atá aḡ cainnt? ḡsur conur a tápla ḡur airig
 ḡac uine aḡainne a teanga uúcair féin ionar tóḡaō
 9 é? pártaiḡ ḡsur Méuair ḡsur Elamitig, ḡsur
 luēt cómnuigēte illepopotámia, lúdaea ḡsur Čapa-
 10 uócia, ḡontuir ḡsur Ária, ḡmugia ḡsur Pamphilia,
 na n-Éigipte ḡsur na ḡerioē ran Libia atá timpall
 11 ar Čipénē, ḡsur daoine iapaēta ó'n Róim, lúdaig leir
 ḡsur pproelitig, Čréteaca ḡsur Arabaig; u'airig-
 eamair iad aḡ labhairt i n-ár uceangtacaib féin ar
 12 oibneacaib ionḡantaōa ué. ḡsur bí uatbár orēa go
 léir ḡsur iad aḡ uéanam ionḡna ḡsur uoiruoir le n-a
 13 céile: Cao é reo mar obair? ḡsur bí tuille acu aḡ
 uéanam maḡair ḡsur uoiruoir: Lán u'fion nua atáio
 ríad ran.
- 14 Anran u'eirig Peaōar 'n-a féaraim, ḡsur an t-aoinne
 uéaḡ taoib leir, ḡsur u'áruig ré a ḡlór ḡsur do
 labhairt fé leō: A féara lúdaōa ḡsur ríbre go léir,
 a luēt cómnuigēte lepúralem, bioō 'fior aḡaib an
 méro reo, ḡsur ḡlacair i núbir ḡcluaraib mó cainnt!
- 15 Mar ní n-ar meirḡe atáio ríad ro, mar ir uóig líbre,
 16 óir ní'l tagairē ac an trímáō trác de'n lá. Ac ríōé
 17 an nio a uoubraō ó uéal an fáio ² 16él: "ḡsur tiocfáio
 inr na laetib uéanaōa, a uoir an Tigeapna, uoircreao
 ar mo Spiorairō ar ḡac feóil, ḡsur uéanraio búir
 ḡclann mac ḡsur búir ḡclann inḡean carḡaimeac,
 ḡsur éiofio búir uoir óḡa airlingi, ḡsur uéanraio

¹ marc. iii. 11; marc. i. 8; lúc. iii. 16; eóin vii. 39;

Supra i. 8; *Infra* 16 ḡsur xix. 6.

² 16él ii. 28; iráiar xlv. 3.

caibíte o' búr reanóirib. Agus doirctead amac ar 18
mo Spioraid, inr na laetib rin, ar mo buacailib agus
a mo cailinib, agus deánfaid ríad cairdeas; agus
cairbeánfaid neite iongantada ra rpeir tuar 19
agus ar an tcalam tior, fuil agus teine agus gal
deatais. Iompófar an ḡman 'n-a doirctead agus 20
an ḡealač 'n-a fuil, poim tead do lá an Tigearna, an
lá móir, rofeicre. ¹ Agus iread beir, an uile duine 21
do ḡlaodfaid ar ainm an Tigearna raorfar é." A 22
feara Irpaél, éirid leir na bpeitrib reo. Iora
Narapeit, duine a foillris Dia i nbúr mearg-ra leir
na cómadtaib, agus leir na h-ionḡnaib agus leir na
soluioib a deim Dia tríd i nbúr lár, mar ir eól daoib
féin, do tugad an duine rin a' cómaisle cinnte agus 23
a' poimeólur Dé, agus do deimeabairre é céarad
cun báir le lámhaib na ḡcuirptead.* Ad do tós Dia 24
é tar éir dubrón iprinn do cup ar neamhí, de bpiḡ
nár b'féidir ḡo ḡcimeárfi eirean pé n-a cumar†
Óir deir Daibid 'n-a taob: ² Do cinn poim pé an 25
Tigearna am fiaónaire do ḡnát, óir tá pé ar mo
deir, ionur ná corrórfi me. Uime reo do ḡlac mo 26
éiride átar agus deim mo teanga ḡáirdeasur, agus
'n-a teannta ran ḡeodaid mo. curd feóla ruaimnear i
noócar. De bpiḡ ná páḡfai m'anam i n-irpeann agus 27
ná léisfir do t'adon Naomta truailliú a o'feirḡint.
Tugair eóluir dom ar bóitrib na beata agus lionfai me 28
lán o'átar le o'ḡnúir." A feara, a bpiáitpe, ní mipe 29

¹ 1661 ii. 32; Róm. x. 13.

² Salm. xv. 8.

* Ver. 23. "A' cómaisle cinnte," ḡrl. Do toirbhir Dia
a mác, agus do toirbhir an mac é féin, tré ḡrát dúinne, agus
cun rinn do fábaíl. Agus dá deargaid rin ní naomta ab
ead Críort do toirbhir, agus ní ab ead é ar ar cinn Dia féin.
Ad an muinntir a bpad é agus do céar é deimeasair malluig-
tead; mar deimeasair do péir a noḡoc-aighe féin agus do
péir aighe an diaibail a bí as féirdeaf fúca; agus ní do péir
cinnead Dé a deimeasair, ní raib Dia i n'úḡar le n-a malluig-
tead, bíod nár coirḡ pé an malluigtead. níor coirḡ pé an
malluigtead mar do bí ar a cumar, ní a deim pé, mar móir
do éarac ar, .i. rlanú na cine daonna.

† Ver. 24. "Tar éir dubrón iprinn do cup ar neamhí," .i.
tar éir buad bpié ar ríanta an báir agus ar cómadtaib uile
iprinn

- labhairt go dána lib i dtaobh an pátrúilic Dáibid, ¹ go
 bfuil ré marb, curta, agus go bfuil a uais i n-ár
 30 mearg go dtí an lá atá iníu ann. Fáid ab ead é
 agus bí fíor aige ²suir dearbuis Dia dó go ruidreab
 31 don de ríol a ápann 'n-a cátaoir, agus do connaic
 ré noim ré airéirige Cníort agus do labair ré air,
³ nár fágad i n-irreann é agus ná feacaid a cúro feola
 32 truailliú. Do tóg Dia ruar ariur an t-íora ro, agus
 33 ir finnitte rinne go léir air rin. Do tógad ruar é,
 o'á bpiú rin, ar dearlám Dé agus do réir mar a
 ruar ré o'n ádair an geallamaint i dtaobh an Spioraid
 Naomh, do doirte ré amac é reo, agus cionn ríbre é agus
 34 airéigean ríbre é. Óir níor cuaid Dáibid ruar ar
 neam; ac deir ré féin: ⁴ "Dubhairt an Tigearna le
 35 m'Tigearna: Suid ar mo deir, go gcuiread do
 36 namair mar taca fé d'óraig." Bíod a fíor dá bpiú
 rin, go dearbta as gac teaglac i n-Ísráel, íora ro
 a deimeabaire a tárnáil ar éir, sur dein Dia
 Tigearna de agus Cníort.
- 37 Nuair airéigean an méir rin táinig aitreacair oir
 agus dubradar le deardar agus leir na n-arpoil eile:
 38 a feara, a bpiúre, cad tá le deanam agann? agus
 dubhairt deardar leó: Déinid, ar reirdean, aitreige,
 agus glacad gac duine agaid bairte i n-anim íora
 Cníort, ionur go máirí búr bpeacá daoid, agus
 anran glacaid ríbre tabairtar an Spioraid Naomh.
- 39 Óir ir daoidre agus o'búr ríocht an geallamaint,
 agus do rna daoine go léir atá i gcéin, pé air go
 40 nglacóidair ar o-Tigearna Dia. agus le móran eile
 focal bí ré as deimniú' daoid agus as tatant oir,
 agus deirde ré: Cimeadair ríbre féin raor o'n ríocht
 41 amléarta ro. Anran, an muinntir a glac a cómpad
 do bairtead id, agus do glacad an lá ran tímpall
 trí míle duine.
- 42 agus bíodar fearamác do teagarg na n-Arpol, agus
 i gcuimann an *arain do bpiure, agus inr na n-úrnuighe
 43 agus do cuiread eagla ar an uile duine; agus do

¹ 3 Ríg. ii. 10.³ Salm. xv. 10; *Infra* xiii. 35.² Salm. cxxx. ii.⁴ Salm. cix. i.

* i nglacad an cúirp doiméa.

deimeað móran eile mibbúilti aʒur soluióí tṛé rna
 n-arpoil i n-lepúralem, aʒur b́i eagla móri ar na
 daoine ʒo léir. Aʒur ʒac ar cṛeio bíodan i bṛoṡair 44
 a céile aʒur ʒac níð coitṡian acu. Do díolairóir amac 45
 a realbar aʒur a maoin aʒur do paimnir é ar an
 mbuiróim ʒo léir pé mar a bíod ʒaó aʒ doinne leir.
 Aʒur o'panairóir do toil a céile ra teampul ʒac lá, 46
 aʒur aʒ bṛipe arám ó tṡ ʒo tṡ, do caitiróir a ʒcuro
 bíð i n-ácar aʒur i *n-doine cṛoíðe, aʒur iad aʒ 47
 molað Dé aʒur báíð aʒ na daoine ʒo léir leð. Aʒur
 b́i an Tṡeapna, i n-aʒair an lae, aʒ méaóú na buirne
 a b́i le rábáil.

CAIBIDÍOL III.

an mibbúilt a deimeað ar an bṛeap a b́i bacac, tṛé n-ar
 h iompuíʒeað a lán.

Aʒur b́i pṛeodan aʒur eóin aʒ dul ruar ra teampul 1
 cun úrnuíʒte an naomað tṛac. Aʒur b́i duime aṛiṡte 2
 a b́i 'n-a maṛtíneac ó bṛoinn a mácar, aʒur bítear
 'ʒá iompar. Do cṛití ʒac lá é aʒ ʒeata an teampuil,
 aʒ an nʒeata ar a tṡuʒtí an ʒeata áluinn, ionur ʒo
 n-iarppað pé déiric ar an muinntir a beað aʒ dul irteac
 ra teampul. Connaic pé pṛeodan aʒur eóin aʒur iad 3
 cun dul irteac aʒur o'iarri pé oṛta déiric a tadbairc
 uó. O'féac pṛeodan aṛi, ámtac, mar don le n-eóin, 4
 aʒur dubairc pé leir: féac orainn. O'féac reirpan 5
 oṛta aʒ rúil ʒo bṛaʒað re ruo éisim uata. Dubairc 6
 pṛeodan: Ili'l aṛʒeao aʒam ná óri, ac an níð atá
 aʒam beirim tuit é. i n-ainim fopa Cṛioṛc Narapeit
 eirṡ aʒur riubluíʒ; Aʒur do ruʒ pé ar láim déir aṛi 7
 aʒur tóʒ pé ruar é, aʒur do cṛuadon a tṛoíʒte aʒur
 a buinn láitṛeac. Aʒur b́i pé aʒ léimṛis aʒur aʒ 8
 rearam aʒur aʒ riubal, aʒur cuair pé i n-donfeact
 leð irteac ra teampul aʒur é aʒ riubal aʒur aʒ
 léimṛis aʒur aʒ molað Dé. Aʒur connaic na daoine 9
 ʒo léir é aʒ riubal aʒur aʒ molað Dé. Aʒur o'ait- 10

* Doine, .i. *simplicitas*, ón bṛocal "don."

- níḡḡar é, ḡur b'é an fear é a bíod' n-a fuidé aḡ ḡeata áluinn an teampuil aḡ loḡs na d'éarca, aḡur bíodan lán d'íongna aḡur d'alltaét i d'taob ar tárla dó.
- 11 aḡur bí ḡneim aḡe 'á cimeádo ar ḡeodan aḡur ar eóin, aḡur cónnaic na d'aome é aḡur bailiḡḡar timpall ar an mbéirt aḡ an bpóire ar a d'tuḡtar póire ḡalomóin, aḡur uatbár oḡta.
- 12 aḡur do cónnaic ḡeodan iad aḡur d'fneagair ré an pobul: a feara írpaél, cao ab ail lib aḡ d'éanam íongna d'e reo, ná aḡ féacaint opainne cóim maít aḡur d'á mba le n-ár neart féin nú le n-ár ḡcómaét
- 13 féin a cuipfimis an duine reo aḡ riubal? Dia ábraham aḡur Dia íraac aḡur Dia lácóib, Dia ár rinreap, a tuḡ ḡlóire d'á m'ac íora, an té a d'einea-baire a b'at aḡur do féanad i látair ḡiláit, aḡur
- 14 eiréan aḡ tabairt raorb'eite ari. ¹Do féanabair an t-don naom'ta fíoraonta aḡur d'iarabair an
- 15 marb'tóir a tabairt d'aoib, aḡur cuireabair cun báir úḡḡar na beata; ac do tóḡ Dia ó rna maib é,
- 16 aḡur ír fínite rinne ar an níó rin. aḡur d'e bair c'reidim i n'áinim rin, an duine reo a cionn rib aḡur d'aitníḡeann rib, do neartuḡ a áinim é, aḡur tuḡ an c'reideam a tagann uair an rlanú c'riocnuḡte rin acá or cómair búr rúl ḡo léir.
- 17 ac anoir, a b'ráit're, tá fíor aḡam ḡur t're áineólur
- 18 a d'einea-bair é, ar nóir búir n-uactarán. aḡur do cómlion Dia an níó a tarḡair ré t're béalaib na
- 19 b'ráir ḡo léir, ḡo n'déanrad a c'riort fulang. d'eimr áit'riḡe d'á b'riḡ rin, aḡur iompuiḡir, ionur ḡo mbuailfi
- 20 amac búir b'reacái, i d't'reb, nuair a tiocfaid na trátana faoirim a' látair an t'ḡearna, ḡo ḡcuipfid ré uair an t-é rin a c'raob'ḡaoilead d'aoib, íora
- 21 c'riort, an t-é 'nar dual na flatair 'ḡá ḡlacad ḡo d'í teac't na d'trad' 'na ḡcuipfar ḡac níó 'n-a p'oc't féin ariir, mar a labair Dia t're béal a fáir naom'ta
- 22 ó t'urac an t'raoḡail. Óir d'ubairt Maoir: ²Tóḡfaid an t'ḡearna, búir n'Dia, fáir cúḡaib, duine d'búir mb'ráit'rib féin mar mire, éirtfid rib leir inr ḡac níó,

¹ maít. xxvii. 20; marc. xv. 11; lúe. xxiii. 18; eóim xvii. 40.

² Deut. xvii. 15.

pé ruo a labairtairé ré liú. Agus beiré ro, gac don 23
 uine ná h-éirtir leir an bfairé rin ioeofar ar an
 bprobul é. Agus na fairé go léir a labair, ó Samuél 24
 anuar, do tarraiceadar na laetanta ran. Ir riúre 25
 clann na bfairé agus clann na connarta a dein Dia
 le n-ár n-aicneacáib nuair a duhairt ré le n-Ábra-
 ham: ¹ "Agus do fiolra iread do beannófar clanna
 an domain go léir." Cúgaibre ar tóir, cun riú a 26
 beannú, iread cuir Dia a mac, nuair a tós ré ruar é,
 ionur go n-iompócaó gac uine é féin ó n-a bpo-
 cheartaib.

CAIBIÓIOL IV.

Gabáil peadar agus eóin. A rearmáct. An eaglaíir ná
 méadó.

Agus an fairé a bíodar as cainnt leir na daoine 1
 cáinís na ragarit agus oificeac an teampuil agus
 na Sadouicínís, agus doilgiór oirta toirís iad 2
 a beir as teagarís an pobuil agus as cnaobrtgaoile
 na h-aiceiríse ó rna maírb i n-fora. Agus cuiceadar 3
 a lámha oirta agus cuiceadar i bpríorún iad go maírb
 láir n-a máireac, óir bí ré n-a tráctóna an uair rin.
 Ac do éire a lán de rna daoine a bí as éirteact leir 4
 an gcainnt agus b'é uimhir na bfeair ná cúis míle.

Agus do tárla ar maírb láir n-a máireac gur 5
 cruinnís a n-uactaráin agus a reanóirí agus a rgní-
 neoirí i n-Ierúsalem, agus annar an t-árbogairt, 6
 agus Cairpar, agus Eóin, agus Alecrandair, agus gac
 ar dain le treib na ragarit. Agus cuiceadar iad-ran i 7
 láir agus ceirtigdar iad: Cad í an éomáct nú an
 ainm le n-ár beimeadairre an nío reo? Anran do lionad 8
 peadar leir an Spioraio Naom agus duhairt ré leo:
 A uactarána an pobuil agus a reanóirí, éirtir liom:
 Ó cáimíone moiu t'ár gceirtíú i tcaob na maíreara 9
 a beimead do'n maírtineac ro, conur do leigread é.
 Bíod 'fíor agaid go léir, agus as pobul Ippaél go 10

- léir, sup i n-anim ár dTigearna fíora Críost ó
 naparet, an t-é a cuireadhairfe cún báir, agus a tós
 Dia ó rna maire, sup i n'anim rin atá a duine rin
 11 'n-a fearam or búir gcómair 'n-a pláinte. ! Ir i
 reo an cloic úd a fuair diúltad uaire, ra traoid-
 reacht, agus sup deinead cloic éinn cúinne di, ' agus
 12 ní l plánu i n-aoinne eile. Óir níor tugad do daoine
 anim eile fá neam le 'na scaitfear rinn a fábail.
- 13 Anran, nuair a connacadar Peadar agus Eóin agus
 iad cóm fearamach, agus nuair a fuairadar sup daoine
 iad a bí gan tabairt ruar, gan fogluim, bí iongna
 ortá; agus d'aitníodar iad, go mbíodir i bpoctair
 14 fíora; agus nuair a connacadar, 'na fearam 'n-a
 n-aice an fear a leigread, ní raib focal le rá acu
 15 'n-a scoinnib. Dubhadar leó dul amach, larmuis
 de'n cómairle, agus deineadar cainnt eatartha féin,
 16 agus dubhadar: Cad a déanfar leir na daoine reo?
 Tá mírbúilt foiléir déanta tríocta, agus a fíor agá
 bfuil de daoine i n-Ierúsaem, agus ní féidir dúinn
 17 é féanao. Ac i tceod ná leactad ré níor mó amearg
 na n-daoine bagaimir pionór ortá má labhair iad
 18 a tuille le n-aon duine ar an anim rin. Do glaothadar
 cúca iad agus tugadar foláram dóib gan cainnt 'na
 19 teagar a déanam i n-aon cor i n-anim fíora. Anran
 do fpeagair Peadar agus Eóin agus dubhadar:
 Dpeitnígíó féin cia'cu ir ceart i láthair Dé, puo a
 20 déanam oraire 'nú puo a déanam ar Dia: Óir ní
 féidir dúinn gan an níó a connacamar agus a cloiread-
 21 mar a d'innirnt. Ac do bhadar-ran pionór ortá
 agus cuireadar cún riubail iad, óir ní raib fíor acu
 conur a déanfaróir díoltar ortá, mar geall ar na
 daoine, mar bí na daoine go léir ag molaó an puo
 22 a tárla, ra méio a deinead. Mar, an duine sup
 deinead an mírbúilt pláinte rin do, bí ré or cionn
 daíad blian.
- 23 agus nuair a cuiread cún riubail iad tánadar cún a
 n-daoine féin agus d'innreadar dóib gac a n-dubairt
 24 uactaráin na ragar agus na reanóirí leó. agus nuair

1 salm. cxvii. 22; 1raiar xxviii 16; marc. xxi. 42; marc. xii. 10;
 lúe. xx. 17; Róm. ix. 32; peao. ii 7.

a cloireadair-ran 'ó árouiḡdar a ngut cun 'Oé asur ou-
 bhadair: A Tigearna, ir tu a deim neam asur talam asur
 muir asur gac nío 'á bfuil ionta, ir tu aoubairt, 25
 ra Spioraito Naom, tré béal ár n-achair do feirb-
 iris 'Oáibio: ¹ "Cad fá an fearḡ mór ar na seintib
 asur na pobuil as beartú neite baoite? Ríḡte an 26
 deimam as cur cor i dtalam asur na ppiúnraí as
 teact i gceann a céile i n-asair an Tigearna asur i
 n-asair a 'Cpiorc?" Óir do táinig i gceann a céile, 27
 so píor, ra catair reo, i n-asair do illic naomta fopa
 ar ar cuirur onga, Héiró asur Pontuir Pílat, asur
 na seinte asur pobul Ippaél, asur deimeadair an 28
 nío a cinnead 'ó 'lám asur ó 'óómairle féin a
 téanam. asur anoir, a Tigearna, féac ar an mbas- 29
 airt reo acu 'á téanam, asur tabair do 'ó feirbiris
 do bhuatar a labairt so rearamac, le 'ó 'lám a fine 30
 amac as téanam leigear asur mípúiltí asur iongnai
 tré ainm do illic naomta fopa.

Asur nuair a bí an ḡiúde téanta acu do cpit an áit 31
 'na rabdar cpinnighe asur do líonad leir an Spior-
 aito Naom iad so leir asur do labradair bhuatar Dé
 le rearamact aigne.

Asur bí as an pluas a cpert, don cpiorde amám 32
 asur don aigne amám, asur ní veiread domne so
 mbia leir féin don nío a bíod 'n-a feilb ac bí gac nío
 cómcoitcían acu. asur deim na n-Appol fia- 33
 nair ar airpíḡe Cpiorc, ar tTigearna, le cómac
 mór, asur bí ḡpárta mór opta so leir, asur ní 34
 raib domne opta a bí i ngátar. Mar, an muinntir
 'n-a raib talam nú tighe acu, do díolairí iad asur
 tugaróir irteac an méio a ḡeibóir opta. asur cuir- 35
 óir as coraib na n-Appol é. asur anran do paimntí
 é fé mar a bíod gá as gac dume leir.

Asur lórep, an t-é ar a tucad na n-Appuil 36
 bapnabar, (focal a minigta, i gceíl Mac Sólar,) Lebíteac
 a puas i gCuppur, . Bí talam aige asur 37
 díol fé an talam asur tug fé leir an luac asur cuir
 fé as coraib na n-Appol é.

CAIBIÓIOL V.

breic Dé ar Ananias agus ar Saphira. na h-Aspol ós gur i bpríorún.

- 1 Ac do díol fear dári b'ainm Ananias agus a bean,
- 2 Saphira, fearm tailm, agus, go fíorac d'a mnaoi,
- 3 do ceil ré cuir d'fiadaib an tailm agus cuir ré cuir
- 4 de'n aingeal as coraib na n-Aspol. Dubhairt Peardar,
- 5 amháid: A Ananias, cad uime gur rpuoc Sátan do
- 6 éiríde cun bpreige a d'innpint do'n Spioraid Naom
- 7 agus cuir d'fiadaib an tailm a ceilt? Náir leat
- 8 féin é an fáil a bí ré agat? agus nuair a díolair é
- 9 ná raib ré ar do *cumar féin? Cad cuige duit an
- 10 níó reo do ceapad do éiríde? Ní do daoineib atá
- 11 bpreas innerte agat ac do Dia. Nuair aingeal Ananias
- 12 na focail rin do duit ré agus fuair ré bár. agus
- 13 táinig eagla móir ar a raib ag éirídeat leir an níó
- 14 rin. agus d'eirig na fir óga agus tógadar é agus
- 15 do rugadar amac é agus do cuireadar é.
- 16 agus do tábla, i gceann timpall trí h-uairé 'clois,
- 17 go dtáinig an bean irtead agus gan a fíor aici cad
- 18 a bí tuicite amac. agus dubhairt Peardar léi: Innir
- 19 dom, a bean, an ar a leicéir reo d'fiada do díolabair
- 20 an fearm? agus dubhairt rir: Ir air. Dubhairt
- 21 Peardar léi: Cad a bain daoib gur deineabair pmoad
- 22 ar Spioraid an Tighearna? Sinia ag an ndorur
- 23 cora na ndaoine atá tar éir t'fir a cur, agus béairfaro
- 24 riad tura amac. agus do duit rí láitnead agá
- 25 coraib agus fuair rí bár. agus táinig na fir óga
- 26 irtead agus fuadarar go raib rí marb agus do rugadar
- 27 amac i agus do cuireadar i, i n-aice a fir. agus
- 28 táinig eagla móir ar an eaglaig go léir agus ar gac
- 29 doinne a d'airig na neite rin.
- 30 agus bí mírbúilti agus iongnai móra d'a ndéanam
- 31 amearg na ndaoine tré lámuib na n-Aspol. agus
- 32 bíoir go léir, do toil a céile, i bpóire Salomón.
- 33 agus níor leomair doinne de'n cuir eile dul i bpáirt

* .i. ní raib bac air é go léir do cimeáo.

leó, ac do tug an pobul onóir dóib. Agus bí na 14
 daoine a éireo sa Tígearna, fíor agus mná, as dul
 i n-íomadamlaet go móir, i dtíreó sup amac ar na 15
 ríaróib, ar toctaió agus ar ríaraió, a curci na daoine
 bpreíte, ionur, nuair a beaó beaóar as teact, dá
 mba ná deaíaró ac a ríarail tuicim ar duine acu go
 léigiríí ó n-a mbpreíteact iao. Agus bíod ríogíte
 as teact go leiríaleim ar na catíaraió sa cómar-
 ranáct agus daoine bpreíte acu 'a tabairt leó, agus
 daoine a bíod dá ríaró as deamíaraió, agus do leigiríí
 iao go léir.

Anran, o'eiríis an t-áiríaríarí agus fad a raió i 17
 n'íoraió (b'iao ran aicme na Sathucineac), agus
 iao lán de tñúct, agus cuireadair a láma ar na 18
 n-áiríarí agus cuireadair sa pñíorúin puibíle iao.
 Ac o'oríarí aingéal an Tígearna dóiríe an pñíorúin 19
 sa n-oióce agus do leis ré amac iao agus duairíe
 ré: imíarí, agus reairíarí, agus labíarí sa teampul, 20
 leir na daoine, bpreíte uile na beata ro. Agus
 nuair aíríarí an éainnt rín éuadair írteac sa teampul 21
 go moé ar maíoin agus bíodair as teagairí.

Agus anran éainíis an t-áiríaríarí agus na daoine
 a bí i n'íoraió agus éruinníarí cómaríle, agus
 reanóirí éainne írreáil go léir, agus cuireadair
 fíor oíra éun an pñíorúin, go deairíí éúca iao.
 Agus éainíis na teactairí agus o'oríarí an éairíarí 22
 agus ní éruaríarí ann iao, agus éanadair éar n-áir
 agus o'innreairí ran, agus duiríarí: fuaríarí 23
 an éairíarí éúnta go éruinn agus an lué coimeáóca
 'n-a reairí as na dóiríarí, ac nuair a o'oríaríarí
 an éairíarí ní éruaríarí éainne írteí. Nuair aíríis 24
 oíriceac an teampul agus uactaríin na ríaríe an
 éainnt rín bí iongna oíra éao a bí imíte ar na pñíorúin-
 aís. Le n-a linn rín éainíis duine agus duairíe ré 25
 leó: féac, na fíor úo a cuireadair sa éairíarí éúo
 ríao n-a reairí sa teampul as teagairí na daoine.
 Anran o'imíis an t-oíriceac agus na fíor a bí aís 26
 agus tug ré leir iao san *éigean, óir bí eagla na

- 27 nḡaoine optā, ḡo nḡeobḡtī ḡo clocāib ionta. Aḡur
nuair a tḡḡaḡar leō iad cūpeaḡar 'n-a reapaḡ
i lāḡair na cōmaḡle iad aḡur ḡo cēirtḡ uacḡarān
- 28 na paḡart iad, Aḡur ḡubairt ré: O'ōprouḡmaḡ
ḡaoib le n-ōprou ḡainḡean ḡan teḡaḡḡ a ḡéanam
pa n-ainim rin aḡur féac tā leḡúralem lionta aḡaib
le nbūi ḡteḡaḡḡ, aḡur nī polāiḡ lib fuil an ḡuine
- 29 rin ḡo ḡapac anuar oḡainne. Aḡur o'fneḡaḡar peḡar
aḡur na n-āpḡoil aḡur ḡubḡaḡar: Ir cḡḡe ruo a
- 30 ḡéanam aḡ Ōia 'nā aḡ ḡaoimib. ḡo tōḡ Ōia aḡ rin-
reap ḡr na maḡb šora, an t-é a cūpeaḡaḡre cūn bāiḡ,
- 31 ḡā cḡocāḡ aḡ an ḡḡann. ḡo tōḡ Ōia ruar le n-a
lāim ḡeir é 'n-a ḡḡūnḡa aḡur 'n-a ḡlānuḡḡeoḡ cūn
ḡo ḡḡaḡḡaḡ ré aḡḡḡe aḡur maḡeamaḡaḡar peacāi
- 32 o'ḡraél. Aḡur ir fḡinnḡe rinne aḡ na foḡalaib rin,
aḡur an Spioḡaḡo Naom, a tḡḡ Ōia ḡo rna ḡaoine
acā šmal ḡo.
- 33 Nuair aḡḡḡar pan an cāinnḡ rin bḡoḡar ḡḡolta,
34 aḡur meapaḡar iad a cūi cūn bāiḡ. Ac ḡ'eḡḡ, pa
cōmaḡle, ḡuine ḡe rna paḡuriniḡ ḡāi b'ainim
ḡamaliél, ḡocḡāi ḡlḡe a ḡi cḡeḡeamaḡac ameapḡ
na nḡaoine ḡo léiḡ, aḡur o'ōprouḡ ré na fḡiḡ ḡo cūi
- 35 amaḡ ḡar ḡoḡur aḡ peḡḡ ḡamail bḡḡ, Aḡur ḡubairt
ré leō-ran: A feapa ḡraél, tḡḡaḡ aḡe ḡaoib féim
i ḡḡaḡ na nḡaoine rin aḡur caḡ a ḡéanḡaḡo rḡb leō.
- 36 ḡ'eḡḡ, pa n-aimḡiḡ a cūaḡ ḡoḡaimn, Teḡar, aḡur
ḡubairt ré ḡur ḡuine mōi é féim, aḡur ḡ'aontḡiḡ
ḡimpal cūḡ cēaḡ ḡuine leiḡ. Ac ḡo maḡbuiḡeḡ é,
aḡur an mūinnḡiḡ a cḡeḡo ann ḡo ḡḡaḡeḡḡ iad aḡur
- 37 cūaḡar aḡ neamḡiḡ. I nḡaḡḡo an fḡiḡ rin ḡ'eḡḡ
ḡḡḡar ḡaililiac, i laeḡib an cōmaḡim, aḡur ḡappaḡḡ
ré na ḡaoine 'n-a ḡiaḡ, ac ḡo fuaiḡ ré rin bāiḡ, leiḡ,
- 38 aḡur ḡo ḡḡaḡeḡḡ a cūallaḡ ḡo léiḡ. ḡeḡim lib
anoir, ḡ'a ḡḡiḡ rin, éḡḡiḡḡ ḡe rna ḡaoine reo aḡur
ḡḡaḡiḡḡ leō, ḡiḡ, mā'r ḡ ḡaoine an ḡḡimn reo aḡur
- 39 an ḡnō ḡo, paḡaḡḡ ré aḡ neamḡiḡ, Ac mā'r ḡ Ōia é
nī féiḡiḡ ḡaoib é, cūi aḡ neamḡiḡ, aḡur ba ḡaḡḡal ḡo
mbeḡḡ rḡb aḡ iomaḡḡ le Ōia féim. ḡeḡeḡaḡar ruo
aḡi.
- 40 Anran ḡo ḡlaḡḡaḡar iḡḡeac na n-āpḡoil aḡur ḡo

rḡiúrḡáladar iad aḡur dubḡadap leó ḡan ladbairc
 i n-aon cor i n-ainim íora. Anran do cuirḡadap
 cun riubail iad. Ac ó' imtḡadap ran a' ḡadapc na 41
 cómairle aḡur átar orḡa coirḡ ḡur cuirḡad ḡur
 ó' ríú iad tarcuirne tabairc dóib le fulang mar
 ḡeall ar ainim íora. Aḡur níor rḡadadap i ḡcaiteam 42
 an lae ḡo léir ac aḡ teagars na nodaime aḡur aḡ
 cḡadḡḡadail íora Cḡíort, ra teampul aḡur ó tḡ
 ḡo tḡ.

CAIBIDÍOL VI.

An mórfḡear doóon óa n-oirniú. Dóḡar Stíopán.

Aḡur inḡ na laetib rin, nuair a bí uimḡ na nḡeir- 1
 ḡiobul aḡ dul i méir, ó' eirḡ ceirniom do rna ḡrḡas-
 aḡ i n-aḡar na n-eabḡac, 'ḡá ḡá ḡo otuḡí raiillḡe
 'n-a mbaintḡeacáib féin ra ḡḡitálam laetamail *
 Anran do ḡladó an uáḡas na nḡeirḡiobuil ḡo léir 2
 i ḡceann a céile aḡur dubḡadap: Ní cuibe dúinne
 bḡatap Dé ó' fḡasaint aḡur rḡitálam bóro a déanam.
 Cuairḡaḡó, ó' a bḡis rin, a bḡaitḡe, ar búr mearḡ 3
 féin, mórfḡear ó' fḡearaib cḡeirḡeamḡaca, aḡur iad
 lán de'n Spíḡarḡ Naom aḡur ó' eḡna, ḡo ḡcuirḡam i
 mbun na h-oirḡe reo iad. Aḡur beimíó féin coitḡianta 4
 aḡ déanam úrnuirḡe aḡur aḡ rḡitálam an bḡéitḡi. 5
 Aḡur do tairḡ an cainnḡ leir an bḡobul ḡo léir. Aḡur
 do tḡadap Stíopán, fḡar a bí lán de cḡeirḡeam aḡur
 de'n Spíḡarḡ Naom; aḡur Pilib, aḡur Pḡoóor, aḡur
 Nicánór, aḡur Timón, aḡur Parmenar, aḡur Nicolár,
 fḡar a táinḡ cúca ó Antíoc. Tḡadap na rir rin 6
 i látar na n-Arpol, aḡur deim na n-Arpoil úrnuirḡe
 dóib aḡur cuirḡadap a lámā orḡa.

Aḡur bí bḡatap an Tḡeapna aḡ fḡar aḡur uimḡ na 7
 nḡeirḡiobul aḡ dul i lionḡaire ḡo móir i n-leḡḡaleim,
 aḡur bí cuallacḡ móir de rna rḡairc féin tar éir
 ḡéille do'n cḡeirḡeam.

* Ver. 1. "na ḡrḡasáḡ," ḡrḡasáḡ a tḡḡí ar na h-eabḡaḡ
 a rḡad aḡur do tḡad ra ḡrḡis.

- 8 Agus bí Stiopán lán de ghráta agus de neart
 agus é ag déanamh mírbúiltí agus solúití móra
 9 amearg na ndaoine. Anran o'eiug daoine áiríte
 ar an ríngóis ar a dtugtar ríngóis na Libertíneac
 agus na gCupéneac agus na n-Alecranoríneac agus
 na ndaoine a táinig ó Cilicia agus ó Ária, agus bíodar
 10 ag ariagóint le Stiopán. Agus ní rabhadar ábalta
 ar fearaí i n-aghair na h-eagna agus i n-aghair na
 11 rriopairde le n-a labhairt ré. Anran cuireadair ruar
 daoine áiríte cun teacht agus a ráb gur áiríodair
 réim focail marluigtheaca uair i n-aghair Maoire
 12 agus i n-aghair Dé. Do ghríoradair ar an gcuma ran
 an pobul agus na reanóirí agus na rgríobneoirí agus
 do mítheadair i gceann a céile agus do ruadadair air
 13 agus do tugadair i láthair na cómairle é. Agus
 cuireadair ruar fínnite bhréagaca cun a ráb: ní
 rctadann an duine rín ac ag labhairt camnteana mar-
 luigtheaca i n-aghair na h-áite naomta agus i n-aghair
 14 na olíge. Óir o'airígmair é 'gá ráb ro: Déanfaró
 fóra ro Narairic léirígríor ar an áit seo agus cuir-
 15 ríó ré acharú ar na nóra a tug Maoir dúinn. Agus
 bí luét na cómairle ag féacsaint go dlúct air agus
 connacadair go raib a ghrúir mar a beab ghrúir aingil.

CAIBIDÍOL VII.

Cainnt Stiopáin or cómair na cómairle; a thartra.

- 1 Anran dubhairt uachtarán na ragar: An bfuil ro
 2 amhair? Dubhairt reiréan: A feara, a bhráiré agus
 a airtreaca, éirctó liom! Do tairbeáin Dia na glóire
 é réim o'ar n-atair Ábraham nuair a bí ré i Mero-
 3 potámia rap ar cómnuiú ré i gCápan, agus dubhairt
 ré leir: ¹ "Imtíú ar do tír agus ó 'gáolcraib agus
 4 tar irteac ra tír a tairbeánrao duit." Anran o'fás
 ré tír na gCalvadéac agus cómnuiú ré i gCápan. Agus
 nuair a fuair a achar bair o'airtíu ré é cun na tíre
 5 seo 'na bfuilctí-re anoir i nbur gcomnuige. Agus níor

tug ré reilb oigheáda dó ann, oighead agus cipeáim
 troise, ac do sheall ré do otabairt ré reilb na
 n-áite dó féin agus d'a fhuict 'n-a diaid, agus san
 mac aise. Ac dúbairt Dia leir: ¹ Do mbead a 6
 fhuict 'n-a gcóinnuige i ndútaig iarda daur do
 gcuirí fé d'aoir-maect iad agus do otabairt oíoc-
 úráio d'óib ar fear d'ceirne céad blian. Agus an 7
 náiriún aza mbeio riad fé d'aoirre, tabairtara bneit
 oíra, d'ubairt an Tigearna, agus 'n-a diaid san
 tiocfáio riad amad agus beio riad as d'eanam reirbire
 d'óimra ra n-áit reo. ² Agus tug ré d'ó connrad an 8
 timpallgearrad, ³ agus mar rin do sein ré lraac agus
 do dein ré an timpallgearrad air an t-octmad
 lá, agus ⁴ lraac lácób, agus ⁵ lácób an d'áreas
 pátráire.

Agus táinig formad as na pátráiread do lórep 9
 agus ⁶ díoladar é irteac ra n-Éigipt. Agus bí Dia
 leir, agus d'fuarfáil ré é ar gac suair d'a d'áinig 10
 air, ⁷ agus tug ré fábar agus eagna d'ó i rúilb fárad
 ní na n-Éigipte, agus do dein ré uactarán d'ó ar an
 Éigipt agus ar a teaglac féin do léir. Anran do 11
 táinig an gorta ar an Éigipt ar fáo agus ar Canaan,
 agus cruadcan móir, agus ní raib bia le fáfáil as
 ar n-áitreaad. ⁸ Agus nuair a d'áinig lácób arbar 12
 a beit le fáfáil ra n-Éigipt cuir ré ar n-áitreaad
 ann ar d'áir. ⁹ Agus an carna curur d'áitín a 13
 d'áitáraad lórep agus do noctad a cine do fárad.
 Anran do cuir lórep ríor ar lácób, a d'áir, agus ar 14
 a gáolcaib do léir, cúig d'úine d'áas a' r tpi ríio.
¹⁰ Agus cuaid lácób ríor ra n-Éigipt, agus ¹¹ fuair 15
 ré báir, é féin agus ar n-áitreaad. Agus do tugad 16
 do Sídem iad agus do cuiread iad ra n-uais ¹² a
 ceannais Ábraham ar airgead ó macaib Nemóir, mac
 Sídem.

Ac nuair a bí as teact am na seallamna a seall 17

¹ Gen. xv. 13.

² Gen. xvii. 10.

³ Gen. xxi. 2.

⁴ Gen. xxv. 25.

⁵ Gen. xxix. 32 agus xxxv. 22.

⁶ Gen. xxxvii. 28.

⁷ Gen. xli. 37.

⁸ Gen. xlii. 2.

⁹ Gen. xlv. 3.

¹⁰ Gen. xlviii. 5.

¹¹ Gen. xlix. 32.

¹² Gen. xxiii. 16 agus l. 5 agus 13; 10r. xxiv. 32.

Dia d'Ábraham bí an t-rlíocht tar éir dul i ¹ lionmáire
 18 ra n-Éigipt, go dtí gur éirigh sí eile ra n-Éigipt
 19 ná faib aithe aise ar lórep. Dein ré rin feall ar ár
 gcine agus cuir ré cruaidéan ar ár n-aithreacáib, go
 scaitíodís a sclann ós do cuir uata amac i dtreo ná
 20 mairfidís. ² Sa n-am ran iread do rugad Maoir,
 agus dob ionmhuin le Dia é, agus do h-oilead ar
 21 fead tñí mí é i dtí a atar. Anran do cuirfead amac
 é, agus do tós ingean fada é agus dein sí é d'oileam-
 22 aint 'n-a mac aici féin. Agus do múinead do Maoir
 sac ragar eagna d'a faib as muinntir na n-Éigipte
 agus bí ré cómacctac 'n-a bpreitrib agus 'n-a gníom-
 23 artaib. Nuair a bí ré dacad blian d'aoir táinig
 maectnam i n' aigne dó go ragaad ré as féadaint a
 24 bpráitne, clann Ippaél. ³ Agus connaic ré éascóir 'a
 déanam ar duine acu agus do coram ré é, agus dein
 ré díoltar ar son an t-é gur deimead an éascóir air,
 25 mar do buail ré an t-Éigipteac. Agus do mear ré
 go dtuigfead a bpráitne go dtadarrad Dia tñé n-a
 26 lámh féin, fuargailt dóib, ac níor tuigeadar. ⁴ Láir
 n-a máireac a bí cugaimn táinig ré oíra agus iad as
 tñio, agus dein ré caradar agus ríotcáin eatarra,
 agus dubairt ré: A feara, ir bpráitne rib; cad cuise
 27 d'aoib a céile goitú? Ac an feara a bí as déanam
 na n-éascóira ar a cómarraim do díoltuig ré dó agus
 dubairt ré: Cé ceap tura ad' pñúnpa agus ad'
 28 bpreiteam or ár gcionn? An me marbú a ceapann tú mar
 29 a marbúigir an t-Éigipteac inóé? Nuair aigh Maoir
 an focal ran do teit ré agus bí ré 'n-a deóruide i
 dtí mñodian, agus bí beirt mac aise ra tír rin.
 30 Agus tar éir dacad blian do ⁵ tairbeáin aingeal é
 féin dó i bpráac cnuic Sína, i laraí tñe, i dtor.
 31 Agus nuair a connaic Maoir an nio rin do táinig
 iongna air, agus bí ré as teact i n'aice, 'gá bpreitniú
 agus do labair gút an tigeapna leir, agus dubairt:
 32 Ir mire Dia t'atarac Dia Ábraham, agus Dia
 lraac agus Dia lácóib. Agus táinig cñiteagla ar
 33 Maoir agus níor leó uis ré féadaint air. Agus

¹ exo. i. 7.² exo. ii. 2.³ exo. ii. 12.⁴ exo. ii. 13.⁵ exo. iii. 2.

toubairt an ʒigearna leir : Dam. do bʒoʒa de t' coraib
mar ip talam naomta an dit 'na bʒuilir do fearam.
ʒs p'eadaint dom ip leir dom an cʒuaot'an 'na bʒuil 34
mo pobul atá ra n-Éisipt, ʒsur do cloirpar a
nʒearʒol ʒsur t'anaʒ anuar cun iao a t'fuarʒailt.
ʒsur tarrpa anoir ʒo ʒcuirpar ra n-Éisipt tu.

An Maoir rin t'ár t'últuigear nuair a toubairt 35
leir : Cé ceap tupa do p'riunra ʒsur do bʒeiteam ?
do cuir Dia uair é 'n-a p'riunra ʒsur i n'fuarʒaltóir,
t'pé lám an aingil a tairbeánat tó ra t'or. 1 ʒus 36
pé rin leir amac iao, ʒsur é ʒs t'eanam m'ibúilti
ʒsur poluioi i t'oir na n-Éisipte ʒsur ra illuir Ruair
ʒsur ra b'p'arac ar fear t'acat blian. Iré an Maoir 37
rin toubairt le clainn Irpaél : 2 Tóʒfaió Dia c'úʒaib
fáir t'úúr m'p'áit'pib, mar mire ; eirt'p'ib pib leir rin.
3 Sioté a b'í ra n-eaʒlair ra n-uaignear i b'p'ocair an 38
aingil, do labair leir ar c'nuc Sina ʒsur le n-ár
n-a'it'p'eadáib ; do ʒlac b'p'éit'p' na beata le tabairt
t'úinn. ʒsur ní t'eanpar ar n-a'it'p'eadá p'uo air, 39
ac do t'últuigear tó ʒsur t'iompuigear a ʒp'oit'p'
ar an Éisipt, ʒsur t'úúrpar le n-ʒaron : 4 ʒeim 40
t'úinn t'éite a b'p'ib ʒs ʒluairp'ac t'ómainn ; óir an
Maoir p'eo a ʒus amac a n-Éisipt rinn ní fear-
p'amaip cat t'á m'ig'te air. ʒsur t'emeapar ʒam- 41
ain m'p' na laetib rin, ʒsur t'emeapar ióbir cun
an iomáʒ, ʒsur t'emeapar ʒáirp'eadar a n-obair a
lám p'ém. ʒsur t'iompuig Dia ʒsur do leis pé t'óib 42
b'p'it ʒs t'eanam p'p'ib'p'p' do p'luas neime, mar atá
p'p'ib'p'p' i leabair na b'p'air : 5 Ar t'emeabair o'p'p'ail
ʒsur ióbir t'ómp'ra ra b'p'arac i ʒcaiteam t'acat blian
a t'eaʒlac Irpaél ? ʒsur do ʒlacabair tabernacul 43
illolot ʒsur p'eat b'p'ir n'p'é Rempam, iomáʒta a
t'emeabair le n'úúr lámáib p'ém cun iao t'ad'par.
ʒsur airt'p'p'oc'at pib tar Babilóin.

B'í tabernacul na p'ad'p'aire ʒs ar n-a'it'p'eadáib ra 44
b'p'arac, pé mar a ceap Dia t'óib nuair a 6 labair p'é
le Maoir, ʒo n'p'eanpar pé é do p'p'ir an m'acp'amla a
connat p'é. ʒsur do t'óʒ ar n-a'it'p'eadá, ʒsur leir 45

1 exo. vii. 8, ix. 10, ʒsur xi. 4.

2 Deut xviii. 15.

3 exo. xx. 3.

4 exo. xxxii. 1.

5 amof v. 25.

6 exo. xxv. 40.

é agus tuagadair leó é irteac ra tír a bí as na geinte,
 agus díbir Dia iad ran ó aghaid ar n-aithreac, go dtí
 46 laete Dáibio, agus fuair ré rin fábar i láthair
 Dé, agus o'iair ré go bfaigib ré tabernacul do
 47 Dia lácoib. Ac ir é Salomón a cuir ruar tig do.
 48 Ac ní h-í noéantúr lám a cónnuigeann an dúileam,
 49 mar a veir an fáir:† 1 Ir é neam mo cataoir níosda,
 agus an talam taca mo cor. Cao é an tig a déanfaid
 rib dom, a veir an Tigearna, nú cá bfuil áit mo
 50 fuaimhir? Nác iad mo lámá féin a veim iad go léir?
 51 A luét na muineál rtuacac agus na s-croide
 agus na scluar san timpallgearrad, tátaoi coit-
 éanta as cur i n-aghaid an Spioraid Naomh: Mar a bí
 52 búir n-aithreaca, rin mar atátaoi-re. Cia'cu de rna
 fáirid náir veim búir n-aithreaca gearleanmairt air?
 agus cuireadair cun báir na daoine a tarfair doib
 teact an fíor-doin reo a veimeadair-re féin anoir do
 53 bpat agus do cur cun báir. Do glacadair an olig
 ó fírdalam na n-aingeal agus níor coimeadadair an
 olig.

54 Nuair ariugadair an camnt rin do gearr ri an croide
 55 acu agus bíodair as díorán a bpiacal cuise. Ac bí
 ré lán de'n Spioraid Naomh agus o'féac ré ruar inr
 na flatair agus connaic ré glóine Dé agus fóra 'n-a
 fearam ar dearláim Dé, agus duhdairt ré: féac cím
 na flatair ar orgailt agus Mac an Duine 'n-a fearam
 56 ar dearláim Dé. Anran do cuireadair liú áro arca
 agus do cuireadair a lámá ar a scluaraib agus do
 57 pítadair i n-donfeact cuise, agus do comáineadair
 amac ar an gcatair é agus gabdair do rna clocaib
 ann, agus cuir na rinnite a mbairt as coraib rin óis

1 Iráir lxvi. i.

† Ver. 48. "ní h-í noéantúr lám," qrl. .1. níl don gab aise
 le tigib cré agus ní féidir é dúnad lairtis doib. Ac ra n-am
 geasna, ó tá ré san teópa tá ré inr gac uile áit, agus irig i
 n ár dtigib cón mair le gac áit eile. agus do cónnuig
 críort, ra héio gur duine é, i dtigib, agus tá ré anoir ar ár
 n-alcóirib.

ar a tucgti Saul. Agus gabdár do rna clocaib 1 58
 Stiobán agus é ag glaoúac ar Dia, agus: A tigeapna
 íora, glac cuḡat m'anam! aḡeipeáḡ ré. Anran do 59
 leis ré é féin ar a glúimib agus dubairt ré, do ḡut
 áro: A tigeapna ná cuir an peaca ro i leit na nḡaoime
 reo! Agus nuair a bí an méio rin pláirte aige do
 tuit a cóola air ra tigeapna.

Agus bí Saul toilteanac éin a báir.

CAIBIDIOIL VIII.

na Samariḡánaig dá n-iompóḡ ag pilib éin an éreioin agus
 an coillteánac dá báirteáḡ aige.

Anran do veineáḡ, inr na laetib 1 rin íoe ana-ḡian 1
 ar an eaglais a bí i nleipúralem agus do rḡaipeáḡ na
 ḡaoime ḡo léir tḡé érioḡaib lúḡaḡa agus Samaria, ac
 amáin na n-árpoil. Agus tḡḡ ḡaoime diaḡa aipe 2
 do Stiobán agus éaoineadair é ḡo móir. Ac bí léir- 3
 rḡmior ag Saul 'á ḡéanam ar an eaglais, é ag tḡl
 irteac inr na tigtib agus fir agus mná aige 'á tarrac
 amac agus é 'ḡá ḡcur i mbraigtóimear.

Ac an muinntir a rḡaipeáḡ do ḡluairadair mómpa 4
 ag cḡaobḡḡaoile bḡéitḡe ḡé. Agus cuair pilib ríor 5
 ḡo catair Samaria agus bí ré ag cḡaobḡḡaoile érioḡ
 ḡóib rin. Agus tḡḡ na ḡaoime aipe do camnt pilib 6
 agus o'érteadair leir do toil a céile, mar connacadair
 na mḡbúilti a bí aige 'á ḡéanam. Mar bí a lán acu 7
 'na raib rḡioiraidi tḡuailigḡe ionta agus ḡo n-im-
 tigḡoir arta ag éigean ḡo n-áro. Agus a lán a bí 8
 millte agus a bí bacac do leigtḡeáḡ iad.

O'á bḡig rin bí átar móir ra catair rin. Ac bí fear 9
 áirte o'ár b' ainim Simón agus bí ré 'n-a ḡraoi ra
 catair ionne rin agus é ag meallaḡ muinntḡe Samaria,
 'ḡá náḡ ḡur ḡuine móir éigín é, agus tḡḡaḡ na ḡaoime 10
 ḡo léir, beag agus móir, cluar ḡó, agus oeririr:
 Cómaḡt ḡé é reo, an cómaḡt ar a tucḡtar móir

- 11 cōmāct. Ḃsur ṽ'ēirtivīr leir, mar biōdar mealta
 12 lē n-a cūro ṽraoīdeācta aige ar feaṽ Ḃfpaṽ. Ḃc
 nuair a cpeīdeādar pīlib Ḃsur é aṽ cpaobrgaōile
 1 ṽtaob nīgeācta ṽé, ṽo baīrteaṽ iāṽ, iōir feapairṽ
 13 Ḃsur mīā, 1 n-anim fōra Cpiōrt. Anran ṽo cpeīo
 Sīmōn fēim Ḃsur ṽo baīrteaṽ é, Ḃsur ṽ'fan fé 1
 Ḃfoāir pīlib. Ḃsur nuair a cīoṽ fé na mīrbūilti
 ṽ'ā nōēanam, Ḃsur na cōmācta tār na beartairṽ, biōṽ
 ionḡna Ḃsur alltact air.
 14 Anran ṽ'airḡ na n-Ḃrpoil a bī 1 n-lepūralem ḡo
 pairṽ Samaria tar ēīr bpeīcīr ṽé ṽo ḡlacāṽ Ḃsur
 15 cūīreādar pēādar Ḃsur eōim aṽ tpiall oīta. Ḃsur
 nuair a tānādar ṽeīneādar ḡuīde ar a ron, ḡo nḡlac-
 16 fairvīr an Spīoīaro Naom. Ōīr nī pairṽ tagairte aige
 fōr 1 n-aoinne acu; nī pairṽar Ḃc baīrtite 1 n-anim
 17 an Tīgeapna fōra. Anran ṽo cūīreādar a lāma oīta
 Ḃsur ṽo ḡlacādar an Spīoīaro Naom.*
 18 Nuair a cōnnaic Sīmōn, ām, an Spīoīaro ṽ'ā tab-
 aīrt tpeṽ ṽul fé lām na n-Ḃrpol ṽo tarrairḡ fé airḡeāṽ
 19 ṽōīb, Ḃsur ṽubairt fé: tugairṽ ṽōmīra an cōmāct
 ran, 1 ṽtpeo, an t-é ḡo ḡcūīrpeāṽ mo lām airḡo nḡlac-
 fairṽ fé an Spīoīaro Naom. ṽubairt pēādar leir, ām:
 20 fōe ar ṽo cūro airḡiṽ Ḃsur oīrt fēim, ōīr ṽo mēapair
 21 ḡur pēioīr tabairtar ṽé ṽ'fāḡail ar airḡeāṽ. Mī'l
 pāīrt nā baint aḡatpa leir an nḡnō ro, mar nī ṽīreāc
 22 ṽo cpoīde 1 lācāir ṽé. ṽēm aītrīḡe, ṽ'ā bpiḡ rin,
 ra n-olc ro atā ṽēanta aḡat, Ḃsur iair ar ṽīa, fēāc-
 aīnt an maītrī ṽuit an rmuīneam ro a tānīḡ aṽ cpoīde.
 23 Ōīr cīm ḡo Ḃfuilīr 1 nōombīar reirṽcīn Ḃsur fé
 24 cūīrpeāc an uīlc. Ḃsur ṽ'fpeāḡair Sīmōn Ḃsur
 ṽubairt: Cūīrṽ-re būīr nḡuīde cūn an Tīgeapna ar

* Ver. 17. "ṽo cūīreādar a lāma oīta." Cūīreāṽ na h-Ḃrpoil ṽaoīne fé lām earboīḡ leir na lāma cūp oīta, Ḃsur le ḡuīde ṽēanam, Ḃsur leir rin ṽo ḡlacāṽ na Cpiōrtuīṽte an Spīoīaro Naom. ḡan āmīar ṽo ḡlacāioīr ḡnāḡta an Spīoīaro Naom nuair a baīrtēi iāṽ, Ḃc nī tugēi ṽōīb an uair rin an fopliōntāct ḡnāḡta Ḃsur na cīōṽlāicī eile rin a tugaṽ ṽōīb neart cūn an cpeīoīm a ṽ'āomāil ḡo h-ōḡaīlte; cīōṽlāicī a ḡlacāioīr 'n-a ṽīarṽ ran ōr na h-earboḡaīb 1 racpāimīnt ṽul fé lām earpuīḡ.

mo son ionur ná tiocfaid oim don' níð de rna neitib
rim atá páirde agaid.

Agur tánaoan-ran tar n-air go Ierúsaleim tar 25
éir briaíar an Tigearna do dhearbhad agur do labhairt,
agur deineadair craoibhsgaile tré n-a lán de éiríochair
na Samarítánac.

Anran do labhair ainseal an Tigearna le Pilib agur 26
dubhairt ré: Eirig agur imitig ó deas cun na n-áite
'na bfuil an bótar ó Ierúsaleim go Sára; ir párac
an áit. O'eirig ré agur o'imitig ré. Agur féac, 27
bí fear ó Éitíópia, coillteánac cómaectac le banrígin
Éitíópia, le Canóacé, fear a bí or cionn a paróir
go léir aici, agur bí ré tar éir teact go Ierúsaleim
'cun Dia o'adair; Agur bí ré ag dul tar n-air agur 28
é 'n-a fuirde 'n-a carbad, agur Iráiar fáir aige o'á
léige. Agur dubhairt an Spioraid le Pilib: Imitig
anonn agur cuir tu féin i n-aice an carbad rim.
Táinig Pilib i n'aice agur o'airig ré é ag léige Iráiar 29
fáir, agur dubhairt ré: An dóig leat a' otuigeann
tú an níð atá agat o'á léige? Dubhairt reirean: 31
Agur conur ir féirir dom é cuirgint mura o'tair-
beánair duine éigin dom é? Agur o'iarir ré ar Pilib
dul ruar agur fuirde i n'aice. Agur ríod an áit de'n 32
rshiptiúr a bí aige o'á léige: ¹Do reólad cun a
marbta é mar a reóirí caora; agur, ar nór an uain
a bead gan gut i láchair a dearbóira, níor orgail ré
a beal. I n-úmluigeact do tógad uair a bpeit- 33
eamantar. Cé neóirair a gnealac? Oir tógair a
beata de'n otalam. Agur o'fneagair an coill- 34
teánac agur dubhairt ré le Pilib: Atcuingim oir cia
air go labhann an fáir an éinnit rim? an air féin nú
an ar duine eile? Anran o'orgail Pilib a beal agur 35
curruig ré leir an rshiptiúr rim agur do craoibhsgail
ré Iora dó. Agur, ag cur na rlige díob díob tá- 36
adair mar a fáir uirge, agur dubhairt an coillteánac:
Féac an t-uirge, cad tá am cora air go mbairtí me?
Ac dubhairt Pilib: Má éiríonn tú o'ó' éiríod go 37
n-íomlán ní míod é. Agur o'fneagair reirean agur

38 túbairt: Cperoinn gur b'é Mac Dé Íora Cúior.^{*} Agus
 o'óruis ré an carbad do rtop agus túimingeadar
 39 asdon ra n-uirge, Pilib agus an coillteánac, agus do
 bairt ré é. Agus nuair a tánadar aníor ar an uirge
 o'fudaois Spioraid an Tigearna Pilib agus ní feadaid
 an coillteánac a tuille é. Ac o'iméis ré a bódar féin
 40 agus átar air. Agus do fuarad Pilib i n-Drótor agus
 gludair ré trío an o'tír as cnaobhsgaoile an tSoirgél
 inr na cataraicib go léir cun go dtáinig re go
 Caéaréa.

CAIBIDÍOL IX.

1ompáil póil cun an cperoinn, agus a díoghar. éneas o'a
 leigear as peadar, 7 taibita o'a tógaint aise ón mbár.

- 1 Agus táinig ¹ Saul, agus é as ríor-féide bagairt
 bair i n-aghaid deirgiobul an Tigearna, as ciall ar
- 2 ppiúnra na ragar, Agus o'iarr ré air leirpeaca
 tabairt do go Damarcur, cun na rinasós, i o'treó
 o'a bfaid ré don daoine, fir 'na mná, de 'n trlis rim,
 go dtabairfadh ré leir iad gabta go Ierúsaleim.
- 3 ² Agus as cur na rlige o'é do do tápla go dtáinig
 ré i gcómgar do Damarcur, agus go h-obann do lar
- 4 solur ó neam 'n-a timpul. Agus tuit ré cun tailm
 agus o'airis ré an guth gá iad leir: A Saul, a Saul,
- 5 cao cuige go bfuilir am géarpleannaint? Agus
 túbairt peirean: Cia n-é tu, a Tigearna? agus eirean:
 Mire Íora 'na bfuilire am géarpleannaint, ir cuaid
- 6 oit beit a' rpeacúiol i n-aghaid an ppuocaire. Agus
 túbairt peirean agus é as cur le h-uatbár: A Tis-

¹ Gal. i. 13.

² *Infra* xxii. 6, xxii. 10, xxvi. 12; i Cor. xv. 8, 2 Cor. xii. 2.

* *Vep.* 37. "Má cperoeann tú óo' cpoide go h-iomlán," qpl.
 ir minic ná h-ainimnígeann an rgniptiúr ac don ceann emáin
 de rna meónaib ríactanacá, mar a deintear anro, .i. cperoeann,
 bíod go bfuil meón eile acá ríactanac óm maí, .i. oólár
 cpoide agus oóear agus gnáó do oia. Ac beireann cperoeann
 leir iomláine cpoide, agus gac don ruo acá ríactanac cun
 rlanuigte.

earna, cad i' toil leat a d'éanfaim? Agus tuidairt 7
 an Tigearna leir: Eirigh agus iméis irtead sa caitir
 agus neórfair sa n-áit sin tuit cad tá agat le
 déanam. Agus na fí a bí le n-a coir bíodair 'n-a
 fearaí agus uachtár oíche, agus iad ag éirtead leir
 an ngeit agus ná feacadar doinne. Agus o'eirigh 8
 Saul de'n talam agus o'orgail ré a fúile ac ní feacair
 ré don níó. Agus do ruadair ar lámh air agus do
 feoladar irtead i n'Damarcur é. Agus bí ré anran 9
 trí lá gan raibair, agus níor cáit ré bia 'ná deó.

Agus bí i n'Damarcur duine de dheirgiobulair an 10
 Tigearna agus Ananias ab ainm dó, ¹ agus tuidairt
 an Tigearna leir, i n-airling: A Ananias! Agus
 tuidairt reiréan: Táim anso, a Tigearna! Agus 11
 tuidairt an Tigearna leir: Eirigh agus iméis go dtí
 an trídair ar a dtugtar an Dipead, agus loirg. i dtí
 lúdar, fear ó Tarrur gur b'ainm dó Saul; mar,
 féad, tá ré ag gurde Dé. (Agus connaic ré an fear o'ar 12
 b'ainm Ananias agus é ag tead irtead ag trídair
 agus ag cur a láime air cun raibair a taidair dó.) Ac 13
 o'fheadair Ananias: A Tigearna, o'airigear i tcaob
 an fí sin, ó n-a lán, méir na n-olc atá déanta aise
 do o'naom i n-Ierúsalem: Agus tá úgairár anso 14
 aise ó uachtaránaib na ragar cun na n-daime a
 glaothann ar t'aimme do sháil. Tuidairt an 15
 Tigearna leir: Iméis oir, óir i' ártad toíche an fear
 ran agampair cun m'aimme bpeit i lácair geinte agus
 níste agus clainne Iirael. Mar tairbeánfadora dó 16
 cad iad na néite móra atá le fulang aise ar son
 m'aimme. Agus o'iméis Ananias agus cuair ré 17
 irtead sa tí agus cuir ré a lámh air agus tuidairt
 ré: A Saul, a b'ácair, an Tigearna íora a tairbeáir
 é féir tuit ar an rí agus tu ag tead, do cuir ré
 mire cuíat ionur go bpeirpá agus go lionfí de'n
 Spioraio Naom tu. Agus láirtead do tuit mar 18
 beo gáimní o'á fúilí agus fuair ré a raibair agus
 o'eirigh ré agus do bairtead é. Agus cáit ré bia 19
 agus táimig neart dó. Agus o'fan ré raint laetanta
 i b'pócair na n-deirgiobul a bí i n'Damarcur.

- 20 Ḃḡur lāitḡeāc, inḡ na rināḡōḡaiḡ, bī rē aḡ rean-
 21 mōm i ōtaoḡ ḡora, ḡur b' ē Mac Ōē ē. Ḃḡur bī
 uaḡḡār aḡ a ḡaiḡ aḡ ēitḡeācḡ leiḡ, aḡur ōeipḡōir:
 Nāc ē reo an ḡear a bī aḡ ōēanam ḡōe i n-lepūralem aḡ
 an muinntir a ḡlaōḡaḡ aḡ an anim rin, aḡur nāc ē
 ḡnō a ḡuḡ anḡo ē nā cun iāḡ ōo bḡeic leiḡ ḡaḡḡa aḡ
 22 ḡḡall aḡ uaḡḡarānaib na ḡaḡarḡ? Ḃc bī Saul aḡ
 neapḡū ḡo mōr aḡur ē aḡ cup na n-lūḡaḡ aḡ meap-
 aḡḡe, a ḡaiḡ i nḡamarcur ōiōḡ, ōoirḡ ē beic ḡā ōeim-
 niū ḡur b' ē rin an Cḡiōḡ.
 23 Ḃḡur nuaiḡ a bī a lān laetanta caitte ōein na
 lūḡaiḡ a beapḡū, ōo ōoil a cēile, ḡo maḡḡōcair ē.
 24 Ḃc ōo ḡuaiḡ Saul eoḡur aḡ iāḡ a beic aḡ a ḡi. ¹ Ḃḡur
 bī luḡc cimeāḡḡa acu aḡ nā ḡeataib ōo lō aḡur ō'oiḡḡe,
 25 cun ḡo maḡḡōcair ē. Ḃc ōo ḡōḡ na ōeipḡiobuil ē
 ḡa n-oiḡḡe aḡur cūpeaḡar ḡiōḡ ōe ōḡuim an ḡalla
 26 ē i ḡcipeān. Ḃḡur ḡāimḡ rē ḡo lepūralem aḡur
 meap rē ōul leiḡ na ōeipḡiobuil, ḡc bī eagla acu ḡo
 lēir ḡoimir aḡur nī cḡeipḡōir ḡur ōeipḡiobul ē.
 27 Ḃc ōo ḡōḡ ḡapnabar ē aḡur ōo ḡuḡ rē aḡ ḡḡall aḡ
 na n-ārpoil ē aḡur ō'innir rē ōōib conur maḡ a
 cōnnaic rē an ḡiḡearna aḡ an ḡliḡ aḡur ḡur labaiḡ rē
 leiḡ, aḡur conur maḡ a ōein rē obaiḡ cālma i n-anim
 28 ḡora, i nḡamarcur. Ḃḡur bī rē 'n-a bḡōcair, aḡ
 ḡabāil amac aḡur aḡ ḡabāil itḡeāc i n-lepūralem
 aḡur obaiḡ cālma aḡe 'ā ōēanam i n-anim an ḡiḡ-
 29 earna. Ōo labḡaḡ rē maḡ an ḡcēaḡna leiḡ na ḡeim-
 tiḡ aḡur biōḡ rē aḡ ōiōḡḡōipeācḡ leiḡ na ḡḡeāḡaiḡ;
 30 aḡur biōḡar ḡan a ō'iaḡḡaḡ ē cup cun bāir. ḡuaiḡ
 na bḡaitḡe an nīḡ rin amac aḡur ōo ḡuḡaḡar ḡo
 Caerapēa ē aḡur cūpeaḡar aḡ ḡan ḡo ḡappur ē.
 31 Ḃḡur bī ḡiōḡcāin aḡ an eaglaiḡ aḡ ḡuiḡ lūḡaēa ḡo
 lēir aḡur aḡ ḡuiḡ ḡailili aḡur ḡamarīa, aḡur bī ḡi aḡ
 ōul aḡ aḡaiḡ aḡ ḡluaiḡeācḡ i n-eagla an ḡiḡearna,
 32 aḡur i ōā lionaḡ le ḡólār an Spioḡaro Naom. Ḃḡur
 ōo ḡāḡla, nuaiḡ a bī ḡeaḡar aḡ ḡabaiḡḡ a cūapḡ ḡa
 ḡimpal oḡḡa, ḡo ōāimḡ rē cun na naom a bī 'n-a

scomnuíge i lrota. Agus fuair pé ra n-áit rim tuine 33
 u'ár b'anim Énéar, a bí san lút a géas agus a bí ar
 a leabair ar feadh oóc mbliain. Agus duabairt peardar 34
 leir: A Énéir, tá an Tigearna fíora Críost as tabairt
 pláinte duit. Eirís agus córuis do leabair! Agus
 o'eirís pé láirpeac. Agus connaic muinntir lrota go 35
 léir é agus muinntir Sáróna, agus o'iompuistear éun
 an Tigearna.

Agus bí i n-loppé bantoirgiobul agus Caibica ab 36
 anim to, nú, ar míniú, Dorcar. Agus bí a lán deas-
 gníomarta agus a lán dearta aici rim 'á deanam. Agus 37
 do tárla mór na laetib rim sup buairead bpeóite i
 agus go bfuair pí bár. Agus do níodar i agus cuir-
 eadar ra treómpa naetarae i. Ac, ó bí lrota cóm- 38
 sarae do loppé agus sup ains na veirgiobul
 peardar a beir ra n-áit rim, cuirpeadar beirt fear
 eirge 'gá ráo leir: Ná déin nígnear san teac as
 truaill orainn. Agus o'eirís peardar agus táimis pé 39
 leó. Agus nuair a táimis pé ann do ruadar ruar
 é go dtí an reómpa móir, agus bí na baintpeaca 'n-a
 fearam 'n-a tímpal agus iad as ríle deór agus iad
 as cairbeáint na scótaí agus na mbail éadais do
 a deimead Dorcar doib. Anraan do cuir peardar na 40
 daoine go léir amac ar an reómpa agus do leis pé é
 féin ar a glúinib agus deim pé úrnuigte, agus o'iom-
 puist pé éun an cuir agus duabairt pé: A Caibica,
 eirís! Agus o'oráil ríri a rúile agus connaic pí
 peardar agus o'eirís pí amair. Agus eir pé a lán 41
 to agus cuir pé 'n-a fearam i. Agus do glaoir pé
 irteac na daoim agus na baintpeaca agus eir pé
 ruar doib i 'n-a beatair. Anraan do n-innpead é ar 42
 fuair loppé go léir agus do éiret a lán daoine ra
 Tigearna. Agus do eir amac sup fan pé móran 43
 laetanta i n-loppé, i dtí fíri sup b'anim do Simón,
 fear leatair do leair.

CAIBIDÍOL X.

Cornéliur d'á glacadh irtead sa n-Eagla. Airling pheadair.

- 1 Ad bí i gCaerariéa fear n-arlaimm d'ó Cornéliur, taoltead céad ar an mbuidín airm ar a dtugtar
- 2 an Eadailéad, fear dia-da n-a raib eagla Dé air féin agus ar a teaghlac, do tusaó móran téarma uaid do rna daoine, agus a bíod as suide Dé coitcianta.
- 3 Do connaic an fear ran, i n-airling, go soiléir, tuairim an naoimh trát sa lá, amgeal ó Dia as teadé cuise irtead, agus dubairt an t-amgeal leir:
- 4 A Cornéliur! Agus dubairt reiréan, agus é as féadaint air agus eagla móir air: Cad é rin, a tigeapna? Agus dubairt ré leir: Taro t'únnuighe agus do déire imighe ruar, i scuimine, i látair Dé.
- 5 Agus anoir cuir rir go loppé agus glaoiró cuigat
- 6 Simón, ar a dtugtar pheadair. Tá ré ar lóiróin i dtig Simón, fear learuighe leatair, n-a bfuil a tíg ar bpuac na faroige; neorfaid ré rin duit cad 'tá
- 7 le déanamh asat. Agus nuair a d'iméig an t-amgeal, a bí as camnt leir, do glaoiró ré cuise beirt d'á teaghlac féin agus fear airm n-a raib eagla an tigeapna
- 8 air, daoine a bí úmal d'ó. Agus d'innir ré d'óib zac n'ó agus cuir ré go loppé iad.
- 9 Amáiread a bí cúgaimn, agus iadran as cur na rlighe díob agus as teadé cun na catarad, tuairim an rémad trát, cuaid pheadair ruar i n-uactar an
- 10 tige cun únnuighe déanamh. Anran táinig oclar air agus ba mian leir bia do caiteamh. Agus an faid a bíodair as ollmú an bíod d'ó táinig táimnéal air.
- 11 Connaic ré na flatair ar orgailt agus ártad, mar a déad bailín ana-móir agus i d'á leigint anuar, le n-a
- 12 ceitpe cúinnib, ar na flatair cun an tailim. Agus bí uirtí an uile fadgar ainmigte ceitpe scor, agus
- 13 piartaí, agus éanlaite an déir. Agus do labair
- 14 sué leir: Eirig, a pheadair, agus maib agus it! Ad dubairt pheadair: Nár leigiró Dia go ndéanfaim ran, a tigeapna, óir níor itear miam bia coitcían ná bia
- 15 neamh-élan. Agus do labair an sué airtir leir: An

níó a glan Dia ná tabairpe coitcían air! 'Do d'eimead 16
 ran trí h-uairpe ar a céile agus anran do tógad an
 t-áitead tar n-air irtead inr na flatair.

Agus an fáir a bí Peadar 'sá b'p'eitniú 1 n' aigne cad 17
 é an ragar an raobair pan a connaic ré, féad, bí na firi a
 cuip Cornéliur uair 'n-a fearam ag an n'oorup, 'sá f'iar-
 raige cá raib t'is Simón. Agus do glaothadar agus 18
 o'f'iarraigthar an raib Simón ar a t'ugtar Peadar,
 ar lóiróin ra t'is. Bí Peadar, ámtad, ag cuimneam 19
 ar an airtlins agus dubairt an Spioraid leir: féad,
 tá tréir fear ad' lort. Eirig, dá b'p'is rin, agus 20
 imt'is ríor agus gluair leó, óir ir mire cuip cúgac
 iad. O'imt'is Peadar ríor cun na b'fear agus dub- 21
 airt ré: féad, ir mire atá uair: Cad cuige go t'án-
 adair? Agus dubraodar-ran: Cornéliur, an taoiread 22
 céad, fear atá f'ioraonta úmat do Dia agus go b'fuir
 near móir ag na lúdaig go léir air, fuair ré f'neagra
 ó aingeal naomta 'sá ráb leir ríor a cuip ortra cun
 a t'ige agus éirtead le caintt uair. Do rug ré irtead 23
 iad anran 1 gcóir na n-oirce. Agus o'eirig ré
 amáiread a bí cúgaimn agus gluair ré 1 n-aonfead
 leó, agus cuair naint de rna b'p'aitirib ó loppé le n-a
 coir.

Cuair ré irtead 1 gCaerapéa an lá 'n-a uair pan, 24
 agus bí Cornéliur ag f'eiteam leó agus a glolta agus
 a cáirpe cruinnighe aige. Agus do tárla nuair a 25
 táinig ré irtead go t'áinig Cornéliur 'n-a coinnib
 agus gur fléad ré agá corair sá onórú. Ac do 26
 tós Peadar ruar é agus dubairt ré: Eirig! Duine
 iread mire f'eim, leir. Agus táinig ré irtead ra t'is 27
 agus é ag caintt leir, agus fuair ré an móreuro
 daoine cruinnighe irteig.

Agus dubairt ré leó: Ir eol daoib'pe conur mar 28
 ir urgráin o'f'ear lúad baint ná comluadar a
 uéanam le cine iaracta, ac do cairbeam Dia o'm'ra
 gan coitcían ná neamglan a tabairt ar aon duine.
 Tá b'p'is rin, cóim luac agus a cuiread ríor oim 29
 tánas gan r'ad. F'iarraigim, uime rin, cad cuige
 gur cuireadair ríor oim?

Agus dubairt Cornéliur: Ceitpe lá ó rin, go t'ei 30

- an uair reo, bíor am tís um an naomhó tráct asur
me as gurde, asur péac, do fearaim fear ar m'asair
31 amac asur éadac geal air asur dubhairt pé: A Corn-
néliur, tá éirctite le d' gurde asur tá cumne ar do
32 déire i láchair Dé. Cuir fíor go loppé, dá bprís rin,
ar Símon ar a dtugtar Peadar: tá pé ar lóiróin
i dtíis Símon, an fear learuigthe leachair, i n-aice na
33 faraise. Anran do cuirear fíor oirta láitneac asur
ir maic an teact asatra é. Asur cáimio go léir
anro anoir do láchair cun éirteact le sac uile níó
a d'óiruis Dia duit.
- 34 Anran d'orðail Peadar a béal asur dubhairt pé:
Ir léir dom le fírinne ná péacann Dia do ¹ fear-
35 ram reacar pearra, ac go bpeacann pé do'n t-é
rin, inr sac cine, 'na mbionn a eagla air asur a d'eim-
36 eann fíoraontaact.* Do cuir Dia an bmaetar cun
clainne Ippaél, as fógairt ríochtána tré Íora Críort,
37 (riné ir Tigearna ar sac uile níó): Ir eól daoirre
an focal a labrao ar fuio lúdaea go léir, ² óir do
túrnuis pé ó Šailili tar éir an bairte a cpaobrgaoil
38 eóim: Íora ó Naparet: conur mar do onr Dia é
leir an Spioraito Naom asur le cómaect, asur gur
gluair pé as d'eanaim tairbte asur as leigear na
nadaime a bi pé annrmaect an diaabail, coirg Dia beic
39 leir. Asur ir fírinne rinne ar sac níó dá d'eim pé
i gcríe na n-lúdae asur i n-Ierúsaem, gur cuireao
40 cun báir é 'dá cpoctó ar an gcríann. Asur do tós
Dia ó'n mbár é an tpeap lá asur eus pé le feirgint

¹ Deut. x. 17; ² par. xix. 7; 1ó b xxxiv. 19; Easna vi. 8;
eccl. xxxv. 15; Róm. ii. 11; Gal. ii. 6; i peao. i. 17.

² Lúe. iv. 14.

* Ver. 35. "Inr sac cine," ḡrl., .i. ní lúdaíḡ amáin ac
geinte leir, pé cine gur díob iao, atá tairneamhac i láchair Dé,
má tá eagla Dé oirta asur má d'eimio ríao reag-oibneac. Ac
tuigtear i gcóinnuige náe fuláir díob an cpeiream fírinneac a
beic acu, óir "ḡan cpeiream (doeir pól naomha, Gab. xi. 6) ní
féoir Dia do fáram." Seacain, d'á bprís rin, an ihuinnir a
doeir, a' bprís na camnte rin, gur féoir do luét sac cpeirim
beic tairneamhac i láchair Dé. Mar ó nár éamig ó Dia ac an
cpeiream fírinneac, ir léir gur ó d'air an éiríḡ atá sac
cpeiream fallra, asur náe féoir díob ḡan beic mítairneamhac i
láchair Dé na fírinne.

é, ní do'n pobul go léir, ac o'fínniúib a bí ceapáite 41
 a5 Dia roim ré: dúinne, a cáit bia a5ur deoc i
 n'focáir tar éir eirigíte dó ór na maib. A5ur 42
 o'óruis ré dúinn cpaob'gaoile déanam do rna
 daoine, a5ur fiaðnaire déanam ari 5ur b'é féin atá
 ceapáite a5 Dia cun beir 'n-a bpeiteam ar beoib
 a5ur ar maibáib. 1 Ir ari reo a deimio na fáiré go 43
 léir fiaðnaire, 5ur i n'ainim-rean atá maiteamnaáur
 peacaí le fágáil a5 gac doinne a cpeioeann ann.

An fáiré a bí Peaóar a5 ráó na cainnte rin do túir- 44
 ling an Spioraio Naom ar a maib a5 éirteáct leir an
 mbriatár. A5ur luét an tímpallgearrta a táinig 45
 i n-donfeáct le Peaóar, bí uatbár oirta a ráó 5ur
 táinig 5ráirta an Spioraio Naom ar na 5eintib. Mar 46
 bíoóar a5 éirteáct leó a5 labairt na oteangtaáa a5ur
 a5 móraó Dé. Anran o'fpeagáir Peaóar: An 47
 féirir o'doinne an t-uirge cimeáó uainn far a
 mbairtí na daoine reo atá tar éir an Spioraio
 Naom a glacaó cóm maí linn féin? A5ur o'óruis 48
 ré iao do bairte i n-ainim an Tigearna Íora Críort.
 Anran o'iarraóar ari fanmáint 'n-a bfoáir naint
 laetanta.

CAIBIDÍOL XI.

Peaóar gá tairbeáint go raib an ceart aige 'á déanam nuair
 a bí ré a5 glacaó na ngeinte irteáct ra n-eaglaí. Iompóó a
 lán i n-antioé.

A5ur o'airis na n-Arpoil a5ur na bpiáiré a bí i 1
 n-lúdaá 5ur glac na 5einte, leir, briatár Dé. Anran 2
 nuair a cuair Peaóar ruar go Iepúralem bí luét
 an tímpallgearrta a5 aighear leir. A5ur beirtoir: 3
 Cao cuige dúit dul amear5 daoine 5an tímpall-
 gearraó oirta a5ur bia cáiteam 'n-a bfoáir? A5ur 4
 túrnuis Peaóar a5ur o'innir ré an r5éal doib trío
 ríor, mar reo

Bíor i 5catáir Ioppé a5 déanam upnuigíte a5ur 5

- táinig táimneál orm agus connac aipling, áptac mar
 beaó bairlin mór o'á leigint anuas ar na flatair le
 n-a ceitne cúinnib, agus táinig an bairlin am' aice.
- 6 Agus o'féadar irteac inti 'gá bheithníú agus connac
 ainmighite ceitne scoir an domáin agus beithníg
- 7 agus piartaí agus éanlaite an déir. Anran o'airig-
 ear sut 'gá ráb liom: Eirig, a fheadair, mairb agus
- 8 it! Agus dubairt: Ní déanfao, a Tigearna, óir
 níor éuaib bia coitcían ná bia neam-ghlan am bealra
- 9 nam fór. Agus o'féadair an sut ar na flatair
 an tarra. h-uair: An níó a glan Dia, ná tabairre
- 10 coitcían air! Do deineao an méir rin trí h-uair
 ar a céile agus anran do tógao na neite go léir ruar
- 11 inr na flatair airig. Agus le n-a linn rin riúo as
 an dtig 'na rabar triúr fear a cuireao as triall orm
- 12 a' Caerara. Agus dubairt an Spioraio Naom liom
 dul leó gan ceirt orm. Agus éuaib an reirear
 brácar ro le m'coir, agus éuamair irteac i dtig an
- 13 fír. Anran o'innir reireadn dúinn conur mar a
 connaic ré, 'n-a tig féin, aingeal 'n-a fearam, agus
- go ndubairt an t-aingeal leir: Cuir fíor go loppé ar
- 14 Síomón ar a dtugtar fheadair, agus labairfao ré leat
 cainnt a fadóirao tu féin agus do teaglac go léir.
- 15 Anran nuair a turrnuigear ar cainnt do túipling an
 Spioraio Naom oirta fé mar a túipling ré orainne
- 16 i dturac. Agus cuimnigear ar focal an Tigearna,
 mar adubairt fé: ¹Óim éoin bairte le h-uirge ac
- 17 bairtcar ribre leir an Spioraio Naom. Oá bpió rin,
 má tug Dia dóibhin an gíarta céadna a tug fé
 dúinne nuair a bheideamair ra Tigearna fíora Críort;
 cia'r b'é mire go bfeadóirinn coró a cup le Dia?
- 18 Nuair airigeadar an méir rin o'éirteadair, agus
 tugadair glóire do Dia agus dubradair: Seaó ac
 tá airigse cun na beata tabairta as Dia do rna gém-
 tío féin
- 19 Agus na daoine úo a rgaireao mar geall ar an
 dtuoblóir i ttaob Stiopáin do fíucladair cóim
 rada le fíoenicé agus le Cuppur agus le n-Antioc,

ʒan an pocal do labairt le h-aoinne ac le lúdaig amáin.
 Ac bí cur do acu aʒur Cupmánaig ab ead iad aʒur Cup- 20
 énéada, aʒur nuair a cuadar irteač i n-Ántioc bíoir
 aʒ camnt leir na ʒréadaig féin aʒ cabairt eólur ar
 an tTigearna fopa dóib. Aʒur bí lám Dé leo aʒur 21
 do h-iompuiʒeado cur móp daoine cun creitinn an
 Tigearna.

Anran do táinig tuairis na neit rin cun a ʒcluar 22
 do lučt na h-eaʒailre a bí i n-Iepúralem aʒur cuip-
 eadar Barnabar ʒo h-Ántioc. Táinig ré aʒur connaic 23
 ré an ʒnárt a óia aʒur bí átar móp air aʒur tuʒ ré
 cómaile do rna daoine ʒo leir beit reapaíac 'n-a
 ʒcoirde aʒur leanmáint do'n Tigearna. Óir fear 24
 fóganta b'eado é a bí lán de'n Spiorait Naom, aʒur
 de creiteam. Aʒur do tuʒado cur móp daoine
 cun an Tigearna.

Anran do cuar Barnabar ʒo Tarrur aʒ lois 25
 Saul aʒur nuair a fuair ré é tuʒ ré leir ʒo h-Ántioc
 é. Aʒur tuʒadar bliain iomlán i ʒcómluadar na 26
 h-eaʒailre ann, aʒur deineadar pobal móp do
 teasars, i tcead ʒur i n-Ántioc a tuʒado ar tóir
 Críostaithe ar na deirgiobuil.

Aʒur inr na laetib rin do táinig fárdi ó Iepúralem 27
 ʒo h-Ántioc. Aʒur o'eirig tuine acu ran o'ár 28
 o' ainm aʒabur aʒur tuʒ ré le tuirgint, o'n rpiorait,
 ʒo raib ʒorta móp le teact ar an raogal ʒo leir,
 aʒur do táinig ran fé Claudiur. Aʒur do beartuis 29
 na deirgiobuil, ʒac doinne do réir a ʒurail, cabair
 a cur aʒ tiall ar na bpaíte a bí 'n-a ʒcómnuiʒe
 i nlúdaea. Aʒur deineadar ran. Cuireadar an 30
 cabair cun na reandóir le Barnabar aʒur le Saul.

CAIBIDIOI XII.

ʒéapleanmáint hépóio. Peadar oá fuarʒailt aʒ aingal.
 pionór ar hépóio.

Le linn na h-aimpire céatona do cuip hépóio, an 1
 pí, a láma cun uile a deanam ar cur de muinntir na
 h-eaʒailre. Aʒur do maib ré Séamur, o'páir eóim, 2
 le claiream.

- 3 Anran, nuair a connaic ré sup taitn an ḡníom ran leir na lúdaíḡ ceap ré Peadar leir do ḡabáil. 1
- 4 laetib an aráin ḡan ḡiorc ab ead é ámtac. Do ḡaib ré é aḡur cuir ré i bḡpíorún é aḡur cuir ré ceitpe ceatḡair do luēt airm 'ḡá cimeádo, cun go dtabairḡad ré i láḡair an pobuil é tar éir na cárga.
- 5 Anran bí Peadar ra pḡpíorún, ré cimeádo, ac bí únnuigḡte aḡoul ruar cun Dé ar a fon, ḡan rḡad, ó'n eagḡair go léir.
- 6 Aḡur nuair a bí Hérod cun é tabairḡ or cómar na ndaoine, bí ré an oirde céadna ran 'n-a luigḡe roir beirt luēt airm, aḡur é ceangailte le dá ḡlabra. Aḡur bí luēt cimeádoḡa larmuic 'de'n doirur aḡ cimeádo
- 7 an pḡpíorún. Aḡur féac, do fearaim ainḡeal ó'n t-Tigearna i n-aice leir, aḡur do lar polur ra tḡeóḡna, aḡur do buail an t-ainḡeal ra éliatán é aḡur dūirḡ ré é, aḡur dūbairḡ ré: Eirḡs 'o'urcar!
- 8 Aḡur do tuit na ḡlabraí 'dá lámuib. Aḡur dūbairḡ an t-ainḡeal leir: Cuir umac do éiror aḡur do bḡḡḡa Aḡur do deim. Aḡur dūbairḡ ré leir: Cuir umac
- 9 do bḡat aḡur lean me. Aḡur bí ré 'ḡá leanmairt amac, aḡur ní raib 'ḡior aige sup b'ḡior sup b'ainḡeal a bí 'ḡá déanam; ac ir amḡaró a ceap ré sup b'airḡing
- 10 a bí aige dá feirḡint. Aḡur cuadar tar an ḡcéad luēt fairḡe aḡur tar an carna luēt fairḡe, aḡur tándadar cun an ḡeata iaraimn, an ḡeata cun na catarac. Aḡur o'qrḡail an ḡeata uairó féin doib. Cuadar amac aḡur ḡiúbluigḡeodar don tḡrḡáir amáin, aḡur anran o'imḡis an t-ainḡeal go n-obann uairó.
- 11 Anran do táinig Peadar cuigḡe féin aḡur dūbairḡ ré: Tá ḡior aḡam anoir go ḡior sup b'é an Tigearna do cuir a ainḡeal cuḡam 'am fuarḡailt a' lámh Hérod aḡur ó ḡac níó 'na bḡuil an pobul lúdac aḡ
- 12 rúil leir. Anran, ar a máctnam, táinig ré cun tige mḡáirḡe, máḡair Eóim ar a dtuḡtí Marcur, aḡur bí móran daoine cruinnigḡte ann aḡur iad aḡ déanam
- 13 únnuigḡte. Buail ré cómla an doirur. Táinig amac,
- 14 'ḡá ḡreagairḡ, cailín 'nar b'aimm di Rodé. Aḡur o'aitm rí ḡut ḡeodar, aḡur le méir an áḡair a bí uirḡi níor orḡail rí an doirur ac do rḡt rí irḡeac aḡur

o'innir rí ʒo maib ʒeadoar aʒ an n'oorur. Dubh'adoar- 15
 ran léi: Ar buile acaoí. Ac dubhairt riri ʒur b'fior
 é. Aʒur dubh'adoar-ran: Iré a aingeal atá ann. Ac 16
 do lean ʒeadoar aʒ bualað. Anran nuair orʒaladoar
 aʒur connacadoar é bi uatbár or'ta. Ac do b'adair 17
 ré le n-a láim or'ta éirteact, aʒur o'innir ré o'dib
 conur a ʒuʒ Dia amac ar an bphiorún é, aʒur dub-
 hairt ré: Innir na neite rin do Séamur aʒur do rna
 b'ráirtib! Aʒur cuairt ré amac aʒur o'imtis ré ʒo
 n-ait eile.

Nuair a táinig an lá bi céimigrað* náir beaʒ ime rʒ 18
 na raiʒoiúirí i o'caob cad a bi imigte ar ʒeadoar
 aʒur nuair a o'iarir Héroð é aʒur ná maib ré le 19
 f'asail cuir ré ceirtú ar an luçt cimeadota aʒur
 o'or'ois ré iao do cup cun báir, aʒur o'imtis ré
 rior ó lúdaea ʒo Caerap'ea aʒur o'fan ré ann.

Aʒur bi ʒearʒ air cun muinntipe Tuirpe aʒur cun 20
 muinntipe Síroñ. Tánaoar-ran ámtac, do toil a
 céile, aʒ ʒuall air, aʒur deimeadoar muinntear'ar le
 blairtur, ʒear ʒeómpa an rí, aʒur o'iar'adoar ríotcáim.
 toirʒ a o'tir réim a beir o'á cotú ó'n rí. Anran, lá a 21
 bi ceapaithe cuige, bi Héroð 'n-a ʒuirde ra ʒuirde
 b'neite aʒur éadac ríog'ua uime aʒur deim ré óráit
 o'dib. Aʒur deimeað na daoime, 'ʒá molað: Ili 22
 ʒutana ó dume iao ac ʒutana ó Dia éigin. Anran, 23
 láit'peac bonn, do buail aingeal an Tigeapna é, toirʒ
 náir ʒuʒ ré an onóir do Dia, aʒur deim b'pó ʒiartai
 o'é aʒur iao 'á o'ite, aʒur ʒuair ré báir.

Aʒur o'fár b'riat'ar an Tigeapna aʒur do méao- 24
 úigeað é.

Aʒur táinig Barnabaz aʒur Saul ʒar n-air ó Iepu- 25
 ralem ¹ nuair a bi a b'p'itálam' o'éanta acu, aʒur
 ʒuʒadoar leó Eóin ar a o'ugti Marcur.

¹ *Supra* xi. 30.

* .i. cup t'ne céile

CAIBIDÍOL XIII.

Saul agus Barnabás 'a gcup amac ag an Spioraio Naomh. Seanmóimú acu 'a déanamh i gCuppur agus i n-antioch píriúia.

- 1 Ac bí ra n-eaglaí, a bí i n-Antioch páirí agus teag-arzóirí, ar a raib Barnabás agus Simón, ar a dtugti Simón Dub, agus Lúciur an Cuirénac agus Manacén,
- 2 cómhálta Hépiro an tetráic, agus Saul. Agus bíodar ag déanamh gnóta an Tigearna agus ag déanamh tiorsgaib agus dubairt an Spioraio Naomh leo: Deigligib cúgam Saul agus Barnabás cun na h-oibre
- 3 'a bfuilro glacaithe agam Anran do dmeadóir tiorsgaib agus únnuigte agus cuipeadar a lámha oirtar an agus cuipeadar cun riúbaíl iad.
- 4 Agus fé feólaib an Spioraio Naomh cuadar-ran go Seleúcia, agus ar ran, ar paráige, go Cuppur
- 5 agus nuair a tánadar go Salamis bíodar ag craob-rsgaoile bpeitir Dé i rinaógaib na n-lúdaib.
- 6 Agus bí Eóin acu ra treibbír, leir. Agus nuair a bí an t-oileán go léir riúbailta acu éom fada le Pápor, fuaíodar dhaoi áiríte, páirí fallra, lúdaib gur
- 7 b'ainm do Bar-léur. Agus bí fé i bpoáir an ppoconruil, Sergiur Paulur, fear ciallmair. Cuir fé rin fíor ar Barnabás agus ar Saul mar ba mian
- 8 leir bmaíar Dé do cloirint. Ac bí Elimar, an dhaoi, (óir ip mar rin a minigtear a ainm) ag cup 'n-a gcoinnib, a d'iairíar an ppoconruil d'iompáil ó'n
- 9 gceirdeam. Ac bí Saul, (tá pól mar ainm air leir), lán
- 10 de n Spioraio Naomh, agus d'féac fé air agus dubairt fé: Ó a fíir atá lán de gac feall agus de gac éiteac, a míc an diabail a namair gac cirt, ná rtaofair de fúgib díneaca an Tigearna do cup bun or cionn?
- 11 Ac féac riné lámh an Tigearna anoir oir, agus beir tú do dail, agus ní feicfir an grian, go ceann tamaill. Agus le n-a linn rin do éuit rsgamall air agus doir-ceact, agus bí fé ag cuapdaib 'n-a timpall féacaint
- 12 an bfaíad fé duine tabarfaid a lámh do. Anran nuair a connaic an ppoconruil an nio rin do deim fé iongna de teagaras an Tigearna agus do éireo fé.

Asur cuairt póil Asur a muintir, ar luing, ó Pápor 13
 go Persé i bPampilia. ¹ Ac o'imtí g Eóin uata
 Asur o'fíll ré go Ierúsaleim. Ac do cuairt an cuir 14
 eile, ar aghairt tré Persé Asur tánadar go n-Antioc
 i bPiríria Asur cuairt ar teac ra trina góis lá na
 rabboíoe Asur fuirdeadar ann. Asur nuair a bí 15
 léigead na olíge Asur na b'áir d'éanta cuir uachtarám
 na rina góise teachtair eact cúca 'sá ráb : A feara,
 a b'áirte, má tá aghairt don éaint teaghairt do'n pobul
 abairt i.

Anran o'eirí g Póil Asur bagair ré ciúnar le n-a 16
 láim Asur dubairt ré :

A feara de fliocht Ippaél, Asur ríbre go bfuil
 eagla Dé oráib éiríó liom ! Do tois g Dia an tréadta 17
 ro Ippaél ar n-aíreaca Asur o'árouis ré an pobul
 nuair a b'íodar 'n-a gcóimnuige ² i tatalam na
 n-Éisipte Asur tug re amac ar an áit rin iad le ³ láim
 cómaectae. ⁴ Asur cuir ré ruar le n-ambéaraib ar fear 18
 uacaeo i n-ra b'árac. Asur o'íois ré react gcineaca 19
 i tatalam Canaan Asur ⁵ do raimn ré oréa-ran a gcuir
 tailm á cuir ar épannaib. ⁶ Asur 'n-a díarí ran. 20
 cimpall ceirte céao Asur caogao blian, tug ré
 bpeiteamain uóib, go oí Samuél fáir. Anran 21
⁷ o'iarradar ní Asur tug Dia uóib Saul mac Éir,
 fear de tréib Beniamin, ar fear uacaeo blian.
⁸ Anran do cuir ré an fear ran i leir taoib Asur tós 22
 ré ruar cúca Dáibio 'n-a ní, Asur tug ré teirctiméir-
 eact air nuair a dubairt ré : ⁹ Tá Dáibio mac
 Ierre fágalta agam, fear do péir mo époroe féin,
 fear a cómlíonfáir gac níó ir toil liom. A' ríol 23
 an fíir rin, ¹⁰ do péir na seallamna, tá Slánuigteoir
 tabairt ag Dia o'Ippaél, 'ré rin íora. ¹¹ Asur poime 24
 n-a teact ran do éraob'gaoil Eóin bairte cun aít-
 níge do pobul Ippaél go léir. Asur nuair a bí Eóin 25
 ag cómlíonao a cuaraoa dubairt ré : ¹² Ní mire an t-é

¹ A.D. 42.² Exod. i. 1.³ Exod. xiii. 21 Asur 22.⁴ Exod. xvi. 3.⁵ Iosue xiv. 2.⁶ bpeit. iii. 9.⁷ I Rí g. viii. 5.⁸ I Rí g. xiii. 14 Asur xvi. 3.⁹ Salm. lxxxviii. 21.¹⁰ I Rí g. xi. i.¹¹ Marc. iii. 1 ; Marc. i. 4 ; Lú c. iii. 3.¹² Marc. iii. 11 ; Marc. i. 7 ; Eóin i. 27.

ἢ ὁδὸς λιθ ἢ ἢ μέ, ἀε πέαε τὰ ἀς τεαέετ ἀμ ὀδαιὸ ἀν
τ-έ νὰε πῦ με βηόσα ἀ ἐορ το ἤσαοιλε.

- 26 Ἀ πέαρα, ἀ βηάιτρε, ἀ ῥιοέετ ῥεαέετα Ἀβραῆαμ,
ἀσυρ ἀν μέτω ἀσαιβ ἀπ ἀ βῥυιλ εαγλα Ὁέ, ἢ ἀς τῖαλλ
οῖαίβρε το εἰπεαὸ βηαέταρ ἀν τῖλάνιγτε ρεο ! Ὅπ
νίορ αἰτῖν μυνντῖρ ἰερύραλεμ ἐ, ἀσυρ νίορ αἰτῖν ναιρλε
ἰερύραλεμ ἐ, νὰ ζυτάνα νὰ βῥαίῶ, βίοῦ ζο λείγτεαρ
ἰαδ ζαε ῥαββόιῶ, ἀσυρ ἐυζαῶταρ βρεῖετ ἀπ ἀσυρ ἐὼμ-
28 λῖοναῶταρ ζυτάνα νὰ βῥαίῶ. Ἀσυρ βίοῦ νὰ ῥαῖαῶταρ
ἀοη ἐοῖρ ἀνν ¹ ὀ'ἰαῖαῖαῶταρ ἀπ ῥῖλὰτ ζο λεοῖπῖ ὀδῖβ
29 ἐ ἐπῖ ἐυν βάιρ. Ἀσυρ νυαῖρ ἀ βῖ ζαε νῖῶ ὀ'ἰ ῥαῖβ
ῖζῖοῖβτα 'ν-α ἐαὸβ ἐὼμλῖοητα ἀε ἐὼζαῶταρ ἀνυαρ
30 τε'ν ἀῶμαῶ ἐ ἀσυρ ἐἰπεαῶταρ ἰ τεαέετ ἐ. ² Ἀε το
ἐὼς Ὀια ὅρ νὰ μαῖρῖβ ἐ ἀν τῖεαρ λὰ, ἀσυρ βῖ ῥέ ὀ'ἰ
31 ῖεῖρεντ ἀπ ῥεαὸ μὸῖρῖν λαετῖντα ἀς ἀν μυνντῖρ ἀ
τῖνῖς τε ν-α ἐοῖρ ὁ ῖαῖλῖ ζο ἰερύραλεμ, ἀσυρ ἀτὰ
32 ζο ὀτῖ ἀνοῖρ 'ν-α βῥῖννῖτε ὀδ ἰ λῖταῖρ ὀαοῖε. Ἀσυρ
τῖνῖῶ ὀ'ἰ ἐπῖ ἰ ν-ἰῦῖλ ὀαοῖβρε ἐαῶ ἰ ἀν ῖεαλλῖαῖντ
33 ἀ ἐυζαὸ ὀ'ἰ ἢ ν-αἰτῖεαέαῖβ, Ἀσυρ ἐοῖρ-μαῖρ ἀτὰ ἀν
ῖεαλλῖαῖντ ῖν ἐὼμλῖοητα ἀς Ὀια ὀ'ἰ ῥῖοέετ, μαῖρ
ῖν αἰτῖβεὸῶαῖς ῥέ ἰοῖα, το ῥέῖρ μαῖρ ἀτὰ ῖζῖοῖβτα ῥα
ταῖνα ῥαῖλμ : ³ ἢ τῖα ῖο ῖνῖα, το ῖεῖν-ῥα ἐῦ ἀν
34 λὰ ῖο. Ἀε ἰ ὀταὸβ ἀ ἐὼζαῖλτ ὅρ νὰ μαῖρῖβ ῖαν ἐαῖαὸ
αῖγε αἰῖρ ἀπ ἐλαοέλὸῶ, ὀυβῖαῖτ ῥέ μαῖρ ῖεο : ⁴ Ταῶταρ
ῥαὸ ὀαοῖβ νὰ νεῖτε νῖαῖντα ὀῖτρε ἢ τε Ὀαῖβῖο.
35 Ἀσυρ ἢ νῖε ῖν ἀ ὀεῖρ ῥέ ἰ ν-αἰτ εἰλε μαῖρ ἀν ῖεαῶνα :
⁵ ἢ ῖεαῶῶαῖρ το τ' ἀοη νῖαῖντα ἐλαοέλὸῶ ἀ
36 ὀ'ῖεῖρεντ." Ὅπ, νυαῖρ ἀ βῖ ἀ ῖνὸ ὀεαντα ἀς Ὀαῖβῖο,
το ῥέῖρ ἐοῖλε Ὁέ, 'ν-α ῖεῖν-αῖαῖ ῥέῖν, το ⁶ ἐοῶαῖλ ῥέ
ἀσυρ το εἰπεαὸ ἰ ὀτεανντα ἀ αἰτῖεαέα ἐ, ἀσυρ
37 ἐοῖνῖαῖτ ῥέ ἐλαοέλὸῶ. Ἀε ἀν τ-έ ἀ ἐὼς Ὀια ὅρ νὰ
μαῖρῖβ νῖ ῖεααῖῶ ῥέ ἐλαοέλὸῶ.
38 Ὀῖοῦ ἀ ῖοῖρ ἀσαιβ, ὀἰ βῖῖς ῖν, ἀ πέαρα ἀ βηάιτρε,
ῖν τῖῖῶ ῖν ἀ ῖὼζαῖτῖαρ ὀαοῖβρε μαῖτεαῖνῖαῖαρ
ῖεααῖ, ἀσυρ (ῥαῖρῖαῖλτ) ὅρ νὰ νεῖτε ἢἰ ῥεαῶῖαὸ
39 ῖῖοῖαῖνταέετ ἀ ἐαῖαῖτ ὀαοῖβ ἰ νῖοῖγε ἢἡαῖρε. Σα*

¹ ματ. xxvii. 20 ἀσυρ 23 ; μαρκ. xv. 13 ; λῦκ. xxiii. 21 ἀσυρ
23 ; ἐὼῖν xix. 15.

² ματ. xxviii. ; μαρκ. xvi. ; λῦκ. xxiv. ; ἐὼῖν xx.

³ σαλμ. ii. 7. ⁴ ἰῖαῖρ lv. 3. ⁵ σαλμ. xv. 10. ⁶ 3 ῖῖῖ. ii. 10.

tuine reo gheibeannt gach doinne, a chreideann, fion-
dantaict. Seachnair, d'a bhris rin, rap a' d' tiorcrao 40
oraib an puo d' eirtear inr na fairuib: 4 fedaair, a 41
luet an neamhuime, asur deirio iongna, asur eadair,
oir ta obair asampa d'a oibiu i n'buir laetioire, obair
na creitioir ruidre, ma innreann doinne d'aoib e.

Ἀγὺρ νῦαιμ ἃ βίωθαι ἀγ' ἰμεᾶςτ ἀμας ὁ' ἱερὰθαι 42
 οῖτα ἀν ἐαίνντ πιν το λαβαίμτ λεὸ πα τραββότο ἃ βί
 ἐυγαίνν. Ἀγὺρ νῦαιμ ἃ οἰρῆσαιολεᾶθ ἀν τριναδός, 43
 το lean ἃ λᾶν τοε ρνα λῦθαίς, ἀγὺρ τοε ρνα τοοιμε
 ἱαράετα βί τοιαθα, πόλ ἀγὺρ ὕαρναθαι, ἀγὺρ το
 ἐαβρῆυγεαθαι-ραν λεὸ ἀγὺρ ἐομάριπλῆγεαθαι τοὸθ
 leanmáint ἰ ηῖρᾶρτα τοε.

An trabbóir a bí eúgáinn táinig an éatair go léir, 44
nác móir, cun éirteact le bpiactar Dé. Anran nuair 45
a connaic na lúdaí na pluaište do lionadair ó'fóir-
mad agus bionad as bréagnú na cainnte a deirlead
pól, go diamarluišteac. Anran duhairc pól agus 46
barnadar, go dána: 1r libre nár bpoláir tóinn bpiactar
Dé do lahairc ar tóir; ac ó thúltuigean riú do,
agus nác riú riú, do réir búr mbeite réim, beata
ríopuioe ó'págar, táimíone, réac, as iompáil cun na
ngeinte. Óir peo mar a ó'óruis an Tigearna 47
tóinn: 1 Cuirear tu mar folur do rna geintib,
ionur go mbeitea do dúbair plánuishte go tóí imeall
an domáin. Nuair airis na geinte an níó rin bí 48
ácar oíca agus bionad as tabairc slóire do bpiactar
Dé, agus do óireo an méio acu a bí poim-óruishte
cun na beata ríopuioe.

49
 50
 51
 52

49
 50
 51
 52

¹ habac. i. 5.

² ἰράιδρ xlix. 6.

³ ματ. x. 14; μαρκ. vi. 11; λúč. v. 9.

CAIBIDÍOL XIV.

pól agus bharrabhar as reannmóiniú i n-icónium agus i lirta. Cláirínear 'á leigear. Daoine gá mear gur déite iad. Sabtar do clocaib ar pól. Deirte ríad reannmóiniú i nDeirbhe agus i bpeirg.

- 1 Agus do tuit amac i n-icónium go ndéagadar irteac i n-donfeadct i rinasóis na nlúad agus gur beineádar cainnt, i dtreó gur éirio rluas líonmhar
- 2 de rna lúdaig agus de rna shéasais. Ac na lúdaig a bí d'íreirdeamh, do shíoraadar agus do féir-eadar ruar cun feirge aigne na ngeinte i scoinnib
- 3 na mbraítre. Ac d'fanadar móran ainripe ann as obair, agus a maingín ar an dTigearna, agus é as déanam ríadnair ar bhuadar a sháirta, as cur mírb-úiltí uatbárad d'á ndéanam le n-a lámáib. Bí muinntir na cataraic deigilte, ámhac, cuir acu as gabáil leir na lúdaig agus cuir acu as gabáil leir
- 5 na n-Aspuil. Agus d'eirig ruadar fé rna geintib agus fé rna lúdaig, agus fé rna n-uactaráin, cun iad do tarcuirniú agus gabáil do clocaib orca, agus tuisgeadar (an níó rin) agus do teiteadar go lirta agus go Deirbhe, dá catair i licaónia, agus go dtí an tír go léir mór-timpall, agus bíodar as cnaob-rsaioile an tSoirgél ra n-ait rin.
- 7 Agus bí duine i lirta, n-a fuide, agus é san lút a cor ó pás fé bhuinn a mádar, agus níor fiúbluis
- 8 fé nam. D'airig an duine rin pól as cainnt. Agus d'féac pól air agus connac fé go raib aige cneirdeam
- 9 cun a flánuigte, agus dubairt fé do sué áro: Eirig do fearam ar do coraib! Agus do léim fé 'n-a fearam agus fiúbluis fé.
- 10 Agus nuair a connac na daoine cad a bí déanta as pól d'áruigeadar a nglór agus dubhadar, ar licaónir: Táro na déite, i moctuib daoine, tagaite
- 11 annar cúgaimn. Agus tugadar lúirter ar bharrabhar agus Mercuri ar pól mar ir aige bí buad cainnte.
- 12 Agus bí ragar le lúirter larmuic de'n catair agus tug fé leir tairb agus coróinneada, ar aghar an geata, cun go ndéanfaí fé réin agus na daoine

iðbirt. Nuair a d'airis na h-arpuil, pól asur 13
 Darnabar, an nio rin do maobadar a ʒcuro éadaiʒ
 asur do léimeadar amac imearʒ na n'aoime asur
 do liúʒadar: A d'aoime, cao ab ail lib' á d'éanam ran? 14
 Uaoime a ʒeobair bār, m*á*,¹ rib féin, ireaò rinne,
 asur táimio 'ʒá iarrair oiaib iompail ó rna neitib
 baota rin ar Dia atá beó, ¹ ó ire érucais neam asur
 talam asur muir asur ʒac a bpuil ionta. Inr na 15
 h-aimpirib atá imiʒte do leos ré do rna ʒeintib ʒo
 léir ʒluairéac ar a rliʒtib féin. Ac fóir nioi fás 16
 ré é féin ʒan cur i n-úil doib, óir tuʒaò ré tabar-
 tair ó neam uair, fearcainn asur triátana corcamlá,
 asur do lionaò ré ar ʒcuroide le bia asur le h-ácar.
 Asur bioò ʒur labradar mar rin ir ar éisín féadadar 17
 na d'aoime do corʒ ar iðbirt a d'éanam cúca.

Anran, ámtac, táimis mainc lútae asur do meall- 18
 adar na d'aoime asur ʒabadar do élocuib i bpuil
 asur tarraigeadar amac ar an ʒacair é mar imearadar
 ʒo raib ré marb. Ac bí na deirgiobul 'n-a cimpall 19
 asur d'eiris ré asur táimis ré irceac ra catar, asur
 amáireac a bí cuʒainn d'imtis ré féin asur Darnabar
 ʒo Deirbé.

Asur d'eimeadar craobrgaoile ra catar, rin asur 20
 tuʒadar teʒarʒ d'á lán, asur anran d'filleadar
 ʒo lirra asur ʒo h-leonum asur ʒo h-antioe, as 21
 neartú aigne na ndeirgiobul asur 'á ʒcómairliú cun
 beit fearamac ra éreideam, mar ʒur le mópán a
 d'fulas nae fulair dúinn dul irceac i piʒeac d'é.
 Asur do cuireadar raʒairt ré ʒrádaib doib inr ʒac 22
 eaglair, asur d'eimeadar únnuiste asur triorʒaò,
 asur anran tuʒadar ruar do'n Tigearna iao, óir do
 éreideadar ann. Asur d'imtiseadar trearna na 23
 piriola asur tánadar ʒo t*o*tí pampilia, asur do 24
 labradar briaçar an Tigearna i b*h*erʒé asur cuadar
 p*o*ir ʒo h-actalia,

² Asur cuadar ar ran ʒo h-antioe, ar luing. an 25
 áit ar ar tuʒaò ruar iao do ʒpárta Dé cun na h-oirbe

¹ *Sup'a* xiii. 1.   ² *ʒen.* i. 1; *Salm.* cxlv. 6; *Apoc.* xiv. 7.

- 26 a bí críochnuigthe acu. Agus nuair a tánadar ann
 críuinneáodar an eaglais agus o'innreáodar na neite
 móra a dein Dia tríocta, agus conur mar a o'orgail
 27 ré doir an éireoin do rna geintib. Agus o'fana-
 dar ainmri nár gearr i bpoáir na n-eirgiobul.

CAIBIDÍOL XV.

aighear i rtaob timpallgearrad. Cinnead cómaisle
 Ierúsaleim agus a leitir.

- 1 Agus táinig daoine áiríte anuar ó lúdaea agus
 bíodar as teagaras na mbáitire: Murá n'éanfar
 timpallgearrad opaid (ar ríad) do réir o'lige
 2 mlaire ní féidir búr rlanú. Cuir pól agus bar-
 nabar 'n-a scoinnib agus ní go, las é. Anran do
 focairneáodar ar pól agus barnabar, agus maint
 daoine ó'n rtaob eile, do dul go rti na n-Árpuil
 agus na ragsairt a bí i n-Ierúsaleim, i rtaob an rgeil.
 3 Anran do cuir an eaglais cun riubail iad ran agus
 tánadar tré p'oenicé agus tré Samaria agus iad
 'sá innrint conur mar a bí na geinte as iompáil,
 agus cuineáodar átar mói ar na báitirib go léir.
 4 Agus nuair a tánadar go Ierúsaleim bí fáilte
 rómpa as an eaglais agus as na n-Árpuil agus as
 na reanóirib, agus iad 'sá innrint cat iad na neite
 5 móra a bí réanta as Dia tríocta. Ac o'eirig curo
 o'áicme na b'fáiririnead, a bí tar éir an éireoin a
 glacad, agus duibáodar: Ní fuláir timpallgearrad
 do réanann opca agus a cur fiaáib opca o'lig mlaire
 éimead.
 6 Anran do táinig na n-Árpuil agus na reanóirí i
 7 sceann a céile cun an rgeil rin a breitniú. Do
 veinead móran aignir. Anran o'eirig reádar agus
 nuibairt ré leo: ¹ A feara, a báitire, ir eól daoib
 conur mar a dein Dia togar eadramn ríad gur ar
 mo béal-ra do éoirreá na geinte briaáir an

rSoirgíel agus do glacfaidís an creideamh. Agus 8
 Dia a díonn an croidé, tug ré fiaónaire 'n-a
 bfrábar, mar ¹ do tug ré an Spioraid Naom doib ré
 mar a tug re dúinne é. Agus níor deim ré don 9
 veirgígeaóit iomr rinne agus iadran, mar do glan ré
 a scroidé leir an screideamh. Cad cuige daoid, 10
 d'á bpiú rin, beit as tatant ar Dia so scuipfead ré
 ar muineálaid na ndeirgiobul cuing nár féad ar
 n-aiteaáa ná rinne a d'iompar? Ac creidimid 11
 so raorpar rinne, agus iadran mar an scéadna, tré
 sháirta ar dTigearna Íora Críost.

Anran d'fan na daoine so léir ciúin agus bíodan 12
 as éirteaóit le Pól agus le Barnabar 'sá innrint
 cad iad na mírbúiltí uaébaraca a bí déanta as Dia
 tríoáa réim imearís na ngeinte.

Agus nuair éirteaóan d'freaasair Séamur agus 13
 tudaire ré: A feara, a bpiáitne, éiríó liom. Tá 14
 innrte as Simón conur mar a d'féad Dia ar dtúir
 ar na geintib cun so 'otógraó ré arda pobul d'á
 anim réim. Agus tá caint na bfráid as teacó irteaó 15
 leir rin, do réir mar atá rsgíobta: ² Tar éir na 16
 neit rin fillfead agus cuirfead ruar aipir an taber-
 nacul ro d'áidit atá ar lár, agus deireócaó a bfuil
 bpiarte de, agus cuirfead 'n-a fearam aipir é. 1
 Ueapó 17
 so loirgeócaó an cúro eile de rna daoine an
 Tigearna, agus na geinte so léir, 'na bfuil m'anim
 d'á glaoóac op a scionn, aoir an Tigearna agus na
 neite rin aige 'á déanamh. Tá fíor a oibre réim 18
 as an dTigearna ó tupaó an traosail. Dá bpiú rin 19
 iré mo bpreteamántar-ra, san buaiream a cúp ar na
 daoine atá iompúighe cun Dé ar na geintib. Ac 20
 rsgíobadó cúca, iad réim a feacaint ar tpuallíú íom-
 ástac, agus ar d'púir, agus ar feóil taótaite,
 agus ar fuil. Óir tá as Maoir, ó'n rean-aipir, 21
 i nsaó caóair, daoine cun é d'fógaire m' na rinagó-
 aib, ³ mar a léigtear é saó rabboio.

Anran do focairís na n-Arpuil agus na reanóirí 22
 agus an eaglaí so léir aip so scuipí so n-Antioch,
 i n-aonfeacóit le Pól agus le Barnabar, lúvár ar a

¹ *Supra* x 45² amor ix. 11.³ *Supra* xiii. 27.

23 *o*tuisti Barnabab, agus Silas, firi tórais imeast na
mbriáirí, agus go sáirí an ríribinn seo ar a
lámhaib :

24 *O* rna n-Appuil, agus *ó* rna reanóirí, na
briáirí, cun na mbriáirí ngeinteac atá i p-ant. *ó*
agus i Siria agus i Sicilia, as beannúgá *ó*óib.
25 *T*oirs gur ariúgeamair go n-deasair *ó*aoine
amác uainne agus gur cuireadair buaiream
oráirí, as ruatá *ó*ur n-aighe le neitib nár
26 *ó*ruigeamairne, *ó*o tánamair i bpoáirí a céile
agus *ó*o focarúigeamair ar fearaib *ó*o tóga
agus *ó*o cup cúgaib i n-aonfeact le n-ár scáir-
27 *ó*ib ionmuine Barnabab agus Pól, firi a tús a
n-anam ar son ainime ar *ó*tigearna Iora Crioit.
28 *T*á curta uainn againn, *ó*'a bús rín, lúar agus
Silas agus neorairí ríad rín *ó*aoib *ó*óeal, na
29 *n*eite céatna. *I*r toil leir an Spioraio Naom
agus linne gan a tuille ualaig *ó*o cup oráirí
ac an méirí seo atá maectanac .i., ná h-iorairí rí
neite *ó*o h-íobreac *ó*'iomáigtib, ná fuil, ná
feóil a taectá, agus go rtaonairí rí *ó*óur.
Má *ó*eineann rí an méirí rín beirí an ríeal go
mairí agairí. *S*lán lib."*

30 Anran *ó*o cuireac iad-ran cun riubail agus cuadair
ríor go n-antioch, agus cpiunnigeadair an pobul agus
31 túsadair uata an ríribinn, agus nuair a léigead
32 *é* bí átar oíra marí geall ar an rólár. Ac fáirí
ab ead lúar agus Silas réin agus *ó*eineadair móirán
cainnte leir na briáirí agus túsadair móirán rólár
33 *ó*óib agus móirán mirnig. Anran *ó*'fanadair ann
rainnt aimríre agus 'n-a *ó*iairí rín *ó*o cup na briáirí
cun riubail iad go ríotac as triall ar an muinntir

* Ver. 29. "*ó* ná fuil, ná feóil a taectá." Neite iad rín
a bí neamhóibálac ionta réin ac *ó*o coirgeac an uair rín iad
i *ó*treó gur b'urairí na lúarí *ó*o meallac cun cóimúadair
leir na geintib agus taectáirí eabairí *ó*o rna geintib ar beirí
rreagaríac. Níor lean an corp ac tamall, ámtac, agus tá ré
imighe le ríad ríam, go méirí móirí a h-eagairí an *ó*aoib eiar
re'n eúróip.

a cuip uata iad. Ac do focauiḡ Silas ar fannaint 34
ann agus cuairt lúdar i. n'adonair tar n-air go Ierú-
salem.

Agus o'fán póil agus Barnabas i n-antioch, as 35
ceasars agus as cnaobhrgaoile bheitir an Tigearna,
mar don le móran eile daoine. Anran, tar éir painnt 36
laetanta dubairt póil le Barnabas: lompuiḡmír
agus tugaimír cuairt ar na bpaítirib, tré rna cat-
naíab 50 léir ionar cnaobhrgaoileamair bpaítar
an Tigearna, féadaint conar acá an rgeal acu. Ac 37
ba mian le Barnabas Eoin, ar a dtugti Marcur, do
bheit leir. Dubairt póil, ámtac, náir ceart doib an 38
duine rin a glacac, (mar gur imtḡs ré uata i bpa-
míla ¹ agus náir cuairt ré ra n-obair leó). Agus bí 39
easantaac ann i dtreo gur rgaradair le n-a céile,
agus cuairt Barnabas ar luins go Cuppur agus do
rug ré Marcur leir.

Agus do rug póil Silas leir agus gluar ré cun 40
ríubail, agus cuip na bpaítre ré comairce gáarta
de é. Agus ríubluis ré Siria agus Cilicia, as cup 41
mírnis ar na n-easailrīb, agus 'gá náir leó áiteanta
na n-Aspol agus na reanóirí do cimeáo.

CAIBIDÍOL XVI.

Tugann póil cuairt na n-easailrí. Glacair é cun rean-
móimḡte i Macedonia. Sgiúrrálar é i bphilippí.

Agus éainis ré go dtí Dervé agus go dtí Iirra. 1
Agus féac, bí ra n-áit rin deirgiobul dár b' ainm
Timoteur, mac do mnaoi lúdac n-a jaib an cperveam
aicí, agus d'atair geimteac. Tug na bpaítre a bí 2
i Iirra agus i n-Iconium teirtiméireac mair ar an
bfeap ran. Ba mian le póil an feap ran do bual leir 3
féin, agus dem ré timpallgearrad air mar geall ar
na lúdaís a bí inr na n-áiteanaib rin. Oir doib eól
doib go léir gur geimteac a atair. Agus as gabail 4

¹ *Supra* xiii. 13.

- tré rna cataračaitb dóib túgadar do rna daoine le
cimeádo na reácta a bí déanta as na h-árpuit asur
5 as na reanóirí a bí i n-Ierúsaleim. Asur mar rin bí
na h-easailrí d'á ndainginiú ra cneideam asur as
dul i lionmaire gac lá
- 6 Asur nuair a biodar as gabáil tré éiric írúgia asur
ḡalatia do córs an Spioraid Naom iad ar briačair Dé
7 do labhairt i n-Ária. Asur nuair a tánadar irteac
i Míria cuireadar cun dul irteac i mBictinia ac níor
8 leas Spioraid íora dóib dul ann. Ac tar éir gabáil
tré Míria cuadar ríor go Trídar.
- 9 Asur do tairbeánad airling do íóil ra n-oirde;
feair ó Macedonia n-a fearam, asur é 'gá gúide,
asur deiread ré: Tar anall go Macedonia asur cabruis
10 linne. Asur nuair a connaic ré an airling do cea-
pamair láirteac dul go Macedonia mar bíomair
deimniúgteac go raib glaoirde as Dia orainn cun
craobhrḡaoile déanam dóib.
- 11 Cuamair ar luing, ceann ar aḡair ó Trídar go
otánamair go Samotrácé, asur go Neápolir an
12 lá 'n-a diairé ran,. Asur ar ran go Ílippi, príom-
cathair ra cuiré rin de Macedonia asur cathair daoine
iaračta. Túgamair painnt laetanta ra cathair rin,
i ḡcómairle.
- 13 Asur lá na rabóirde cuamair amac an geata
i n-aice aban, mar ar ramluigead únnuigte beir ar
ríubal, asur do fúideamair ann asur bíomair as
14 cainnt le mnáib a bí cruinnigte ann. Asur bí bean
acu asur lídia ab ainm di asur bíod rí as díol pur-
púir i gcačair na dTiatirénac, asur bean diađa
ab ead i. D'airis rí an cainnt asur d'orḡail an
Tigearna a cnoirde cun go n-éirtead rí le n-a raib as
15 íóil d'á ráđ, Asur do bairtead i féin asur a teas-
lac; asur anran d'iarra rí níó: Má 'ré buir mear (ar
rúir) go bfuilimpe dílir do'n Tigearna tagair irteac
am eis asur fanair ann. Asur cuir rí fiačaitb orainn
dul.
- 16 Asur do cápla, asur rinn as dul cun únnuigte,
go otáinḡ ar an rúise íómainn cailin n-a raib ríor-

aro pútónac* inti. Agus do gheibeadó sí móran
 raióbhuir do'n muinntir go mba leó í, as tabairt feara
 uaití. Agus do lean sí póil agus rinne, agus í as 17
 liúnuig agus deireadó sí: Seirbhíris do'í áro-óia
 ireadó na fírrin, agus táro ríad as innrinte rluise búir
 rlanuigste doaoib. Bí sí 'gá déanam rían ar fearó 18
 móran laetanta. Do goill rían ar póil agus o'iom-
 puig ré agus dubairt ré leir an rríoraio: Deirim
 leat, í n-ainim íora Críort, imteact amac airtí.
 Agus o'imtí, an uair céadna.

Anran, nuair a connaic an muinntir go mba leó 19
 í go raib deire le n-a rúil leir an raióbhuir, do ríuga-
 tar ar póil agus ar Sílar agus do tugadar leó iad
 go n-áit an marraio, í látar na n-uactarían. Agus 20
 cuireadar í látar na ngríortí íad agus dubadar:
 lúdaig ireadó na dooine reo, agus táro ríad as cur
 na cataraó tré n-a céile orainn. Agus tá nór acu 21
 uá ceasars nác oleagtaó dúinne a glacaó, nar ír
 Rómánaig rínn. Agus do cruinnig an pobul 'n-a 22
 scoinnib, agus do ríacaó a scuio éadaig, agus
 o'óruig¹ na gríortí gabáil de ríataib opta. Agus 23
 do buailead móran builli opta agus anran do cuir-
 ead í bpríorúin iad, agus dubad le fear an bpríorúin
 iad a cimead go maic. Agus nuair a fuair ré rínn 24
 an t-óruí rínn do cuir ré ra carrair ba ríia irteaó
 iad agus a scuio daingean í scuio admaio.

Í lár na n-óide, ámtac, bí póil agus Sílar as 25
 déanam únnuigste agus as molaó Dé, agus bí na
 bpríorúnaig as éirteaó leó. Agus go n-obann do 26
 támis luarsaó talman í utreó go raib faclaí an
 bpríorúin o'á ruataó go bun. Anran, ríú na geataí
 go leir ar orraile agus na ceangalaó rígaile de
 rína bpríorúnaig go leir. Do dúirig fear cimeadta 27
 an bpríorúin ar a éotla agus nuair a connaic ré dúirre
 an bpríorúin ar orraile ceap ré go raib na bpríorúnaig
 imigste agus tarraig ré a clárean ar a ríuail éun
 é réim a marbadó. Do liúig póil air, ámtac, do gúc 28

1 2 Cor. xi. 25; phil. i. 13; 1 Terr. ii. 2.

2. rríoraio feara agus fáirtine, nar o'eadó.

- 29 arís agus dubairt ré: ná dein don díobáil duit féin;
 30 táimís go léir anso. D'iarr ré solus agus cuair
 ré irteac agus cait ré é féin as coraib. Póil agus
 31 sílaid, agus tug ré leir amac iad agus dubairt ré:
 A tigeapnaí, cad 'tá le déanam agam ionus go
 32 raopfi me? agus dubhadar-ran: Cierd ra tigeapna
 fóra agus beir tú plan, tu féin agus do teaglac.
 33 agus le n-a paid 'n-a teaglac. agus tós ré iad an
 trác céadna de'n oirde agus do nís ré a seneadaca,
 agus do bairtead é féin agus a teaglac láirteac.
 34 agus tug ré irteac 'n-a tís féin iad agus cuir ré
 'n-a fuide cun búirí iad, agus bí gáirdeacar air féin
 agus ar a teaglac agus a seneadac i n'Óia.
 35 agus nuair a táinig an lá cuir na giúirtíir oificeaca,
 36 'gá nár: Sgaoilr uair na fir rin. D'innir fear cimi-
 eadta an bpioráin an éainnt rin do póil: Cuir na giúir-
 tíir óróu ríó do rgaioile cun riúail; anoir, dá
 37 bús rin téigir amac agus imteigir i ríotcáin. Dubairt
 póil leó, ámtac: Ir fir Rómánaca* rinn. Do rgiúir-
 rálad rinn or cómar an pobuil, san bheit tabarta
 opainn, agus do cuiread i bpriorún rinn. An maic
 leó anoir rinn do díbir uata a san fíor? Ní beir
 38 ran mar rin. Tagairí anso, agus cuirí féin
 amac rinn. D'innir na h-oificeaca do rna giúirtíir
 an éainnt rin. Táinig rganrha opta nuair ariúgar
 39 gur b' feara Rómánaca iad. Táradar agus d'iarr-
 adar maiteamnacar opta, agus do rugadar amac iad
 40 agus d'iarradar opta imteact ar an scatair. Ac
 nuair a cuadar-ran amac ar an bpriorún cuadar
 irteac i tóig lídia, agus connacadar na bráirte
 agus cuireadar rólár opta. Anran do gluaireadar
 cun riúail.

* bairte: bíge ad ead fear Rómánac do rgiúirráin.

CAIBRÓIOL XVII.

Seanmóiniú póil do rna Terralónais agus do rna Depeánais.
 A éairne leir na h-Aténacáib.

Anran do riúbluighoan Ampipolir agus Apollónia, 1
 agus tánadon so Teralonica, áit 'na raið rimagós
 leir na lúdaig. Cuair póil irteac cúca, mar ba 2
 gnát leir, agus i scaiteam trí rabbóirí bí ré as
 léiriú dóib ar an Scriptiúir, 'Sá orghait dóib agus 3
 'Sá cup 'n-a luige orra conur nár bfoláir do'n
 Críort fulas agus eirge ór na maið; agus sur b'é
 reo an t-íora Críort, atá asamra d'á fódairt 4
 daoibre. Agus do éireo cuir acu agus gabóan le
 póil agus le Silar, agus de rna geintib a bí diaóda,
 rluas ana-móir, agus painnt nár fuarac de mnáib a bí
 uaral.

Anran táinig éad ar na lúdaig agus do bailighoan 5
 ar an rluas painnt oíoc-daoine agus veineadon
 acraon agus cuineadon an cátair i scollóro. Anran
 tánadon timpal ar eis lárion agus bíodan a d'iarrair
 so scurri amac cun an pobuil iad-ran. Agus nuair 6
 ná fuaradon iad do rugadon lárion agus cuir de
 rna bráitne i látair uachtaráin na cataraic, 'Sá ráo
 so h-áir: táinig anro, leir, an aicme reo atá 7
 as cup na *cataraic tré céile, agus glac lárion
 iad: agus táir ríad so léir as gabáil i scoinnib
 olige Caerair, 'Sá ráo so bfuil ní eile ann, íora.

Agus do ghríoradon na daoine agus na h-uachtaráin, 8
 a bí as éirteact leir na neitib rin. Agus nuair a dam- 9
 eadon páram de lárion agus de'n scuir eile do
 leogadon cun riúbaíl iad.

Agus san móil do cuir na bráitne cun riúbaíl, 10
 ran oíóce, póil agus Silar, so Depéa. Agus nuair a
 tánadon ann do cuadon irteac i rimagós na n-lúbad.
 Agus bíodan ro níor uairle 'nā munnitir Teralonica. 11
 agus do glacadon an briatir le lán-óisgar, agus
 bíoir coitcianta as cuarac na Scriptiúirí féadaint

* Vep. 6. "na cataraic." Sa Spéigir, "oikoumenén" = "an
 oíthan."

- 12 an mbioṁ pan amlaioṁ.* Aḡur do éireo a lán acu, aḡur de rna mnáioṁ ḡeinteada a bí uasal, aḡur curo
- 13 náir beas de rna fearaioṁ. Anran o'airis na lúdaig
1 i tṯerapalónica go maioṁ póil aḡ teagars bréitir de
1 i mṁberéa aḡur éanaṁar ann aḡ deanaṁ coirpmis
- 14 aḡ cur tṯé céile ar na daoine. Anran, go tapaid, cuir na bráitṯe póil cun na faraise; ac o'pan Silar aḡur Timoteur pa n-ait.
- 15 Aḡur an muinntir a cuaid le póil do ruḡar go oṁí Aténé é, aḡur tṯis ré óróú dóioṁ le tabairt do Silar aḡur do Timoteur 'ḡá ráo leó teact aḡ triall air láitṯeac, aḡur ḡluairṯar.
- 16 An faro a bí póil i n-Aténé aḡ feiteam leó o'eiris dáract aigne irṯis ann nuair a connaic ré an catar
- 17 tabairṯa ruar ar faro o'araoṁ na n-íothol. Bíoṁ ré, oá brisṯ rin, aḡ oíorpoireact pa trinaḡois leir na lúdaig aḡur leir na daoine a bí diaṁa, aḡur i n-ait an marḡarṁ ḡac don lá, leir na daoine a bioṁ ann.
- 18 Aḡur bioṁ curo o'ollamṁaioṁ na n-Épicúpac aḡur na Stóiceac a- cur air, aḡur deiread curo acu: Cao 'tá o'n bṁeari ro n-a bṁuil an cainnt go léiri aige? Anran deiread tuille acu: Déite nua atá aige 'á éraobṯḡaoile, ir oóca; mar bí ré aḡ cainnt leó i
- 19 oṁaob íora aḡur i oṁaob na h-aireirige. Anran do ruḡar air aḡur tṯḡar leó é go oṁí an t-Areopagur, aḡur oubrar: An mṁre dúinne eolur a o'fáḡail ar an oṁeagars nua ro atá aḡatra 'á tab-
- 20 airt uait? Tá neite nua aḡat 'á cur i n-ár ḡluaraioṁ. Ba maíṯ linn a fíor a beit aḡainn cao é an raḡar neite
- 21 iao. (Ba ḡnát, ántac, leir na h-Aténis go léiri aḡur le pé daoine iapaṁta'a bioṁ ann ḡan ruim a cur

* Ver. 11. "níor uairle," moltar, aḡur ir ceart é, lúdaig bṁeréa mar ḡeall ar an bṁírinne do ḡlacaoṁ éomí ronnṁar, aḡur beit aḡ rḡrúaoṁ na ḡrúibinne diaṁa cun na cainnte a oúbairt na h-arpuil a o'fáḡail amaṁ. Ba ḡalánta go mór an níó rin 'ná an ruo a deim muinntir tṯerapalónica, .i. luṁc an tṯoirḡeíl do éráoṁ ḡan don cuaroac a deanaṁ fécaint ar b'fíor an ruo a bí acu o'á múine.

i n-don ruo eile ac beic as innrint asur as cloirint nuact.)

Do fearaim pól i lár an Apeopasuir asur duhairc 22
ré: A feara Aténac̃a, éim riúre, inr ʒac rliʒe, ana-
úmal do déitib. Óir, as ʒabail na rliʒe asur as 23
féacaint dom ar búir n-íomáʒtib, do fuaspar altóir
asur bí rʒriob̃ta uir̃c̃i "Do'n Dia ná n-aic̃niʒtear."
An níó rin a d'onópann riú ʒan aic̃ne ʒaib air,
ráimpe 'ʒá teasars̃ daoib. ¹ Dia, a deim an dom̃an 24
asur ʒac a bfuil ann, ó 'ré Tigearna neim̃e asur
talman é, ² ní cómnúigeann ré i oteampallaĩb a
deinead̃ le lám̃aib; * Ná ní deinteair do, le lám̃aib 25
daoine, reir̃bir ʒo bfuil ʒad̃ aige leir, óir ipé féin
a ʒuʒann do ʒac duine anam asur anál asur ʒac uile
níó asur do cuir ré, ó don duine am̃am, an éme 26
daona ʒo léir 'n-a ʒcómnuĩr̃he ar uactair na talman,
asur do ceap ré ʒac tréim̃pe aimp̃ipe doib̃ cun cóm-
nuig̃te ann, asur ʒac teópa, Cun iad̃ a beic as lops̃ 27
Dé, féacaint an bfeap̃air̃oir teangab̃ail leir ná
teact ruar leir, bíod̃ ná fuil ré ab̃rad̃ ó ʒac duine
ʒam̃n. Óir ip ann féin a maip̃m̃id̃ asur a corpuig̃. 28
m̃id̃ asur at̃aim̃id̃, fé mar̃ adeir̃ daoine d'buir b̃filib̃
féin; "Óir ip d'á ʒeineam̃aint rinn." D'á b̃riʒ rin, 29
ó'r de ʒeineam̃aint Dé rinn, ní cóir dúinn a meap̃
ʒo mbead̃ Dia corm̃ail le n-ór 'ná le n-airʒeas̃ ná
le cloic̃, rnoig̃e ealad̃an asur ceapad̃ aig̃ne duine.
Asur anoir tá Dia as leogaint aimp̃ipe an ainb̃riop̃a 30
ran ʒair̃ir asur 'ʒá f̃ogair̃c̃ do rna daoine, ʒo ñdean-
fair̃oir ʒo léir aic̃riʒe inr ʒac don ball. Mar̃ ʒo bfuil 31
lá ceap̃air̃e aig̃e cun b̃reic̃eam̃antair̃ a ʒabair̃c̃ ar an
ñdom̃an do réir̃ éir̃c̃, tr̃id̃ an b̃feap̃ at̃á ceap̃air̃e
aig̃e, as ʒabair̃c̃ creid̃im̃ do ʒac don duine, mar̃ ʒur
tós̃ ré ó rna maip̃ib̃ é.

Ac nuair̃ air̃iʒuar̃ an air̃eiriʒe ó rna maip̃ib̃ érom̃ 32

¹ ʒen. i. i.

² *Supra* vii. 48.

* *Vep.* 24 "ní cómnuiʒe:nn ré i oteampallaĩb." ní
coinnig̃tear é i oteampallaĩb i ʒcéill ʒo mbead̃ maect̃anar̃
aig̃e leó cun cómnuiʒte, nú cun don úraioe eile, mar̃ meap̃ad̃
na páʒonaiʒ. Ac ó tá ré inr ʒac uile aic̃, tá ré inr na oeam-
pallaĩb ré mar̃ at̃á ré inr ʒac aic̃ eile.

- cuid acu ar mḡasadḡ dḡanam, ḡsur dḡbairt cuid acu :
 éirctimíḡ leat uair éigin eile i ḡtaobḡ an rḡeil rin.
 33 Anran ḡimḡisḡ pól uata amac. ³⁴ Ac ḡo lean fir
 ḡirte é ḡsur cḡeḡeadaḡ, ar a pailḡ ḡionurior an
 t-ḡneopasac, ḡsur bean n-ar ḡ'anim ḡi ḡamar, ḡsur
 tuille leo.

CAIBIDIOIOL XVIII.

eaḡlaḡ coirintḡad cup ar bun ḡs pól, ḡsur é ḡs reanmḡiniú
 i n-epherur, ḡnl. Apollo ḡo ḡul ḡo h-epherur.

- 1 Tar éir an méio rin ḡ'pḡs ré catair ḡténé ḡsur
- 2 táinig ré ḡo ḡci Coirint. ḡsur fuair ré ra n-ait rin
 lúḡac n-ar ḡ'anim ḡó ḡcuila, fear a pḡsac i ḡPontur
 ḡsur a bí tar éir teact ḡo dḡanac ó'n eadail, ḡsur
 pḡrcilla, a bean (ḡo dḡargailḡ a beir óḡruigḡe ḡs
 claudur ḡo rna lúḡaḡ ḡo léir imteact ó'n Róim),
- 3 ḡsur cuairḡ ré ḡs trill opta. ḡsur coirḡ é beir
 ar don ceáḡo leó ḡ'fan ré 'n-a ḡpocair ḡs obair ar
 an ḡcéirḡ (ḡsur ḡs dḡanam pailiún ab ead an
 4 ceáḡo). ḡsur bíḡ ré ra trinasḡisḡ ḡs pléir, ḡac lá
 rabḡóirḡe, ḡs tráct ar anim an Tḡearna ḡora, ḡsur
 bí ré ḡs tabairt na nlúḡac ḡsur na nḡreḡasac leir.
- 5 Anran nuair a táinig Silar ḡsur Timoteur cuise
 ó Macedonia ḡo ḡearuḡisḡ pól ra teḡarg, ḡá cup
 'n-a luise ar na lúḡaḡ ḡur ḡ'é ḡora ir Cḡiorc ann.
- 6 Ac bí na lúḡaḡ 'ḡá ḡreḡagnú ḡo marluḡḡeac.
 Anran ḡo cḡot ré a cuid eadailḡ ḡsur dḡbairt ré :
 Bíḡ ḡúr ḡcuid fola ar ḡúr ḡceann réin. Táimpe
- 7 ḡlan. Tabarrad ḡḡair ar na ḡeintib fearḡa. Anran
 ḡ'pḡs ré an ait rin ḡsur táinig ré ḡo tiḡ ḡuine ḡár
 ḡ'anim Titur lúrtur, ḡuine a bí úmal ḡo ḡia, ḡsur
- 8 ḡo pailḡ a tiḡ ceangailte ḡe'n trinasḡisḡ. ḡsur ḡo
 cḡeḡo Cḡirpur, uactarán na rinḡisḡe, ra Tḡearna,
 ḡsur a teḡlac ḡo léir, ḡsur ḡo cḡeḡo mḡrán ḡe
 rna Coirintisḡ a bí ḡs éirteact leir ḡsur ḡo bairtead
 iad.
- 9 Anran dḡbairt an Tḡearna le pól, i n-aḡling, ran

oiríche: ná bíod eagal ort, ac labhair agus ná h-eir, *
Óir táimpe leat, agus ní leómpaí doimne dochar a 10
d'éanam duit; mar tá móran daoine sa cathair seo
asampa.

Agus o'fán ré anran bliain agus ré mí as teagart 11
bheitir Dé 'n-a meart. Ac nuair a bí Gallió 'n-a 12
píóconrú 1 n-acaia d'eir na lúdaig, do toil a céile
1 n-asair póil agus tugaí or cómair an t-ruid-
bata é, agus dubhadar: Tá an fear ro as cup na 13
n-daoine ruar cun Dia d'adair go h-amoleagtae.
Ac nuair a bí póil as turu ar a beal a bogad cun 14
labarta dubairt Gallió leir na lúdaig: A feara
lúada, dá mba éagóir é, nū coir cionntae ana-olc,
ba ceart dom cup ruar lib. Ac má'r cúrraí focal 15
é, agus amimneada, agus búr n-olige-re, féadair
féin cuige: ní h-aíl liomra beir am bheitam ar na
neitib rin. Agus do comáin ré ó'n ruidbata 16
iad. Agus do rugadar go leir ar Sórtener uac- 17
tarán na rinagóige agus bíodair as gabáil air or
cómair an t-ruidbata agus níor cuir Gallió don
truim 1 n-don níó de rna neitib rin.

O'fán póil móran laetanta sa n-aic. Anran 18
o'fás ré plán as na bráitrib agus cuair ré ar luing
go Siria (agus púrcilla agus aculla 1 n-donfeact
leir) 1 tar éir a cinn a beairad 1 gCenrea, mar bí
móro aige. Agus táimig ré go oí Eperur agus 19
o'fás ré iad-ran ann. Agus cuair ré féin irteac
sa trinagóig as díorppíneact leir na lúdaig. Agus 20
o'iaradair air fanmáint níor ria ac níor toilig ré
cuige, ac o'fás ré plán acu agus dubairt ré: Tioc- 21
fad cúgaib airí má'r toil le Dia é. Anran o'imt'g
ré ó Eperur

Agus cuair ré ríor go Caerapés Anran cuair 22
ré ruar† agus beannuig ré do'n eaglaí, agus cuair
ré ríor go n-Antioc.

Cait ré ruim aimpíre anran, agus gluar ré tré 23

¹ num. vi. 18; *Infra* xxi. 24.

*.1. ná bí ciúin

† cuair ré ruar. .1. go Ierúsalem

24   tūtaiḃ ḡalatia aḡur ḡriḡia, i noiaṛḃ cēile, aḡ cup
 h-ēperur lūtad n-ar ḃ'ainim tō Apollo, Alecran-
 bṛinead, fear deaḡlabarṯa, lāiṛir inṛ na Scripṯiūr-
 25   aib.   Ḃi ré oilte ar rliḡe an Tiḡearna aḡur tō labair
 ré le tōiḡnar aḡne aḡur tō tēaḡairḡ ré ḡo tūt-
 adṯad na neite a ḃaineann le h-foṛa, aḡur ḡan ar eóluṛ
 26   aḡe ad bairṯe Eóin.   Tō cṛom an fear ran ar lab-
 airṯ ḡo tādna ra tṛinaḡóḡ.   Aḡur nuair a t'airiḡ
 ḡriṛcilla aḡur Acuila é tugaḃar leó é aḡur mūm-
 27   eadair tō nior cṛuinne rliḡe an Tiḡearna.   Anran
 ba mian leir tūl ḡo h-Acaila aḡur tō rḡriḃ na ḃrāitṛe
 aḡ tṛiall ar na   deirḡiobuil 'ḡá iarrairḃ oṛṯa é
 ḡlacad.   Aḡur nuair a tādniḡ ré tūḡ ré congnaṁ
 28   mōṛi tō'n mūinntiṛi a ḃi tar éir cṛeodeamaint.   Óir
 tō cúir ré 'n-a lūḡe ḡo cutaiḡ ar na lūtaiḡ, ḡo puib-
 ilide, ḡur ḃ'é foṛa ir Cṛiort ann.

CAIBIṬIOL XIX.

An eadḡair tād cup ar bun aḡ pól i n-ēperur. clompan
 ra nḡaibni nḡeal.

1   Aḡur tō tārta, le linn Apollo beit i ḡCoirint
 ḡo tādniḡ pól ḡo h-ēperur, nuair a ḃi na h-āiteana
 uadṯaraḃa riḃbalṯa aḡe, aḡur ḡo ḃṛuair ré raint
 2   deirḡiobul;   Aḡur tūḃairṯ re leó: Ar ḡlacḃúir
 an Spiorairṯ Naom ó cṛeotḃúir?   Aḡur tūḃraḃar-
 ran leir: Ní h-eaḃ ad nior cṛoipeamair an Spiorairṯ
 3   Naom a beit ann i n-aon cōṛ.   Aḡur tūḃairṯ reirēan:
 Má 'read cat ann 'nar 'bairṯead riḃ?   Aḡur tūḃ-
 4   raḃar: i mbairṯe Eóin.   Aḡur tūḃairṯ pól: 1 Tō
 bairṯ Eóin na tōaine le bairṯe aitṛiḡe aḡur tūḃairṯ
 ré leó nār ḃ'foláir tōiḃ cṛeodeamaint ra' t-é a ḃi
 5   le tēadṯ 'n-a tūairḃ péin, 'ré rin, i n-foṛa.   Nuair a
 t'airiḡṯar an méir rin tō bairṯead iad i n-ainim an
 6   Tiḡearna foṛa.   Anran tō cúir pól a lámā oṛṯa

1 mat. iii. 11; marc. i. 8; lú. iii. 16; eóin i. 26; *Supra*
 i. 5 aḡur ix. 16.

asur do túirling an Spioraid Naomí oíra asur do
labradar i dtéangtadaib asur deimeadar tarrair-
eact. Asur timpal dáréas acu a bí ann ar fad. 7

Asur bíod ré as dul irteac ra trinasóis asur as 8
labhairt ann go dána, ar fear trí mí, as díospóir-
eact asur as cur i bfeidm i dtad nígheacta Dé. Ac 9
bí daoine dúra ann ná creitfead, ac bíod as tar-
cuirmú plige an Tigearna or cómair na ndaoine.
D'iméis ré uata asur do deisil ré na deirgiobuil
uata, asur bíod ré as aróint fad lá i rsoil fir dár 10
b'ainm Turannor. Do lean ran mar rin ar fear d'á 10
blian, i dtreó sur airis fad a raib i n-Ária, ioir
lúad asur Seinteac, bmaar an Tigearna. Asur 11
do dein Dia míbhúiltí éasraimlaa tré lámh dóil.
I dtreó go mbeirí cun na ndaoine mbreite, ó n-a 12
colaimn, ciarrúirí asur arúim, asur go n-iméigead
an bpreiteact díob, asur go n-iméigead na deamain
arta

Do tápla go raib cur de rna lúdaís as imteact 13
ó áit go n-áit asur go rabdar a d'iarraid deamán a
cúir amac, asur d'asraoír ainm an Tigearna fóra
asur deiridí: fósraim oraib fóra atá as dóil d'á
faoibrgaoile. Asur bí lúdaís áirte, móirfeirar 14
mac a bí as Sceba duine d'uactaránaib na rasant,
'fá déanam ran. Ac d'freadair an annrppio iad 15
asur dúbairt ré: Tá aithe asam ar fóra asur tá
é iur asam ar dóil, ac cia h-ia ríbre? Asur an 16
fear n-a raib an annrppio malluigte ann do léim
ré cúca asur fuair ré an lámh uactair ar an mbeir
acu asur fad ré oíra i dtreó sur mteadar ar an
tuis rin tárhoct,* asur iad seáirte. Do h-innread 17
an méio rin d'á raib d'lúdaib asur de Seintib
i n-Éperur asur táimis rganhra oíra go léir, asur
do mórad ainm an Tigearna fóra.

Asur bíod a lán de'n muinntir a óiero as teact 18
as déanam faoiróine asur as innrint a ngníomarta.
Asur a lán de'n muinntir a bíod as déanam deir: 19
mireacta tugadar na leabair leó asur do dógadar

*.i. do rparac ré a gcuro éadais díob.

- 120 or cómair na puiblídeacta. Agus do mearað
 ríada na leabhar, agus do fuaiað sup b'fíú caogað
 20 míle píopa aighio 120. Sin mar a bí briaetar Dé
 as fár go láirir agus as dul i ndaingineact.
- 21 Nuair a bí na neite rin críocnuighe do beartuig
 póil, ra rpiopair, gabáil tré maceoia agus tré
 acaia agus dul go ierúsaem, agus dubairt ré: Tar
 éir me beir ra n-ait rin ní foláir dom an Róim a
 22 o'feirgint. Anran cuir ré beirt o'a luét fuitálma,
 timoteur agus epartur, go maceoia agus o'fan
 ré féin ar fead tamail ran ária.
- 23 Agus o'eirig an uair rin acpánn nár fuaiað i otaob
 24 rúige an Tigearna bí fear n-ar b' ánim do
 démetur, agus gaba geal ab ead é, agus bíod ré
 as déanam teampall aighio do díána agus bíod fág-
 25 altar nár fuaiað as ceáruighe o'a bárr. Crumnuig
 ré i láirir a céile 120 féin agus an luét oibie a bain
 leó agus dubairt ré: A feara, ir eol daoib sup ar
 26 an gcéir reo a tagann ar gcuro cúgáinne. Ac
 cionn rib agus aighéann rib conur mar atá móran
 daoine iompnuighe as póil ro, le n-a cómpáð, ní
 h-amáin i n-epetur ac ar furo na n-ária go léir nác
 móir, 'gá cur 'n-a luige oirta—ní déite i n-aon cor
 27 na déite a deimtar le lámhaib. Ir baogal go otaob-
 arpaib ran o'poc-ánim o'ar rúige beata, agus ná
 fágfaib ré aon mear ar téampull móir díána, agus ní
 h-amáin rin ac go oturnócaib a móiróact ar dul ar
 neamnió, bíod go n-aóipánn an ária go léir agus an
 28 domán go léir i. Nuair aighéar an cáinnit rin do
 lapadar le feirg agus do liúgar: Ir móir i díána
 na n-epérianaé!
- 29 Do cuiread an cáirir go léir tré n-a céile. Do
 piteadair i n-aonfeact cun an téatir agus gheim acu
 ar gair agus ar airtarcur, maceoiaig, compá-
 30 aite do póil. Ceap póil dul irteac amearg na
 31 ndaoine. Ní leogfað na deirgiobuil do é. Agus
 bí curo o'uactaránaib na n-ária ánn, cáirde do, agus
 cuireadair teactaireact cuige 'gá iarpair air gan dul
 32 irteac ra téatir. Do liúig duine an furo ro agus
 duine eile an furo áit Ir amlaib a bí mearfán

meapaidé ar an bpobul agus ní féidir an cuio ba
mó díobh seo a tugann i n-aon cor iad. Do tairis- 33
easpar Alecrandor amac ar an mbriú. Do fáis
na lúdaí amac é. Do basair Alecrandor a lámh
orta a' d'iarraidh ciúnair cun go mineócaí pé an
rúéal do rna daoine. Ac nuair a connacadar gur 34
b' lúdaí é cuireadar go léir don liú amáin ruar:
I r mór i Diána na n-Eperianac! agus do leanadar
de'n liú ar feadh ruar le dá uair a' cluig.

Anran do cuir cléireac na cataraí cun ruaimhir an 35
pobal agus tuidairt pé: A feara Eperianaca, cá
b'fuil an duine beo ná fuil fíor aise go n-adhann
muinntir na cataraí ro Eperur Diána mór, inéan
lúriteir? D'a b'fíor sin óir ná féidir an méir sin do 36
féadaí ir ceart daoibh fanmáint rocair agus gan don
beart obann a déanam. Tugbúir anro na fíor reo agus 37
gan marla tabarta acu d'bhíor teampull 'ná d'bhí
mbanoid. Ac má tá ag Démetriur, agus ag na ceár- 38
tuigibh atá le n-a cor, cuir i gcionnibh doinne, táir na
cuirteana ann agus na *próconruil: Cuiribh neite i
leit a céile. Má tá don níos eile agaid d'a loig, 39
rocairuithear é i gcóntionól a beir do léir olige.
Agus ir baogal go gcuirfar i n-ár leit toirmeasg an 40
lae inoiu agus gan doinne cionntac (gur féidir caintar
a tabairt air) leir an gcruinníu ro. Nuair a bí an
méir sin fáirde aise do cuir pé an pobal cun riúbal.

CAIBIDÍOL XX.

Cuairt póil tre macedonia agus trí an rúeig. Duine
aise a éirínt ó'n mbár i rúeig. A éirínt le cléir Eperur.

Anran, nuair a bí an toirmeasg imighe do glaoir 1
póil cuige na deirgiobuil agus do cómairis pé iad.
Agus d'fás pé rian acu agus do gluar pé cun rui 2
go Macedonia. Agus nuair a bí na triúca rian 2
riúbalta aise agus mórán cainte déanta aise leir
na daoine táinig pé ra rúeig. Bí pé trí mí ra n-ár 3

* .1. an gíurteir Rómánac a bí or a gcionn.

pin. Anran ceap ré 'oul go Síua ar luings ac bí na
lúdaig 1 sceiltz ag faise air agus focairiúg ré ar
4 teact tré Macedonia. Agus cuair 1 n-aoisfeact
leir Sópactir Mac Phippur, ó Drepá; agus Air-
tarcur agus Secundur Terralónais; agus Saiur
ó Drepé, agus Timoteur; agus Tuicur agus Trop-
5 imur, beirt Áriánac. Cuadar ran nómáinn agus
o'fanadar linn 1 o'Tróár.

6 Agus do cuamair-ne ar luings ó Phippi, tar éir
laetanta an aráin san siort, agus biomair cúig
lá ag teact go Troár agus o'fanamair ann react lá.
7 Anran, an céad lá de'n treactmain do tánamair
1 bfoair a céile cun aráin do bpire, agus bí póil ag
tabairt teagairz dóib, mar bí ré le h-imteact ar
maidin amáireac a bí cúgáinn, agus do lean ré ar
8 an oteagairz go meadon oirde.* Ac bí lócráinn ar
nóctin agáinn ra treamra móir 'na riabmair cruinn-
9 iscte. Agus bí buacaili dár b' ainim Eutucur 'n-a
fuirde ar an bpinneois, agus tuit ré 'n-a cóbla go ráim
an faid a bí póil ag cainnt. Le triume a cóblata do
tuit ré ríor ó'n ocrímad locta agus do cógaó ruar
10 marb é. Ac do cuair póil ríor cúige agus do luig
ré anuar air agus cuir ré a lámha 'n-a cimpull agus
tubairt ré: Na bíod ceirt oirib. Tá a anam ann.
11 Anran cuair ré ruar agus bpir ré arán agus do blair,
agus dein ré cainnt ar fead abfao, go ocráinis an
rölur, agus anran o'iméig ré. Agus do rugadar leo
12 an buacaili, agus é beó, agus níor beas é a n-ácar.

Anran do cuamair-ne ar an luings agus feolamair
13 go h-Arrop, 1 ocreó go mbéarfaimír póil linn ó'n áic

* Ver. 7. "An céad lá de'n treactmain." minígio Chruis-
com Naomta, agus a lán eile de luét rgrúoiúgte an
Scriptúra, 1 otaob na bfoal ran go raib na críorairde, um
an otaob ran réin tar éir lae na Sabbóide do éur 1 ocrac na
reactmaine (.i. ar an noomac). mar acá ré anoir ag na
críorairdeib go léir. 1r veimín gur le h-úgarár na
h-éagailre a veimead an t-ácarú ran. Mar rin do dein rí
úpáio de'n cóiract a bí tabaréta ag an ocrígearna bí, óir 1r é
Rí an Domnaisg é.

rin, óir rin mar a bí focair aise, agus go maíad ré
féin ann ar tír. Agus táinig ré cúgaimn i n-árror 14
agus tógamaí eúgaimn é agus tánamaí go Miti-
lené. Agus feólamaí ó'n áit rin agus tánamaí, 15
amáiread a bí eúgaimn, ar aghair Cíor amad agus an lá
'n-a diairí ran do fpoireamaí Sámor, agus an lá 'n-a
diairí ran aipir do tánamaí go Miléur; Óir do 16
bí pól ceapaite ar feólad tar Eperur i tceó ná
cuppi don nígnear aip ra n-Ária, mar bí oitinear
aip cun, dá mb' féidir do é, lá na Cingcire* tabairt
i n-Ierúsaem.

Ac do éur ré teactairead ó mhléur go n-Eperur 17
'gá má le rinnreapaid na n-eagailre teact éirge.
Tánadar, agus nuair a bíodar 'n-a láair tudaire 18
ré leó:

Ir eól daoirí conur mar atá an aipir go léir
tabairt aham i nbúr bfoairí ó'n gcéad lá a tánas
irtead ra n-Ária, agus me as déanam reirbire Dé 19
le fíor-úmluigead, as ríle deór, agus as fulas na
tírioblóirí a táinig oim tré ceilgí na n-lúad; 20
Conur mar nár éimeadar riar don níó de rna neití 20
a bí taipítead daoirí, gan iad a teagars daoirí go
puiblíde agus i nbúr tígí, agus me as deim- 21
niú aipre cun Dé, agus creití i n-ár tígearna
íora Críor, do lúadís agus do Seintí.

Agus féad táim as dul go Ierúsaem ré éangal 22
na rpiorí, agus ní fíor dom cad 'tá le h-imtead
oim ann, Ac go bfuil an Spioraio Naom as labairt 23
liom coitianta, m' na caipáid go léir, 'gá má
liom gur pláirí agus pionóirí atá am éirí i n-Ierú-
saem. Ac ní h-eagal liom don níó díob ran ná 24
ní meairim gur mó ir fiú mo beata 'ná me féin, ac
go scomlíonad mo éurur, agus reirbír an bpreirí,
a fuair ó'n tígearna íora, ríadnuir déanam ar
foirgéal gáirte Dé. Agus féad anoir, ir eól doimra 25
ná feicirí ríó mo gnúir a cuille, ríre go léir n-a
bfuil ríudáir i nbúr mears aham as creabrgaile
nígeadta Dé.

* .1. Lá an Spioraio Naom do teact.

- 26 O'á ḡpīg rin cuipim a fīadnuipe opaiḡpe, ra lá ro
atá inoiu aḡaimn, zo ḡfūilim ḡlan ar cūro fola ḡac
27 uine Maḡ nīor rtaonar ó cōmaiḡle Oé vo cūp
28 i n-iúil ḡaoiḡ zo n-iomlān. Tuḡaró aiḡe ḡaoiḡ fēin
aḡur ḡo'n tḡéao zo léir, ar ar cūp an Spioḡar
ḡaoim rīḡ i n-būp n-eapḡoḡaiḡ aḡ maḡlao eapḡaiḡe
29 Oé a cēannuiḡ fē le n-a cūro fola fēin. Tā 'fior
aḡaimḡa zo ḡtiocḡaró ipḡeac i n-būp meapḡ, nuaiḡ a
ḡeapḡa imiḡte, paolcōim cḡapḡaḡa, aḡur ná rtaonḡar
30 rīao ó'n ḡtḡéao. Aḡur eipeóḡaró, opaiḡ fēin, fīp
a labapḡaró neite tuatalaḡa, cūn ḡeipḡioḡul a tḡapḡac
31 n'a nḡaiḡ. O'á ḡpīg rin ḡéiniḡ faiḡe, aḡur cim-
eáḡaró i nḡūp ḡcūimne conur maḡ nāp rtaḡar ar
fēao tḡī mblian, ḡo ló ná ḡ'oiḡce, ac aḡ cōmaiḡliḡ
an uile ḡume aḡaiḡ aḡur ḡeḡa le m'fūiliḡ.
32 Aḡur anoiḡ tuḡaim ruar ḡo Oia rīḡ aḡur ḡo
ḡpīaḡar a ḡḡáḡta, ó'r ar a cūmar atá an obaiḡ ḡo
cḡiōcḡnū aḡur an oiḡḡeacḡ a tḡāaiḡt ḡaoiḡ amearḡ
33 na naom zo léir. Nīor fannḡuiḡear aiḡḡeao ná óp
34 ná éaoac don ḡume, Maḡ ip eól ḡaoiḡ fēin, ¹ḡupab
iao an ḡá láim ḡeo foláḡaiḡ ḡac a piaiḡ pīaḡḡanaḡ ḡom
35 fēin aḡur ḡo rna ḡaoine atá am fōḡaiḡ. Tā ḡac
don nīḡ tairḡeánta aḡam ḡaoiḡ, ḡup aḡ obaiḡ ar
an ḡcūma fān ip ceaiḡt ḡūinn fōḡiḡḡint ar na ḡaoine
laḡa, aḡur cūimneam ar ḡpīaḡar an Tḡḡeapḡa fōḡa
maḡ zo nḡuḡaiḡt fē fēin: Ip mó an t-aoiḡnear zo
mōp ruo a ḡponnaḡ ná ruo a ḡlacaḡ.
36 Aḡur nuaiḡ a ḡi an méio rin pāiḡte aiḡe ḡo leos
fē é fēin ar a ḡlūimḡ aḡur ḡeim fē ḡuiḡe cūn Oé 'n-a
37 ḡteannḡa zo léir. Anḡan ḡioḡar zo léir aḡ ḡol zo
fūiḡeac aḡur aḡ cūp a láim tīmpal ar mūinéal pōil
38 aḡur 'ḡá pōḡaḡ, aḡ ḡéanaḡ buapḡa zo mōp maḡ
ḡeall ar an ḡḡocal aḡuḡaiḡt fē, ná fēicḡrōir a ḡnūir
a tūille. Aḡur ḡeimeapḡ é tīonnlacan fīor cūn
na lūiḡe.

¹ Cor. iv. 12; 2 Terr. iii. 8.

CAIBIDÍOL XXI.

Cuairtí pól go Ierúsalem. e dá gabáil aige rna lúoais
ra ceampull.

Asur nuair a tárla go raiú rgartha aghainn leó asur
rinn as gluaireacht fé feól,* tánamair ceann ar aghair
go Cóor, asur an lá 'n-a diair ran go Rodoir, asur ar
ran go Patara. Anran do fuaraimair long a bí as
dul trearna go Póenicé, asur cuamair ar bóir
asur gluaireamair. Tánamair i raðarc Cyprioir
asur o'fágamair ar ár láim éle é asur feólamair
go Síria asur tánamair go Túrior; óir ir ann a bí ar
an luing a n-uallac do cupi airí. Fuaraimair deir-
gíobuil ra n-ait rin asur o'fanamair ann feacht lá,
asur bíodar, trío an rriopair, dá ráb le póil san
dul ruar go Ierúsalem. Ac nuair a bí na laetanta
caithe do gluaireamair asur bíomair as imteacht,
asur tánadar go léir, iad féin asur a mná asur a
sclann, dáir o'cionnlaican, go seataí na cataraic;
asur do leogamair rinn féin ar ár nglúinib ar an
otráis asur do gúimair. Anran o'fágamair plán
as á ceile asur cuamair-ne ar an luing asur cuadar-
ran abailte. Deineamair-ne ar scuair ar uirge ó
Túrior ríor go Ptolemair asur beannuisimair do rna
bráicrib a bí ann asur o'fanamair lá 'n-a bfoear.
Gluaireamair an lá 'n-a diair asur tánamair go
Caerapéa. Cuamair, anran, go tig dílib, an roir-
séalaíde, ¹ouine de'n móirfeirair, asur o'fana-
mair aige.†

Bí aige rin ceatpar ingean, ceatpar maighean,
asur deimíoir carraireacht. Do rcaraimair ann raint
laetanta asur táimis cúgaimn ó lúoas fáir n-ar
v'aimm do agabur. Nuair a táimis fé rin cúgaimn do
tós fé crior pól asur ceangail fé a láma féin asur

¹ Supra vi. 5.

*.i. an long fé feól aghainn.

† Ver. 8. "An roirséalaíde," .i. seanmónaíde an rriogéil.
an fear céana úo o'ompuiú na Samaritanas asur do baire
an coillteánac (Caib. viii.), ouine de rna feacht noiaconab
roisig ab ead é.

- a cōpa aḡur dubairt ré: Seo map adair an Spioraid
 Naom, an fear ḡur leir an cnuor so, rin map a ceang-
 alócair na lúdaig é i n-lepúralem, aḡur tabairpait
 12 riad i lámair na nḡeinte é. Nuair ariḡmair-ne an
 méir rin bíomair féin aḡur muinntir na h-áite rin
 13 aḡ tatant air ḡan dul ruar ḡo lepúralem Anran
 dubairt pól 'ár bḡreastat: Cao tá aḡair á déanam,
 aḡ ḡol aḡur aḡ cur buairt ar mo éiríde? Táimpe
 ollam, ní h-amáin cun ceangail d'fúlas ac pór cun
 14 báir d'fúlas, ar pon ainme an Tigearna Íora. Anran,
 nuair a teir orainn é bogat d'éirteamair, aḡur dub-
 pamair: Toir an Tigearna ḡo nḡeintear!
 15 Aḡur tar éir na laetanta ran d'ollmuigmair
 rinn féin aḡur bíomair aḡ dul ruar ḡo lepúralem.
 16 Aḡur táimig i n-donḡeact linn cuir de rna deirḡio-
 buil ó Caerapéa, aḡur Cupriánac 'n-a dteannta, duine
 dár b'anim Mnarón, reana-deirḡiobul, n-a rab-
 mair cun beir ar lóirpoin aige.
 17 Tánamair ḡo lepúralem aḡur do ḡlac na bḡáitre
 18 rinn ḡo fáilteac. Amáireac a bí cúḡaimn cuamair
 féin aḡur pól ḡo tig Séamuir aḡur bí na pínir ḡo
 19 léir cruinnighe ann. Deannuig ré dóib aḡur d'innir
 ré dóib, tríd ríor, ḡac a raib déanta aḡ Oia, tré n-a
 20 fḡitálam féin, amearḡ na nḡeinte. Aḡur nuair
 ariḡdar é cugadar ḡlóipe do Oia, aḡur dubpardar
 leir: Cionn tú, a bḡáitair, cao iad na mílte de rna
 lúdaig atá tar éir cḡeideamaint, aḡur tá báir acu
 21 ḡo léir do'n olige. D'airḡdar, ámtac, ḡo bḡuilirpe
 ḡá cur 'n-a luige ar na lúdaig atá amearḡ na nḡeinte
 nac mirde dóib imteact ó Maoir, aḡur ná fuil riad-
 air opta tḡmpallḡearpat do déanam ar a ḡelamn,
 22 ná réir na olige do leannaim. Cao 'tá le déanam
 map rin? ḡan ampar cairpí na daoine cruinnú
 23 map aipeócair riad ḡur tánaír. Dem an nír reo a
 deirimíto leat dá bḡig rin: Tá ceatḡar fear aḡaimn
 24 ḡo bḡuil móir opta. Tóḡ leat iad ran aḡur ḡlantar
 cu i n-donḡeact leó. Anran díol-pe arta i dḡreó
 ḡo imbeárrpar a ḡcinn. Anran cítró ḡac doinne

¹ num. vi. 18; *Supra.* xviii. 18.

ḡur b'éiteas ar ainiḡdar do t'aoib, agus go bfuilir
 réim as riúbal do éornamairde do'n olis.¹ Ac 25
 i n-t'aoib na nḡeinteas a épeir, ² do rḡníobmair-ne
 ḡá óróiú dóib cimeasó ó'n ruo a h-íobireasó o'íob-
 olais, agus ó fuil, agus ó níó a t'actas, agus ó úrúir.
 Anran do tós pól leir na firi lár n-a máireas agus 26
 do ḡlanas é i n-aonfeact leó agus éuasó ré irteas
 ra teampull, tar éir laetanta a nḡlanta o'fóḡairc,
 éun go n'óanfi o'páil ar ion ḡasó duine acu.

Ac bí lúdasḡ ó'n Ária ann agus nuair a bí na react 27
 laetanta óá ḡepiochnú éonnacadar ra teampull é
 agus do ḡníoradar an pobul go léir agus éuireadar
 a láma air agus do liúḡdar: Congnam! a feara 28
 Iraséil. Sióe an duine atá as múine na n'aoime in
 ḡasó don ball i ḡcoinnib an pobuil reo agus i ḡcoinnib
 na olisḡ agus i ḡcoinnib na h-áite reo. Tús ré
 daoime ḡeinteasó irteas ra teampull agus do fáruisḡ
 ré an áit beannuisḡte reo. Óir bíodar tar éir t'ropir- 29
 muir ó éperur a o'feircint ra catair n-a teannta
 agus éeapadar go maib pól tar éir é tabairc irteas
 ra teampull. Agus bí an catair go léir ar buile. 30
 agus do éruinnis na daoime. Do ruḡadar ar pól agus
 tarraigeadar amas ar an nteampull é agus do
 tónas na dóirre láirteas.

Agus bí fonn o'p'a é marbasó, ac do h-innreasó do 31
 t'ribiún an airm Ierúsaem go léir a beic t're n-a
 ceile. Tós ré rin leir raigdiúirí agus t'aoireasó 32
 éasó agus do m'c ré éúca ríor. Nuair a éonnacadar
 an t'ribiún agus na raigdiúirí do r'asadar de beic
 as buasó pól. Anran do támis an t'ribiún agus 33
 tós ré é agus o'óruisḡ ré é éangal le óá flabpa
 agus o'fiarraisḡ ré ciar b'é agus casó a bí t'eanta
 nise. Ac bí an t'ruasḡ as liúmisḡ, duine ḡá p'asó ro 34
 agus duine ḡá p'asó r'úo. Agus nuair nár b'féoir

¹ *Supra* xv. 20 agus 29.

*Ver. 24. "do éornamairde do'n olis." Bíod go maib an olisḡ
 rin a veirtear in ḡce a' feiróm um an n-taca ran bí na
 éprioitáide lúdasó ḡá cimeasó, agus do leasadar ḡá cimeasó
 ar reasó painnt aimpire, éun na rinagóise, mar a t'aspi.
 o'ablacas le h-onóir.

- 35 d'óiréirí ré é tabairt éun an longphuirt. Agus
 nuair a táinig ré go dtí an rtaighre do tábla go raib
 na raigdiúirí gá iompari mar gheall ar déine na
 36 ndaoine; Oir bí an rluasg 'n-a ndiarió agus iad as
 liúirí: Tóg uaimn é.
 37 Agus le linn é breit irthead ra longphort dubairt
 póil leir an dtuáin: An mirdé dom beagán cainte
 déanam leat? Agus dubairt reirean: An tuig-
 38 eann tú Gnéisir? Nác tura an t-Éisrthead úo a
 dein an éirib inr na laetanta noimr reó agus do
 rug leat irthead ra bparac éirre mile de noirib.
 39 Agus dubairt póil leir: lúad iread mé go deimn,
 ó Carrur i Scilicia. Ir cónnuigthead mé do cátair
 nac ruarac. Iarriam oir leogaint dom labairt leir
 40 an bpopul. Tug ré ceat dó. Anrao do fearaim
 póil ar an rtaighre agus bagair ré a lám ar an rluasg
 agus do deimead ana-ciúnar agus do labairt ré leó
 ra teangain Eabha, agus dubairt ré:

CAIBIDÍOL XXII.

póil gá innirint do'n popul conur a h-iompuigthead éun an
 éneoirí é féin. É 'dul ó rsiúrrail le n-a ráó gur b'fear
 Rómánac é.

- 1 A feara, a bparaire agus a aitheaca, éirir leir an
 2 gcúntar atá agam le tabairt daoib. Nuair ariis-
 dar as labairt leó é ra teangain Eabha ciúnuióar
 3 níba mó. Agus dubairt ré: Fear lúad iread mire.
 1 o Carrur Scilicia do rugad mé, ac ra cátair reo iread
 do tógad me, as coraib Samalié:l, agus do múinead mé
 do réir píunne olige ar rinrean, eom rearamac
 4 do'n olige rin agus atátaoi-re go léir inoiu. ¹ Agus
 deimear gearleannaint go bár ar an rluige reo, gá
 ngabail, ioir fearaib agus mnáib, agus gá otabairt
 5 éun láma agus gá gcur i mbraigtimear. Tug uactarán
 na ragar, agus na reanóirí, teirtiméirheadt dom

¹ *Supra viii. 3.*

air rin; ¹ agus fuair leictreacha uata as triall ar
na bháitribh i nDamarcur, cun iad a tabairt liom
anro gabta go Ierúsaleim i dtreo go scurfí pionór
orta. Ac do tábla, agus mé ar an rliige agus 6
teacht i gcómhgar do Damarcur, i lár an lae, gur tar
am timpal solur iomarcaó ó neam; agus gur tuitear 7
cun tailm agus gur airígear an gút gá má liom:
A Saul, a Saul, cao 'n-a taoib go bfuilip as géar-
leanmáint orm? agus o'fneasgar: Cia n-é tu, a 8
tígearna? agus dubairt ré liom: Míre fóra
narairt atá agat o'á géarleanmáint. agus an 9
muinntir a bi le m' éoir do éonacastar an solur, ac
níor airígear gút an t-é a bi as caint liom.* agus 10
dubairt: Cao tá agam le déanam, a tígearna? agus
dubairt an tígearna liom: Eirís agus imtís ircead
go Damarcur, agus neórfar duit anran i taoib na
neit go léir atá agat le déanam. Anran, mar gheall 11
ar neart an tpoluir úo, bíor san maóire agus do mós
mo éompáiríochte ar lámh orm agus tánas go Damar-
cur. agus bi fear dár b'ainm Ananias, fear go 12
maib creideamáint aige, i taoib na rliige, ó n-a maib
de lúdaicib 'n-a gcómnúige ra n-ait. agus táimis 13
ré cúgam agus fearaim ré am fiaónaire agus dub-
airt ré liom: A Saul, a bháitir, féad ruar. agus
o'féadap-ra air-gean an uair éasóna. Anran dubairt 14
ré: Do éap Dia ár rinnfear tura poim ré cun go
tuigfá a toil agus go bfeicfá an t-don ceart,
agus go n-aipeócfá gút a béil; † Óir beid tu do 15
finné do, i láitir na n-daime go léir, ar na neitib a
o'airígir agus do éonacair. Anoir cao é an rí- 16
near ro ort? Eirís agus bairtcear tu agus nis
bíot do peacá le glaothac ar a ainm. agus nuair 17
a tánas tar n-air go Ierúsaleim do tábla go maóir
ra teampull as guríe agus gur tuit tám-néal aige

¹ *Supra* ix. 2.

* *Vep.* 9. "níor airígear gút." i. níor féasastar na
focail do tuigint ó n-a éile bíot gur airígear fuaim na
bfoicé (*supra* ix. 7).

† *Vep.* 14. "an t-don ceart." i. ár slánúigheóir do
táirbeáim é féin do póil. *Gníomh.* ix. 17.

- 18 oim. Agus go bfeaca é agus go ndubairt ré liom :
 Dhoirtuis agus iméis go luat a' Ierúsaleim, óir ní
 19 glacfaid ríad t'fíadnuire oimra. Agus dubairt :
 A tigearna, ir eól dóib ¹ go mbinnre as cup na
 ndaoime a cneio ionat-ra irteac i bpríorún agus 'gá
 20 mbualad in na ríadgósai; Agus nuair a bí fuil
 Stíopáin t' fínné-re, 'á d'oirtead ² bíor-ra láirteac,
 agus bíor toilteanaic, agus bíor as tabairt aipe
 21 do bhrataib na ndaoime a bí 'gá marbú. Agus dub-
 airt ré liom : Iméis leat, óir ir as tiall ar na sein-
 tiú i gcéin a cuirfead-ra tu.
- 22 'D'éirteadar leir go dtáinig an focal ran. Anran
 o'áruigeadar a nglór agus dubhadar : Cuir ar an
 23 raogal a leicéir rin. Ní cóir é beic beó. Agus
 bíodar as liúirig agus as caiteam a mbalcuiri díob
 24 agus as rteallad na cneí ra n-aer. Anran o'áruigeadar
 t'ribiún é tabairt irteac ra longp'it agus gabáil de
 ríuiprib ari, agus é pianad, cun go bfaicad ré amac
 cad é an cúir go rabhadar as liúirig mar rin 'n-a
 25 coinnib. Do ceangaladar póil le téaduib. Anran
 dubairt ré leir an dtaoirteac céad a bí 'n-a fearain
 i n'áice : An bfuil ceaduigíte daoib gabáil de ríuipri-
 26 rib ar fear Rómánac gan é daoird ar dtúir ? Nuair
 a o'áruigeadar an taoirteac céad an focal ran cuairt ré as
 tiall ar an t'ribiún agus o'innir ré dó é agus dub-
 airt ré : Cad é seo a meapann tú a déanam ? Fear
 27 Rómánac iread an duine rin. Anran do táinig an
 t'ribiún agus dubairt ré leir : Innir dom an fear
 Rómánac tu ? Agus dubairt reirean : Iread.
- 28 O'fneagair an t'ribiún : Díolar-ra móran aipre ar
 an bpríbléir rin a o'fáigal. Agus dubairt póil : Do
 29 rugad mire amlaib. O'iméis uairt láirteac na
 daoime a bí cun é pianad. Táinig eagla ar an t'ri-
 biún féin nuair a fuair ré gur b'fear Rómánac é
 agus go raib ré tar éir é ceangal.
- 30 Anran, lár n-a máirteac an lae rin, ba mian leir a
 o'fáigal amac níor cnuinne cad a bí as na lúdaig.

¹ *Supra* viii. 3.² *Supra* vii. 57.

'a cup 'n-a leit, aʒur do rʒaol r    , aʒur o'         r   na r       aʒur an c         do t               a c     aʒur t    r       amac aʒur cup r      a ʒc         .

CAIBıOıOı      .

       l      na c        .       na l       c                 .                     .

             an ʒc         aʒur         r  : 1
     ,           , t   mo ʒn          aʒam          
          ,             ,        an l           
aʒam  .               an t-          ,        , 2
l   na                                   .    -
          l   ,      :                 ,        
*    .                                      
        na      , aʒur,          na      ,        -
        t           ? aʒur         na       4
                      :    aʒ                      
        ? aʒur            :         '     aʒam, 5
          ,         an t-             .     t           :
1                                          .

      '     aʒ                               6
    aʒur                     an         , aʒur
        r          :           , 2                 
    ,             .                     le     -
      na                                na
         aʒur na            aʒur          
              . 3         na            n       8
           , n         , n          . aʒur     -
     na              n      .             9
           .                             '  
      aʒur       aʒ       aʒur        :   
                           .                  
l   , n         ,                          .      . 10
n          an       '                        

1 exod. xxii. 28.

2 phil. iii. 5.

3 mat. xxii. 23.

* .i.                        aʒur           .

bí eagal ar an dtuáibín go ríacfaidís ar a céile póil, agus d'óiríodís ré do rna ríadúirí dul níos agus é tógaint uata agus é tabairt irteac ra longport.

- 11 An oirde 'n-a tuairé rian do fearaí an Tighearna láim leir agus dubairt ré: Bí fearaí! Fé mar atá ríadúirí déanta agat oiríra i n-Ierúsaleim caiteirí ríadúirí déanta oirí ra Róim.
- 12 Ac nuair a táinig an lá táinig iainnt de rna lúdaís i bpoair a céile agus dearbúidís ná h-oiríadís bia agus ná h-oiríadís deoc go dtí go mbeaó póil marb
- 13 acu. Bí breir agus dactó tuine acu ann a cuir an
- 14 dearbú rian oiríra féin. Anran tánaoair ag triall ar uactaránaib na ríadís agus ar na reanóirí agus dubairt: Tá ceangal fé eargaine curta agaimne oirínn féin gan don níó do blaire go marbúidís
- 15 póil. Anoir, d'á bús rínn, cuiríó-re agus an cómairle ríeala ag triall ar an dtuáibín agus abairt leir é cur cúgaib, fé mar a beaó eolur éigin níos cruinne uair 'n-a taob. Táimíne ollam agus rap a ríoiríó fé ríbre beir fé marb agaimn.
- 16 Bí mac deirbúirí do póil ag éirteac leir an uirgefé-talam. Táinig fé agus cuair fé irteac ra long-
- 17 port agus d'innir fé do póil an ríeal. Glaoir póil cuige tuine de rna taoiríeacáib céad agus dubairt fé leir: Deir an buacáill reo ag triall ar an
- 18 dtuáibín; tá níó aige le h-innirint dó. Tós reirean leir é ag triall ar an dtuáibín agus dubairt ré: Dubairt an ríoirínnac, póil, liom an buacáill reo tabairt cúgat mar go bfuil puo aige le ráó leat.
- 19 Do ríus an tuáibín ar láim air, agus d'imíodís fé i leit taoib leir agus cuir fé an ceirt cuige: Cao é reo
- 20 atá agat le h-innirint dom? Agus dubairt reirean: Tá roair ag na lúdaís ar a iarrairí oir póil do cur ag triall oiríra amáiríeac, cún na cómairle, mar d'eaó go dtearcuigeann uata é ceirtíú níos géire
- 21 ar níó éigin. Ac ná creire reo. Tá breir agus dactó fearí acu ag ríre i sceilís air agus tá ceangal fé eargaine* curta acu oiríra féin gan bia d'ite ná

* nú dearbú fé eargaine.

deoc a d'ól go marbúigir ríad é, agus táir ríad ollamh anoir as feiteamh leir an ngeallmáint uair. Do cuir an tripiún uair an buacail agus dubairt 22 ré leir gan a d'innpint d'aoimne sup tug ré an méid rin eoluir do féin.

Anran do glaoir ré cuige beirt taoiréac céad 23 agus dubairt ré leó: Ollmúigir dá céad raiḡtúir, agus deicniúar a' r' tpi ríad marcad, agus dá céad lucc rleas, ó'n tcrímad h-uair de'n oirde, cun toul go Caerapéa; agus ollmúigir eacra iompair ar 24 a gcuirir ríad pól. cun é bpeit plán as triall ar féilicir an ḡobernóir. (Mar bí eagal air go tóḡ- 25 rad na lúdaḡ ar éigin é agus go marbócáir é, agus anran go nócáir tpmairéac air féin, go nócáir go raib airgead le rágail aige ar.) agus do rḡrib 26 ré licir agus dubairt ré inti:

"Claudir lupiar cun an ḡobernóir rí- uairil, féilicir, pláinte. Do rḡ na lúdaḡ ar 27 an bpeir ro agus bíodair ar tí é cup cun báir. Do fuairar féin amac sup b'peir Rómanac é agus tánas opta le buirín airim agus tóḡar uata é. Anran tearcuḡ uaim 'fior a beir asam 28 cad a bí acu 'a cup 'n-a leir agus cuipear i lácar a gcóimairle féin é. fuairar sup neite éigin 29 a bain le n-a noliḡe féin a bí acu 'a cup n-a leir. agus ná raib don coir déanta aige do cuillfead bair ná bpaḡtinear. Anran do h-innreac dom 30 go raib ceilḡ déanta acu do agus cuipear as triall opta é, agus dubairt leó-ran pé nio a bí acu le cup 'n-a leir, é cup n-a leir do lácar- re. Slán leat."

Anran do tóḡ na raiḡtúir leó pól, ré mar a 31 h-óirúigead dóib, ra n-oirde, go h-antipair, agus amáiréac a bí cúḡaimn do leogair do'n marc- 32 rluas toul leir agus tánaḡar féin car n-air go tci an longpóir. Cuairar-ran go Caerapéa agus tuga- 33 dair an licir do'n ḡobernóir agus cuipéar pól 'n-a lácar. Do léis ré an licir. Anran d'faiḡar ré 34 cad é an ceannair n-ar b' ar é, agus nuair a fuair ré sup b' ó Cilicia é: Éircead leat. ar reiréan, nuair 35

a tioraíó an muinntir atá ag cur ar leit. Agus
 o'prouis ré é cur fé cimeáó i gcúirt héiríó.

CAIBRIDÍOL XXIV.

pól 'gá coraint féin i látair féilicir, an Góbernóir. An
 cneireamh dá mhíneáó aige óó.

- 1 Anran, i gcionn cúis lá, táinig uachtarán na riasaí,
 Ananias, anuas agus cuir de rna reanóirib, agus
 cainteoirí dáir b'aimm Tertullus, agus cuasóir i
 látair an Góbernóra i gcionnib póil. Do glaoóad
 póil agus éom Tertullus ar é daoraó: Domuig-
 mío i gcóinnuige agus inr gac bail, agus le buiróar
 2,3 móir, a féilicir oirdeir, méir na ríotóána atá againn
 de o'bharr-ra agus liact na neit atá o'a reólaó ar
 4 lear tréó' mórciall. Ac, ionur ná cuirfínn a tuille
 nígur oir, iarrainn oir éirteact, de o'céannract, le
 5 beagán focal uaim. Fuamamair an fear ro, i n'ann-
 rgian, ag déanamh toirmirg amearg na n-lúdaó go
 léir ar fuir an domain agus 'n-a céann ar an aicme
 6 annuanta ran, na parapénac. Do mear ré an
 ceampall do páirú agus do rugamair air agus
 ceapamair breic a tabairt air do réir ar noluige.
 7 Ac táinig lupiar, an tribiún, agus nearc ríóis aige
 8 agus bain ré ar ár lámhaib é. Agus o'prouis ré an
 muinntir a bí ag cur 'n-a leit do teact ar látair-re,
 agus féadfaí féin a o'fágail uair, ar bheiteamh,
 eóluir ar na neitib reo go léir atá againne á cur n-a
 9 leit. Anran o'adoncuig na lúdaig mar an gcéadna
 agus dubhsóar go raib ran amlaib.
- 10 Anran o'freadair póil, (oir do bagair an Góber-
 nóir cuige labairt):

O'r eól dom go bfuilíir-re ar bheiteamh ar an náir-
 iún ro le fada 'bliantaib ir móirde rin ir fonn liom
 11 páram a tabairt am taob féin. Ir féiríir duit a
 o'fágail amac ná fuil ac dá lá déag ó cuar go leir-
 12 ralem cun adarta déanamh, agus ní bfuasóar me

as aighear le h-aoimne sa teampull, 'ná as cruinnú na ndaoine, inr na rinagógaib, ná ar fuio na caca-
 arac; agus ní'l ar a gcumar a tairveáint duit-re sup 13
 fíor na neite atá acu 'á cup am leit. Domuigim 14
 an méio reo duit, ámtac, i dcaob na rúige reo ar a
 dcaob ríad eiriceact, rin mar a dheimpre reirbír
 do'n dtair agus do m'Óia, óir creidim gac uile nío
 atá ríriobta sa rúige agus in rna fáirib, So bfuil 15
 mo mainigin asam ar Óia, fé mar atá acu ro féin, so
 dtiocfaid aipeirige na ndeag-óaoine agus na ndo-
 óaoine. Táim féin as óeanam mo dícill air reo. mo 16
 coirriar a cimeadó glan i gcóinnuige cun Dé agus
 cun óaoine. Do tánas tap éir móran blian cun 17
 óearca óeanam ar mo óaoine féin agus cun oppá-
 lac a óeanam agus cun móio a cómlionad. ¹ Sa 18
 n-obair rin ipead do fuaipadair me am glanad sa
 teampull agus ní le rluas ná le collóio, ac raint 19
 lúad* ó Ária,—agus bí ré ceart iad ran a tabairt
 anro do látair agus leogaint dóib neite cup am leit
 má bí don puo am coinnib acu. Nú abairdír reo 20
 féin é, má fuaipadair don óionntact ionam nuair a
 bíor am fearam i látair na cómairle, ac an t-aon 21
 focal amám úo a labair amac agus me am fearam
 eatarca: ² Ir i dcaob aipeirige na marb atá breit
 agairre 'á tabairt oppraintu.

Anran do cup féilic ar cáirde iad, óir do tuig 22
 ré so cruinn i dcaob na rúige rin agus duhairt ré:
 Nuair a dtiocfaid lupiar, an tpubiún, anuar éirreao lib.
 Agus d'óirduig ré do'n taoirca ccaó eiréan do 23
 cimeadó agus ruaimnear a tabairt do agus gan aoimne
 d'a muinntir a córs ar fíicálam a óeanam air.

Anran, tap éir rium laetanta, táinig féilic agus a 24
 bean, Dpúilla,—lúad ab ead í,—agus glaoir ré éirge
 póil agus t'éir ré le tuairis uair ar an gceirdeam
 atá i n-íora Cíort. Agus bí ré as léirú dó ar 25
 ceart agus ar gcanmairdeact, agus ar an mbreic-
 eamantar atá le teact, agus táinig críteagla ar
 féilic as duhairt ré: Imtis anoir, ac nuair a

* .i. do labair am coinnib.

¹ *Supra* xxi. 26.

² *Supra* xxi. 6.

- 26 beir̃ c̃asoi ašam cuip̃fead̃ p̃ior opt. Sa n-am̃ ʒc̃eāt̃ona
 b̃i p̃e aš b̃pač̃ aip̃ ʒo t̃c̃ab̃ar̃fað̃ p̃ol̃ p̃am̃nt̃ aip̃ʒio t̃o,
 ašur̃ uime p̃m̃ c̃uip̃ p̃e p̃ior ʒo m̃imic̃ aip̃ ašur̃ ðeim̃ p̃e
 c̃am̃nt̃ leip̃.
- 27 Ac̃ o' m̃ic̃is̃ õā bl̃iam̃, ašur̃ t̃ām̃is̃ p̃or̃tiur̃ p̃értur̃
 i n-mead̃ p̃éilic̃. Ašur̃ mar̃ p̃āram̃ ap̃ na l̃úð̃aš̃
 o' p̃āš̃ p̃éilic̃ p̃ol̃ pa p̃p̃ior̃úñ.

CAIBIOIOL XXV.

Caer̃sar̃ õā ʒaip̃m̃ aš̃ p̃ol̃. Ir̃ aš̃ le h-aš̃p̃ippa, añ r̃i,
 cip̃teac̃t̃ leip̃.

- 1 Tr̃i l̃ā tar̃ éip̃ teac̃t̃ o' p̃értur̃ pa c̃eanñtar̃ c̃uair̃
 2 p̃e ruar̃ õ Caer̃ap̃éa ʒo l̃ep̃úr̃alem̃. Ašur̃ t̃ām̃is̃
 uac̃tar̃p̃ām̃ na p̃aš̃ar̃t̃ ašur̃ uair̃le na ñl̃úð̃ac̃ aš̃ t̃p̃uall̃
 aip̃ i ʒc̃om̃m̃ib̃ p̃ól̃ ašur̃ b̃iōðar̃ a o' iarp̃ar̃ið̃ aš̃am̃iʒe
 3 aip̃. A o' iarp̃ar̃ið̃ ʒo m̃bead̃ p̃e p̃āb̃ram̃ail̃ t̃oib̃ 'n-a
 c̃om̃m̃ib̃, ʒo n-ōp̃t̃oð̃ac̃ p̃e é t̃ab̃ar̃t̃ ʒo l̃ep̃úr̃alem̃,
 ašur̃ b̃i c̃eil̃ʒ̃ ðeantã ac̃u c̃uñ ʒo mar̃b̃oð̃ar̃ið̃ é ap̃
 4 añ p̃liʒe. Ac̃ t̃ub̃ar̃t̃ p̃értur̃ ʒo ʒc̃im̃eāð̃fi p̃ól̃ i
 ʒCaer̃ap̃éa ašur̃ ʒo m̃bead̃ p̃e p̃ém̃ aš̃ t̃ul̃ anñ ʒo l̃uat̃.
 5 Ašur̃, ap̃ p̃eip̃eañ, na ðaomẽ ap̃ b̃úr̃ mear̃ʒ̃-pa ac̃ā
 ābal̃ta aip̃, t̃éir̃ið̃ p̃ior̃ i n-aoñfeac̃t̃ liom̃ ašur̃ m̃ā
 t̃ā c̃oir̃ ðeantã aš̃ añ ñuimẽ cuip̃ið̃ið̃ 'n-a leir̃ i.
 6 Ñiōp̃ p̃añ p̃e 'n-a mear̃ʒ̃ ac̃ oð̃t̃ l̃ā ñú ðeir̃ l̃ā 'n-a
 ðiarið̃ p̃añ, ašur̃ c̃uair̃ p̃e p̃ior̃ ʒo Caer̃ap̃éa ašur̃ añ l̃ā
 n-a ðiarið̃ p̃añ ðo p̃uir̃ p̃e pa t̃rib̃úñal̃ ašur̃ o' ōp̃t̃iʒ̃ p̃e
 7 p̃ól̃ a t̃ab̃ar̃t̃ 'n-a l̃āc̃ar̃i. ðo t̃uʒ̃að̃, ašur̃ ðo p̃ear̃am̃
 'n-a t̃imp̃al̃ na ðaomẽ t̃ām̃is̃ añuar̃ õ l̃ep̃úr̃alem̃, ašur̃
 cuip̃eāð̃ar̃ a l̃āñ neir̃te t̃p̃omã 'n-a leir̃, ac̃ ñiōp̃ p̃eāð̃ar̃ar̃
 8 iad̃ a ðem̃m̃ið̃, Mar̃ ðeim̃ p̃ól̃ iad̃ ðo p̃p̃eāʒ̃ar̃t̃: M̃i l̃
 c̃oir̃ ðeantã aš̃am̃ i n-aš̃ar̃ið̃ t̃liʒe na ñl̃úð̃ac̃, ñā i
 9 n-aš̃ar̃ið̃ añ t̃eamp̃uill̃, ñā i n-aš̃ar̃ið̃ Caer̃ap̃i. ða m̃iañ
 le p̃értur̃, ām̃, com̃aomẽ c̃up̃ ap̃ na l̃úð̃aš̃ ašur̃
 t̃ub̃ar̃t̃ p̃e, aš̃ p̃p̃eāʒ̃ar̃t̃ p̃ól̃: Añ m̃air̃ leat̃ t̃ul̃
 ruar̃ ʒo l̃ep̃úr̃alem̃ ašur̃ ʒo t̃c̃ab̃ar̃fi b̃p̃eir̃ opt̃ añp̃añ
 am̃ l̃āc̃ar̃i-p̃e, i t̃c̃aōð̃ na neir̃ p̃eo? Añp̃añ t̃ub̃ar̃t̃
 10 p̃ól̃. T̃ām̃ am̃ p̃ear̃am̃ aš̃ t̃rib̃úñal̃ Caer̃ap̃i. Ir̃

ann iṛ ceapṭ bṛeiṭ do bṛeiṭ oṛm. Mí'l coip dḗanta
 i n-aḡarṭ na n-lúdaḡ aḡam, mar iṛ eól duit-re ḡo dian-
 mair. Má tá coip dḗanta aḡam, ná don nīṭ do i
 tuillṛeaṭ bār, mí'l don cūp i ḡcoṃnīb an bār aḡam; aḡ
 mura bṛuīl don nīṭ aṃlair, de rna neitīb reo aḡā
 acu á cūp am leit, mí'l ar cūmar don duine me tab-
 airt ruar dōīb. ḡairmim Caerap. Anran do labair 12
 fḗrtur leir an ḡcoṃmairle, aḡur u' fṛeaḡair ré: Do
 ḡairmir Caerap; ḡo Caerap a maḡair.

Aḡur nuair a bī mamnt laetanta curṭa dīob acu 13
 euairṭ Aḡurppa, an pí. aḡur Depnicé, rior ḡo Caerapéa,
 aḡ fálctiú nom fḗrtur. Deimeadap mīḡneap ann 14
 ar feaṭ mórán laetanta aḡur u'innir fḗrtur do'n
 pí i oṭaob pól: fear. ar reirean, a u' fás fḗlicir
 anro 'n-a pṛiōpūnaḡ, aḡur nuair a bīor i nleṛpūalem 15
 táinig uaḡṭarām aḡur reanōirí na n-lúdaḡ cūḡam
 ḡā iarrairṭ oṛm é dāoṛaṭ cūn bār. Dubairt leó 16
 náḡ é bḗar na Rómánaḡ don duine dāoṛaṭ cūn bār
 ḡan luḡṭ a cionntuḡṣṭe tabairt or a cōmair aḡur
 caoi tabairt dō ar é fém do cōraint aḡur ar é fém
 do ḡlanaṭ ar na coirṭe. Aḡ do tánaṭar anro láit- 17
 reaḡ, aḡur amáiread a bī cūḡainn do fúidḗar pa
 tribiúnal aḡur u'ōṛpuiḡear an fear a tabairt am
 láṭair. Anran u'eirḡ na cionntuḡṣṭeóirí aḡ níor 18
 cūṛpeadap don ruo 'n-a leit n-ar fḗadap don oṛoc-
 nīṭ u'fḗirḡint ann. Aḡ bī ceirṭeana éirḡin acu 'n-a 19
 cōnnīb a baim le pé u'eirṃipeaḡṭ cṛeioim aṭá acu
 fém, aḡur i oṭaob íora éirḡin a ruair bār aḡur ḡo
 maib pól 'ḡā máṭ é beit beó. Níor mair liom 20
 fém don baint a beit aḡam le nīṭ de'n tṛóṛo ran
 aḡur u'fṛiappaiḡear de ar mair leir dūl ḡo leṛpū-
 alem cūn ḡo oṭabairpí bṛeiṭ air mṛ na neitīb rin.
 Aḡ do u'em pól ḡairm, ḡo ḡeimeadupí é cūn ḡo n-airéó- 21
 caṭ aḡurcūp a cūp, aḡur u'ōṛpuiḡear é cimeáṭ
 ḡo ḡcūṛṛeaṭ aḡ triall ar Caerap é.

Anran dubairt Aḡurppa le fḗrtur: Ua mair liom 22
 fém, leir, an fear ran do cōirṛint. Cōirṛip amáir-
 ead é, ar reirean.

Amáiread a bī cūḡainn táinig Aḡurppa aḡur Dep- 23
 nicé aḡur leaḡaṭ mōr ruḡa, aḡur euadap iṛṭeaḡ pa

- halla éirteadta, iad féin agus na triubhúim agus maite móra na cataraic, agus d'óiruidís fértur póil
- 24 a tabairt 'n-a látair. Anran dubairt fértur: A ní d'grippa agus a feara uile atá agaimn anro, éionn rib an duine rin. Nuair a bíor i nleipúralem táinig an pobul lúdaic go léir cúsam 'gá iarraidh oim agus 'gá riad i n'gutaibh áirid náir ceart é beir beo a
- 25 tuille. Ac níor féadar féin a d'feirgint go riab don ruo déanta aige do tuillfeadh báp. Ac do gairm ré féin agusurtur agus tá rocair agam ar a cupr cuige.
- 26 Ní'l don nio cruinn agam, ámh, le rgní 'n-a taob ag triall ar mo tigeairna. Uime rin do tugar anro cúsaidh-re é, agus cúsaidh-ra go móir móir, a ní d'grippa, go gceirteodadh rib é agus go mbeadh ruo agam a
- 27 rgnírimn. Oir meairim gur obair m'féarúnta cime cupr uaim agus gan a d'innrint cad 'tá 'n-a coinnib.

CAIBIDÍOL XXVI.

Cúntar ag póil dá tabairt d' d'grippa ar a beata, ar conur a h-ionpuigeadh cun an éireoinn é, agus ar an obair a bí le déanaidh aige.

- 1 Anran dubairt d'grippa le póil: Tá ceao cainnte ar do son féin agat. Do rin póil a lám agus érom ré ar a rgeal a d'innrint.
- 2 Ir maid an bail oim, dar liom, a ní d'grippa, gur do látair-re atá oim me féin a coraint m'oiu ar na
- 3 neitib reo go léir atá ag na lúdaig 'á cupr am leit. Go móir móir, toirg eolur a beir agat ar na nóraib agus ar na ceirteanaib atá amearg na n-lúdaic. Uime rin iarraim oir éirteadht go foirneadh liom.
- 4 Tá aicne ag na lúdaig go léir ar an ragar beata caitear ó m'óige, oir ir amearg mo náirúim féin
- 5 i nleipúralem a caitear i. Tá fíor acu, (d'á mba maid leó é d'innrint i b'iaothuire), gur mairear, do réir na h-aicme ir deimhigtíge i n-ár gceirteamh,
- 6 am f'airpíneadh. Agus tá b'ieit 'á tabairt oim anoir mar g'eall ar an mainigin atá agam ar an ngeallam-

aint a tús Dia o'ár n-aithneácaib, an gceallamaint 7
rin go bfuil an t-á tneib deas agam, atá ann, ag
deanam náir Dé do ló agus o'oirde, ag bpat ar i
o'págaíl. Irí an mainigim rin atá ag na lúdaig'á cup
am leir-re, a pí. Cad 'n-a taob náic féidir, dar 8
libre, a chreideamaint go n-aithneóthann Dia na maib?

Bí ré buailte irteac am aigne-re féin go maib 9
ceangailte oim móran neite deanam i scoinnib ainme
sora Narapet. ¹ Agus do deimear, i nleirpalem. 10
Cuirear móran daime naomta irteac i bpríorúnaib.
Fuairar úgtharar ó uachtaránaib na ragar agus nuair
a bíoir (na naom) le cup cun báir ir mire tusaó
an t-óirú liom cuige. Agus in na rinagógaib 11
go léir bínn go minic ag cup pionóir oirca, agus
cuirinn fiaaib oirca diamarlaó deanam, agus do
méaduigeaó mo buile 'n-a scoinnib i tneó go mbínn
'ga ngearleanmairt irteac in na cataraaib iaraeta
féin.

² Agus bíor ag dul go Damarcup ar an inntinn 12
rin agus úgtharar agus ceao agam ó uachtaránaib na
ragar, agus, a pí, do connac ar an rlighe i lár an 13
lac, ag taitneam am timpal agus timpal ar na daime
a bí le m'coir, rolar ar na flatair agus é níor tneire
ná rolar na gneime. Agus cuiteamair go léir cun 14
tailim, agus o'airigea-rá an gúe ag labairt liom ra
ceangain eadra: A Saul, a Saul, cad cuige duit
beir am gearleanmairt? Ir deacair duit beir ag
rpeacúiol i n-agair an príocaire.

Agus dubairt-rá: Cia n-é tu, a Tigearma? Agus 15
dubairt an Tigearma: Mire sora atá agat o'á gear-
leanmairt. Ac eirig agus reairim ar do coraib, 16
oir ir cuige tairbeánar me féin duit cun go n-dean-
faimn díot reirbireac agus finné ar na neitib a conn-
aicir agus ar na neitib 'na bpeicfir me, 'Sat tabairt 17
raor ó'n bprobul agus ór na geinte na bfuilim 'ad
cup cúca anoir, Cú a rúl a o'oragailt dóib ionur go 18
n-iompócaoir ó'n nioirdeac cun an troluir agus
ó cómaet Sátam cun Dé, ionur go bfaigóir maic-

¹ *Supra* viii. 3.

² *Supra* ix. 2.

eamnaícar peascáí agus meadó amearg na naom tñio
an gceirdeam atá ionamra.

- 19 Tá bñis rin, a nñ agusppa, nñor tñgar-ra tñlta
20 do'n padaric ó neam, ¹ac do óraobrgaoilear é,
do'n muinntir atá i nDamarcur ar tñuir, agus
i nleisralem, agus i gscríic iudsea ar fad, agus do
rna Seintib, ionur go nbeanpaoir aicrñge agus go
n-iompócaoir ar Dia, as deanam tñongabála na
21 h-aicrñge tñuibpeacáib. Mar gheall air rin iread
²do ruz na lñdaig orim nuair bíor ra teampull agus
22 meapadar me mairbñ. Ac do cábruis congnam Dé
liom agus táim am fearam go tñi an lá inoiu, as
deanam fiañnuire do beas a'r do mñr, gan don ruo
do ráo larmuis de rna neitib aubairt na fáide a
23 bí le teacé agus Maoir, go nbeanpao Críort fulas
agus sup b'é an céad tuine é tñeieócaó ór na mairb
agus do noctraó an solur do'n pobul agus do rna
Seintib.
- 24 Le linn na cainnte rin do ráo tñó agus é gá coraint
féim dubairt fértur do gñt. áro: Ar do meabair
ataoi, a pñil. Tá iomad léiginn ad comaint ar do
25 meabair. Nilim ar mo meabair, a fértur oirdeiric.
26 Táim as innrint na fñinne gan baor. Tá eolur ar
na neitib reo as an nñ atá as éirteacé le m'cainnt gan
rñát; óir nñ meapaim sup fértur don nñó acu beir larmuis
tñá eolur. Ní h-i gñinne a deimead don nñó
27 acu An gceirdeann tú na fáide, a nñ agusppa?
28 Tá 'ñior asam go gceirdeann tú. Anran dubairt
agusppa le pñl: Ir beas ná go n-aicrñgeann tú orim
29 iompáil am Críortáide. Agus dubairt pñl: Go
tñugaid Dia dom, 'n-a beas a'r 'n-a mñr, ní h-amáin
tura ac gac a bñuil de daomib anro as éirteacé liom
tñiompáil ar an gñuma ran agus iad a beir mar me
féim, ac gan na rlabraí reo beir opta.
- 30 Anran tñeign an nñ agus an goberñóir agus Dep-
31 nícé agus a raib 'n-a rñide 'n-a bñócair. Agus
tñmñgñar i leir taoib agus bíodar as cainnt, agus
toubpaoir: Ní'í don ruo deanta as an ntuine rin a

¹ *Supra* ix. 20.² *Supra* xxi. 31.

tuillfeadh báp ná bpaigtoineap dó. Agus duabairt 32
 Ágrippa le fértur: D'féadófi an duine sin do leos-
 aint cun riúdbail mura mbeadh ʒur ʒairim pé Caerap.

CAIBIDÍOL XXVII.

Curap pól ar bóro luimge cun dul ra róim. A cairceal
 ʒur a longbpire.

Anran, do rocapuigeadh ar dul ar uirge ʒo dtí 1
 an Eadail ʒur ar pól ʒur ná ppiopúnais eile tab-
 airt ar lámh do ʒaoiréac céad dár b'ainim lúliur,
 de buídhin Augurtuir, 1 Agus éumair ar bóro luimge 2
 do rumpétiʒe, cun ʒo feólpaimir fan éumair tráʒa
 na h-Ária, ʒur ʒóʒamair ar feólta. Agus o'fan
 i n-ár bpoairi Airtarcur an Macedoniae, ó Terra-
 lonica.

Éanamair an lá 'n-a diairí fan ʒo Sidón. Agus bí 3
 lúliur ceannra le pól ʒur do leos pé dó dul cun
 a éairde ʒur airt tabairt dó féin. Anran o'páʒa- 4
 mair an áit sin ʒur feólamair ar rʒát Cúppuir mar
 bí an ʒaoí i n-ár ʒcoinnib. Agus feólamair tré 5
 faraise Cilicia ʒur pampilia, ʒur éanamair ʒo dtí
 lurtia, atá i Lucia. Do fuair an ʒaoiréac céad, ra 6
 n-áit sin, long Alecrantopíneac a bí ʒs dul fan-Eadail
 ʒur cuir pé uirtí rinn.

Anran bíomair ʒs ʒluairéac ʒo piʒin ar feadh 7
 móran laetanta ʒan teac ac ar ʒʒairí Cniruir, mar
 bí an ʒaoí 'ʒár ʒcorʒ, ʒur feólamair i ʒcóimʒar do
 Créta, lámh le Salmóné. Do feolamair ʒar an áit 8
 sin, ʒur ba deacair é, ʒur éanamair ʒo dtí áit ar
 a otuʒtí Deaʒcuanta, i n-aice le caairí Talarra.

Anran bí móran aimiríe cairte ʒur bí cairdeal 9
 faraise contaðartac mar bí aimirí an troʒʒairí
 imiʒte, ʒur bí pól ʒs tabairt cómairle a leape
 dóib, 'ʒá ráb leó: A feara, éim ʒo bfuil tráct na 10
 faraise ʒs turnú ar beir ana-díobdálac ʒur ana-
 contaðartac, ní h-amáin do'n luim ʒur do'n méir

- 11 ualaig atá inti ac d'ár n-anam féin cōm maiṛ. Ac ba mō an trum a cuip an taoiréac céad i nḡiolla na luinge asur i máigirtin na luinge 'ná i scainnt pōil.
- 12 Asur toirḡ san an cuan ran a beir oireamnac go maiṛ cun an ḡeimṡur a caiteam ann do cōmairlig an cuir ba mō díob imteact ar asur féacaint an bfeadpaoir dul asur an ḡeimṡeac caiteam i bfoenicé, cuan de cuantaid Créta atá as féacaint riap ó deap asur riap ó tuair.
- 13 Do féro an ḡaoṛ anṡear dób asur meapadap go riab ḡac nio ar a doil acu asur ḡluairéadap ó
- 14 Arran asur ran ciuṡair tráḡa Créta. Ac go luac 'n-a díair ran d'eirig n-a comnib go rtoirṡmeamail
- 15 an ḡaoṛ ar a doḡṡar Eupodauló. Do ḡuabad cun riúbail an long map nioi féad pí cup i ḡcoinnib na ḡaoite, asur do ḡḡaoilead leir an nḡaoit rinn.
- 16 Do comáinead irteac rinn fé ḡḡat oileain dár b'anim Cauroa, asur ir ar éigim féadamaip an bá do tóḡaint
- 17 cúḡainn; Do tóḡadap é asur deimeadap úráio de cadaptaib asur cuiréadap fúnraí fé'n luing; asur le n-eaḡla go doitiríoir irteac ra beo-ḡainm do leaḡadap na reolta, asur bíodap as imteact ar an
- 18 ḡcuma ran. An lá 'n-a díair ran deimeadap caiteam amac, oip bíomair ḡár ruactad go pō-mōir leir
- 19 an rtoirṡ. Asur an trímá do caiteadap amac
- 20 le n-a lámáib féin ḡléar na luinge. Anran bíomair mórán laetanta san ḡrian na péiltín a d'feirḡint, asur rtoirṡ nári beas as baḡairt oiminn, i doiré go riab ḡac rúil le n-ár doctact rlán imigte.
- 21 Asur anran, tar éir iad a beir abrad san bia caiteam, do fearaim pōil eatarta asur duḡairt fé: A feara, ir maiḡ nári ḡlacad mo cōmairle-re asur san imteact ó Créta, asur dul ó'n noibáil reo
- 22 asur ó'n ḡcailleanaint reo. Asur anoir iarraim oiaib mirneac a beir aḡaib. Ni caillpar don duine
- 23 aḡaib, ac an long amáin. Oip do fearaim taoib liom anoct ainḡeal Dé, n-ar leir mire asur dá noeiminn
- 24 reirbí, Asur duḡairt fé: Ná bíod eaḡal oir, a pōil. Ni foláir duit fearam i láṡair Caerair; asur féac, ḡac a bfuil de daoine ar don luing leat táio riad

bhonnata as Dia oiríra. U'á b'pís rin glacaid m'ir- 25
nead, a feara; óir c'p'oidim-re ó Dia, fé mar a duibrad
liom, sup mar rin a beir. Ac ní foláir dúinn dul 26
irtead ar oileán áiríte.

Ac nuair a táinig an ceathrúad oiríce déas orainn 27
asur rinn as imtead fá n-Adria timpal an meadon
oiríce, meaf na máirnéalais go b'facaodar tír éigin.
Do leogadar ríor an luad asur fuaradar fice fead 28
ar doimneaf, asur nuair a b'puidheadar tamall beas
ó'n áit rin fuaradar éinig fead déas. Bí eagal orí 29
go raigimí i n-áit shuib asur c'uirheadar amad ceit're
h-ancairí ó'n ríuip, asur b'é b'fada leó go mbead
fé 'n-a lá. Anran do meaf na máirnéalais teit'e ar 30
an luing. Do leogadar ríor an bá. mar u'eaf sup
tearfuis uata ancairí cup amad ó turad na luinge.
Ac duibairt póil leir an t'aoiríad céad asur leir 31
na fíi arimé: Mura b'fada ríad fan fá luing ní
féidir daoid-re dul rlan. Anran do shair na raig 32
ríuipí téada an bá asur do leogadar do tuicim
fá n-uirge.

Asur nuair a turnuig an folur ar tead ó'iar 33
póil orí go léir bia cáiteam, asur duibairt fé: Sió
an ceathrúad lá déas asaid as feiteam asur rí 1 n'úr
t'p'oríad, fan don n'í a t'ógaint. U'á b'pís rin 34
iarraim oraid anoir bia do cáiteam ar pon búir
rláinte, óir ní caillfár oiríad asur fuibe shuaise
de ceann don duine asaid. Nuair a bí an méir rin 35
ráiríte aige do t'óg re arán asur shuib re buiríar le
Dia or a gcómar go léir, asur b'pís fé an t-arán
asur érom fé ar ite. Anran táinig ruaimneaf 36
aighe orí go léir asur t'ógadar an bia. U'á céad 37
duine asur fé duine déas a' r' rí fíeo asainn iríad
a bí fá luing ar fad. Nuair a bí a n'óirín bíó ite 38
acu cáiteadar an éirínead amad fá b'faraige cun na
luinge u'eafatromú.

Anran, nuair a bí fé 'n-a lá, níor aithníodar an tír, 39
ac t'ugadar fé n'feara bléin 'na raib tráig intí asur
cearadar, u'á mb' féidir é. go ráiríar an long
irtead intí. Anran do t'ógadar na h-ancairí asur 40
do r'guradar na ríuipíeana asur u'áiríuigíodar an

- reól móir cun na gaoithe agus do ghluaireadar leir an bhfaraise, ac do rtiúruighadar i pé dhéin na trídá.
- 41 Do tuiteamair irteac i n-áit a bí roir d'á faraise agus do buaileadh an long uim talamh i dtreó go raib a turac damhsan agus gur bhuir neart na faraise a veire.
- 42 Anran do mear na raióirí na príorúnaig a cup cun báir le h-eagla go rnháirí cuir acu agus go
- 43 n-imteodáir. Ac ní leogadh an taoireac céad dóib é, mar teartuig uair póil do bheir raon, agus d'órúig pé do'n muinntir go raib rnháirí acu iad féin do daitéam amac ar dtúir agus iad féin a fádbáil
- 44 agus dul i dtír. Agus do rugadh an cuir eile amac, cuir acu ar cláiríacáir agus cuir acu ar neitib a bair leir an lúing. Agus mar rin do tárla go n'oeagair gac duine acu beo amac ar an dtalamh tirim.

CAIBIDÍOL XXVIII.

pól i melita ar feadh trí mí. A tarteal aihir ar an bhfaraise. A taeat cun na Róma. A dómháir leir na iúdaig a bí ra d'áir.

- 1 Agus anran nuair a bíomair tar éir dul plán fuair amair amac gur melita a tugtí ar an oileán. Do
- 2 glac na daoine iaraicta ran go ceannra rinn. Do laraodar teine agus cuireadar compóir orainn, mar
- 3 bí fearcainn ag teact agus bí fuact ann. Anran bí póil tar éir raimnt admarí crín do bailiú agus do cup ar an dteine, agus do léim áirí nne, ag teite ó'n
- 4 dtear, agus do rug pí ar láim aih. Nuair a connaic na daoine iaraicta an píart ar ríle ar a láim dubhpadar le n-a céile: Ir amairí a mairí pé duine agus bíod go dtáimig pé raon ó'n bhfaraise ní leogtar beo ó'n
- 5 n'oioltar é. Anran do croit reirean an píart irteac
- 6 ra teine agus ní raib don díobáil déanta dó. Ac mearadar go dturhóac pé ar ac agus go dtuitfeadh pé marí gan móil. Bíodar ag feiteam leir rin, ac nuair a connacadar ná raib don níod ag imteact air d'áirúighdar a n-aigne agus dubhpadar gur dia éigin é.

Sa n-áit rin iriadó bí talam an fíir a bí n-a ceann 7
 ar an oileán. Publiur ab ainm dó. Do glac pé rinn
 asur cuir pé cóir orainn go rial ar fearó trí lá.
 Asur do tápla go raib ádair Publiur 'n-a luige le 8
 n-éasgriar asur le temnear cuirp. Cuair póil
 iriadó as triall air asur deim pé suirde ar a son asur
 cuir pé a lámha air asur do leigir pé é. Anran, gac 9
 a raib de thaoime ar an oileán go raib gearánta orca
 tánadar asur do leigiríad íad. Asur tugadar 10
 onóir móir dúinn, asur nuair a bíomair eun dul ar
 luing tugadar dúinn na neite a beaó piactanaó dúinn.

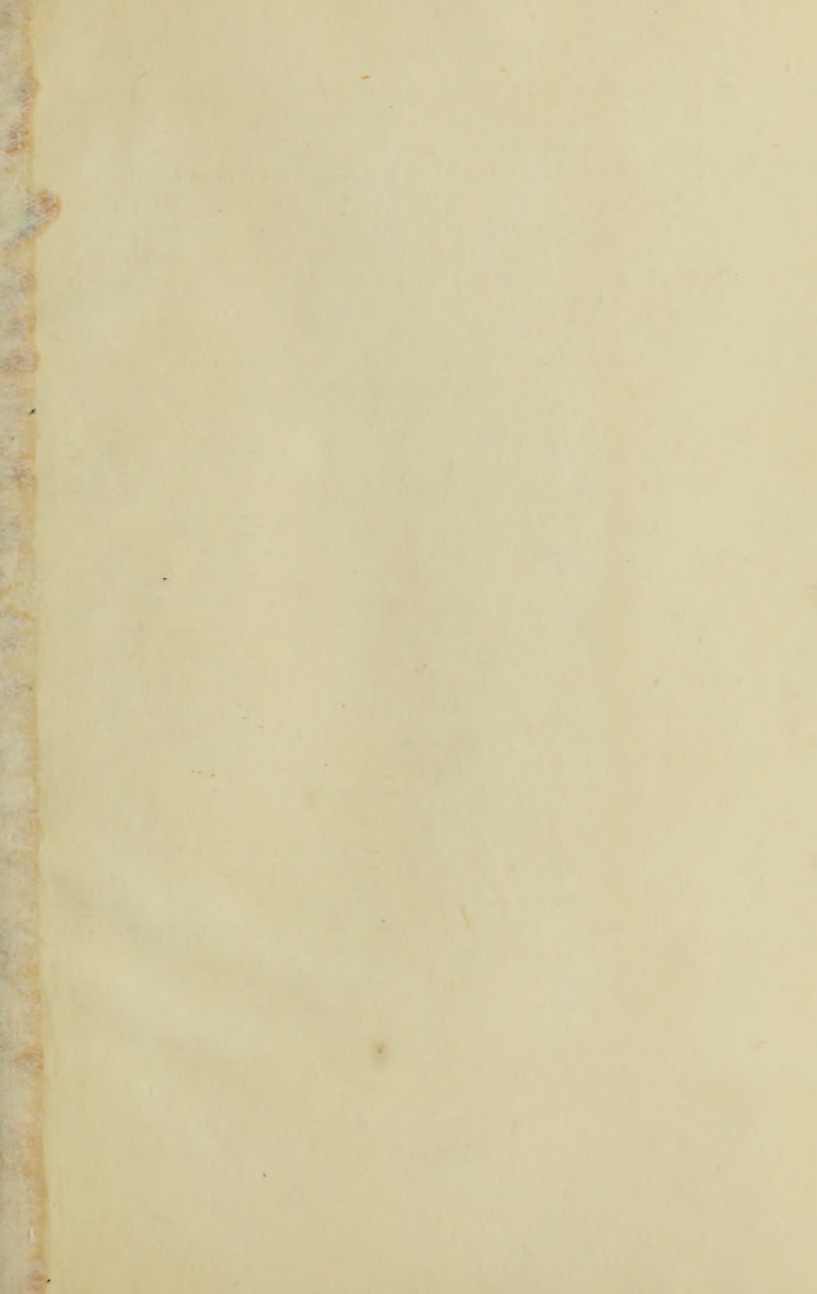
Tar éir trí mí do gluaireamair, ar luing Alec- 11
 ranóiniú a bí tar éir an gheimhíre a caiteam as an
 oileán. Asur na Cartháirí an ruactantar a bí uiréi.
 Asur tánamair go Supacúra asur o'fanamair trí 12
 lá ann. Ó'n áit rin do seólamair timpal ran na tíre 13
 asur tánamair go dtí Régum, asur tar éir don lae
 amáin do séir an gaoí andear asur tánamair go
 Puteolí. Fuamair bráitíre ra n-áit rin asur 14
 o'iaradar orainn ranmáint 'n-a bpoáir asur
 o'fanamair reáct lá. Asur anran tánamair go dtí
 an Rómh. Asur ar ran, nuair airé na bráitíre é, 15
 do éruinniúdar éúgáin go Forum Appiur asur eun
 na o'irí o'tabairne, asur nuair a éomnaic póil íad
 tug re buirdear do Dia asur táinig mírneac dó.

Asur nuair a bíomair tagaite eun na Rómha do 16
 tugad ceas do póil ranmáint i n'áit éomnaigíte féin
 asur fear cimeáda, ariméa, i n'foáir.

Anran, tar éir an trímáir lae, do glaoir pé éirge 17
 maite na nlúdaé. Nuair a tánadar i bpoáir a céile
 tubairt pé leó : A feara, a bráitíre, do tugad míre
 gabta, ó Ierúsaleim, i lámha na Rómánaé, asur gan
 don nír asam 'á deanaí i gcomuib na ntaoime ná
 i gcomuib nóir ar rinreap. Do trialladar me asur 18
 bíodar eun me leogaint raorpoir ná fuamadar don
 éir bair ionam. Ac do cuir na lúdaig 'n-a éomuib rin 19
 i o'iré go mb' éigin dom Caerai do gairm, asur ní
 h-amlaíre a bí don nír asam le cur i leir mo náirpúin

- 20 πέιν. Σινὲ κύρι ν-ἀπὶ ἰαμμαρ πύβρε αὐτὸς πέιρσιγνιτ ἀγυρ
λαβαίριτ λιβ. Μαρ ἡεαλλ ἀπὶ ἀν πτοόεαρ ἀτὰ 1 ν-1ρμαεῖλ
- 21 ἱρεαὸ ἀτὰ ἀν πλαβηρα πο capta οἱμπα. Ἀγυρ τούβ-
μαδαρ-φαν λείρ : Νί βρεμαμααίρ-νε λιτρεαῖα αὐτὸ ἐαὸβ
ὁ λῦταῖα, νὰ νίορ ἐάνις ἀοιμνε δε ρνα βηάιτρεβ ἀγ
22 ἰννριντ νὰ ἀγ λαβαίριτ ἀον πποέ-νιὸ αὐτὸ ἐαὸβ. Δὲ
ἰαρραμῖτ οἱτ αὐτὸς ἰννριντ τούινν καὸ ἱρ τούις λεατ ;
ὀιρ 1 ὅταὸβ νὰ ν-αιεμε ρεο, ἱρ εὐλ τούινν ζο βρευλ-
τεαρ ἀγ ζαβάλ ν-α ζκοιμνῖβ ἰνρ ζαέ ἀον βαλλ.
- 23 Ἀνραν το ἐεαπαδαρ λά τὸ, ἀγυρ ἐάνις αὐτὸν ἀεὺ ζο
τὸτὶ ἀν λῶιρτῖν εὐιζε, ἀγυρ το μῖνις πέ τούις πῖγεαῖτ
τὸε ἀγυρ ἐυζ πέ πιαθνυρε τούις ἀπ. Ἀγυρ βί πέ ὁ ν
μαρτῖν ζο τὸτὶ ἀν τμαῖτῖν ἀγ εὐρ ν-α λυιζε οἱτὰ
1 ὅταὸβ ἱορα, αὐτὸν λυιζε μῖαοιρε ἀγυρ ἀρ νὰ πάρῖβ.
- 24 Ἀγυρ το ἐρεῖο εὐρ ἀεὺ ἰνρ νὰ νειτῖβ αὐτὸν ἀγυρ βί
25 εὐρ ἀεὺ, ἀμῖταῖ, νὰρ ἐρεῖο. Ἀγυρ βῖοδαρ ἀγ ἰμῖεαῖτ
ζαν βειτ ἀπ ἀον-αιε, 1 ὅτρεὸ ζο πτουβαίριτ πῶλ ἀν
τ-ἀον πῶαλ ἀμῖν : ἱρ μαῖτ ἀουβαίριτ ἀν πτοιαρτὸ νῶομ
- 26 ἐ λε ν-ἀπ ν-αιτρεαῖαῖβ τρεῖ βῆαλ ἀν πάρῖ ἱράιαρ, Μαρ
α νῶειρ πέ : ¹ ἰμῖς ἀγ τμαῖλ ἀπ ἀν βποβυλ ραν
ἀγυρ ἀβαίρ leo : Ἰοιρπῖρ πῖβ λείρ ἀν ζελευαίρ ἀγυρ νί
ἐυιζπῖρ πῖβ, ἀγυρ ἐῖοπῖρ πῖβ λείρ ἀν πῦλ ἀγυρ νί ἐαβ-
- 27 ἀρπαῖρ πῖβ πέ νῶεαρε ; ὀιρ τὰ εἱοῖδε ἀν πῶβυλ ρεο
τυιτῖτε 1 βρεῖλ, ἀγυρ λε ν-α ζελευαῖβ ὀεμεαδαρ
εῖρτεαῖτ τούρ, ἀγυρ το τούναδαρ αὐτὸν πῦλε, λε ν-εαγλα
ζο βρεῖεπῖρτῖρ λε ν-α πῦλῖβ ἀγυρ ζο ν-αιεῖοῖτῖρ λε
ν-α ζελευαῖβ ἀγυρ το τῶυιζπῖρτῖρ λε ν-α ζεἱοῖδε
ἀγυρ ζο ν-ἰομπῶῖτῖρ ἀγυρ ζο πῶνῶῖτῖρ ἰατ.
- 28 Ὡς βρῖς ριν βῖοτὸ ἀγαιβ πτορ ἀν μέρῖ ρεο, ζο βρεῖλ ἀν
πῶνῦ πο ὁ Ὡα τὸ ἀ εὐρ ἀγ τμαῖλ ἀπ νὰ ἡεῖντῖβ, ἀγυρ
- 29 εῖρτεπῖρ πιατ λείρ. Νυαίρ αὐτὸν ἀν μέρῖ ριν πῶρτε
αιε τὸ ἰμῖς νὰ λῦταῖς ἀμαῖτ ὑαῖρ, ἀγυρ ἀῖεαρ μῶρ
ἀεὺ εαταῖτὰ πέιν.
- 30 Ἀνραν τὸ ραν πέ τὸ βῖαῖν ἀπ ρατ ν-α ἐῖς πέιν, ἀγυρ
- 31 ἡεατ πέ ζαέ ἀοιμνε το ἐάνις ἀγ τμαῖλ ἀπ. Ἀγυρ
πῖγεαῖτ τὸε ἀῖε ὦ εἱαὸβρζαοῖτε, ἀγυρ ἐ ἀγ μῦμε
νὰ νεῖτ αὐτὸν ἀοιμνν λείρ ἀν τῶῖεαρμα ἱορα Ἰπῖορτ
λε λῶν-μῖρνεαῖ ἀγυρ ζαν ἐορζ.

¹ ἱράιαρ vi. 9 ; μαῖτ. xiii. 14 ; μαῖε. iv. 12 ; λῦε. viii. 10 ;
εὐμ xii. 40 ; ρῶμ. xi. 8.

**PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET**

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

UTL AT DOWNSVIEW

D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 10 07 03 14 003 1